

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΤΤΙΚΗ»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ημερομηνία: 01/04/2026
Α.Π. : 799

Διεύθυνση : Λ. Συγγρού 98-100
Τ.Κ. : 117 41
Πληροφορίες : Γρ. Προϊσταμένου
Τηλέφωνο : 213 1501515
FAX : 213 1501501
e-mail : attiki2@mou.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: 2^η Τροποποίηση της Πρόσκλησης για τη Δράση με τίτλο «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 _ Κωδικός Πρόσκλησης αττ104

Ο Περιφερειάρχης Αττικής

Έχοντας υπόψη:

1. Τη C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία.
2. Την Απόφαση 66021/29-06-2022 (ΦΕΚ3359/Β/30-06-2022) Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027.
3. Το άρθρο 90 του "Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα" που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη του άρθρου 111 παρ. 22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
4. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2022) 6262final/29.08.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειες και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης

και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 (OJ L_15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
10. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2022) 6262final/29.08.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Αττική», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
11. Τον Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
12. Τον Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.».
13. Τον Ν.4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» και ειδικότερα το άρθρο 13, παρ. 1,3, 13, 15 και 16.
14. Τον Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4734/2020 (Α' 196).
15. Τον Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
16. Την υπ' αριθμ. 37419/13479/08.05.2018 (ΦΕΚ 1661/Β/11.05.2018) απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής «Έγκριση της 121/2018 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής»

17. Την υπ' αριθμ. 447/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εκούσιας Δικαιοδοσίας), όπως αυτή διορθώθηκε με την αρ. 538/2023 όμοια, με την οποία επικυρώθηκε το αποτέλεσμα των εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 για την Περιφέρεια Αττικής και ανακηρύχθηκε ο επιτυχών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, ο Περιφερειάρχης και οι τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού για την περιφερειακή περίοδο από 01-01-2024 έως 31-12-2028.
18. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 73930/21.07.2022 (ΦΕΚ 3922/Β/25.07.2022) για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν.4914/2022 (Α'61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32670/ΕΥΘΥ327/23.03.2015 (Β'715) υπουργικής απόφασης.», όπως ισχύει.
19. Την Υπουργική Απόφαση 114947/1-12-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).
20. Την Υπουργική Απόφαση 110565/22-11-22 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (άρθρο 63, παρ.16).
21. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
22. Το από 29-06-2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥ με θέμα: «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027».
23. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π 5483/20.01.2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30-01-2023).
24. Τη με αρ. πρωτ. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10-2-2023 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (franchise).
25. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)» (Β' 2471)».
26. Την υπ' αριθμ. 618/11.03.2024 (ΑΔΑ:ΨΖΗ17Λ7-ΡΜΥ) απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου φορέα του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Περιφερειακού Προγράμματος Αττικής 2021-2027 για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
27. Την υπ' αριθμ 1350/29.05.2025 απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκε το Εγγράφο Εξειδίκευσης 80.2 της δράσης «1.3.3.1- Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

28. Την υπ' αριθμ. 1617/27.06.2024 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αττική 2021-2027 με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων στο πλαίσιο της 3ης Επιτροπής Παρακολούθησης, όπως τροποποιήθηκε στο πλαίσιο της 19^{ης} Γραπτής Διαδικασίας.
29. Την Υπουργική Απόφαση ΥΑ 3413/21.2.2024 (ΦΕΚ 1279/Β/26.2.2024) τροποποίηση της υπ' αρ. 117686/6.12.2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), σύμφωνα με τη διάταξη της περ. γ' της παρ.6 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (Β' 6247) .
30. Τη με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
31. Το με αρ. πρωτ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
32. Το με αρ. πρωτ. 115970/ΕΥΚΕ203/13-11-2015 έγγραφο Οδηγό της ΕΥΚΕ «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3»
33. Τη με αρ. πρωτ.. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας» (Β' 6936).
34. Τη με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170_19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡ0) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσοнос Σημασίας".
35. Τη με αρ. πρωτ. 379/13.02.2025 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας της Περιφέρειας Αττικής, σχετικά με τη διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου της Πρόσκλησης
36. Τη με αρ. πρωτ. 1439/04.06.2025 (ΑΔΑ:Ρ7ΑΥ7Λ7-ΙΞ0) Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη Δράση με τίτλο «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 _ Κωδικός Πρόσκλησης ατπ104
37. Τη με αρ. πρωτ. 1625/18.06.2025 (ΑΔΑ:Ψ01Κ7Λ7-ΛΤΒ) 1^η τροποποίηση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για τη Δράση με τίτλο «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 _ Κωδικός Πρόσκλησης ατπ104
38. Το από 06.03.2026 μήνυμα ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προσαρμογής Προσκήσεων Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021 -2027 στη μετάβαση από ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025 στο ΟΠΣΚΕ»
39. Την ανάγκη αποσαφήνισης σημείων της πρόσκλησης που αφορούν στην υλοποίηση των πράξεων

40. Το με αρ. πρωτ. 49196/ΕΥΚΕ-ΧΕ 389/24.03.2026 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ περί διατύπωσης γνώμης επί της 2ης Τροποποίησης της Πρόσκλησης για τη Δράση με τίτλο «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τη **2^η Τροποποίηση της Πρόσκλησης της δράσης με τίτλο «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 ως προς τα παρακάτω σημεία:

- (1) Στην ενότητα ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ προστίθενται τα παρακάτω:
- *«Η με αρ. πρωτ.. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 6936).*
 - *Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170_19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡ0) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας".»*
- (2) Επικαιροποιείται το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) σύμφωνα με την κωδικοποίηση ΚΑΔ2025 της ΑΑΔΕ. Προκειμένου να διατηρηθούν οι όροι επιλεξιμότητας της πρόσκλησης, διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση ΚΑΔ2025 οι οποίοι προέρχονται από τη μετατροπή πολλαπλών ΚΑΔ2008, ο έλεγχος επιλεξιμότητας θα γίνεται με βάση τον ΚΑΔ προέλευσης (ΚΑΔ2008).
- (3) Στην ενότητα 7.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ και ειδικότερα στην ενότητα/υποκατηγορία δαπανών 01.09. Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού – έως 15.000€ – 1 ΕΜΕ, το εδάφιο *«Η επιχορηγούμενη ΕΜΕ πρέπει να είναι πρόσθετη ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης που αυτή διέθετε το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Ο έλεγχος της πρόσθετης ΕΜΕ γίνεται σε χρονολογικό διάστημα ακέραιων (ολόκληρων) μηνών. Το διάστημα αυτό επιλέγεται από την δικαιούχο επιχείρηση»* τροποποιείται προς διευκρίνιση ως εξής:
- «Η επιχορηγούμενη ΕΜΕ πρέπει να είναι πρόσθετη ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης που **αυτή διέθετε κατά το ημερολογιακό έτος (ν-1) που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν).** Ο έλεγχος της πρόσθετης ΕΜΕ γίνεται σε χρονολογικό διάστημα ακέραιων (ολόκληρων) μηνών. Το διάστημα αυτό επιλέγεται από την δικαιούχο επιχείρηση.»*

- (4) Στην ενότητα 7.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ και ειδικότερα στην ενότητα/κατηγορία δαπανών 04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών, στο εδάφιο «*Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία 04 Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:*» προστίθεται ο όρος:
 «*Θα πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.*»
- (5) Στο Παράρτημα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ και ειδικότερα στην ενότητα Γ. ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ, καταργείται το δικαιολογητικό: «*Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού. Για τις ατομικές επιχειρήσεις Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86 με θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω <http://www.gov.gr> περί μη μεταβολής/τροποποίησης των στοιχείων της επιχείρησης από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης έως σήμερα.*»
- (6) Στο Παράρτημα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ και ειδικότερα στην ενότητα Γ. ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ, προστίθεται το δικαιολογητικό: «*Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων)*»
- (7) Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ και ειδικότερα για το δικαιολογητικό με α/α 3: **08.04-Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας**, η απαίτηση τροποποιείται από: «*Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το Πρωτοδικείο έκδοσης τελευταίου διμήνου από την κατάθεσή του*» σε :
 «***Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας** από το Πρωτοδικείο έκδοσης τελευταίου εξαμήνου από την κατάθεσή του.*»
- (8) Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ το δικαιολογητικό με α/α 6: 02.06-Στοιχεία Πραγματικών Δικαιούχων καταργείται.
- (9) Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ προστίθεται δικαιολογητικό με α/α 6: 02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ, με περιγραφή «*Γενικό πιστοποιητικό μεταβολών από ΓΕΜΗ τελευταίου εξαμήνου*».

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στη με αρ. πρωτ. 1438/04.06.2025 (ΑΔΑ: Ρ7ΑΥ7Λ7-ΙΞ0) πρόσκληση για τη Δράση με τίτλο «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 _ Κωδικός Πρόσκλησης ατπ104, όπως τροποποιήθηκε με την με αρ. πρωτ. 1625/18.06.2025 (ΑΔΑ:ΨΟ1Κ7Λ7-ΛΤΒ) 1^η τροποποίηση.

Η 2^η τροποποίηση της πρόσκλησης της Δράσης θα δημοσιευτεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021-2027 (www.pepattikis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr), της ΕΛΑΝΕΤ (www.elanet.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr).

Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

ΕΛΑΝΕΤ, Τηλέφωνο: 213 0166100 - Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου: upgrade.attica@elanel.gr -
URL: <http://www.elanel.gr>

Αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης είναι η συνημμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

Συνημμένα:

- Αναλυτική Πρόσκληση με τα Παραρτήματά της

Κοινοποιήσεις:

- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των περιφερειακών προγραμμάτων
- ΕΦΕΠΑΕ - E-mail: info@efepae.gr
- ΕΛΑΝΕΤ- E-mail: info@elanel.gr

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΥΔΕΠ Αττικής
- Μονάδες Α και Β2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : «ΑΤΤΙΚΗ» 2021-2027

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1.3:

«**Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ) »**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ

«**Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη**»

ΕΚΔΟΣΗ 3.0

Attiki On

Ενεργοποιώντας το Επιχειρείν
Δύναμη στην Ανάπτυξη - Στήριξη στην Επιχειρηματικότητα

Μάρτιος 2026

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	11
3. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	15
4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	17
5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	17
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	21
7. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	22
7.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	22
7.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	25
7.3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	35
8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	35
8.1. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	36
8.2. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ.....	36
8.3. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	37
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	38
10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	41
10.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	41
10.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	42
10.3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗ - ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 44	
10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	45
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	47
11.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	47
11.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.....	51
11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	55
12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	56
12.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ.....	56

12.2.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	56
12.3.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	57
12.4.	ΥΠΟΒΟΛΗ-ΕΞΕΤΑΣΗ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	58
13.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ	59
14.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	60
14.1.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	61
14.2.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ). 63	
14.3.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	64
15.	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679.....	65
16.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	66
17.	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ.....	66

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
ΑΙΕ	Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης
Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του δυνητικού δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και ελέγχεται από τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) ως προς την πληρότητα και ορθότητα για την ένταξη στη Δράση και την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης
ΑμεΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με μακροχρόνια κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κλπ. Αναπηρία.
Αναθέτουσα αρχή	Περιφέρεια Αττικής
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑΠΥ	Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

	Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη ΔΑ μέσω της προκήρυξης και της συνοδευτικής αναλυτικής πρόσκλησης, βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΕΜΕ (ΕΤΗΣΙΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)	Σύμφωνα με το Παράρτημα VI (ΟΡΙΣΜΟΣ Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Κ.Α.Κ.), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ.
Έμμεσες δαπάνες	Δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης, αλλά πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο
Έναρξη Εργασιών Επένδυσης	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ενιαία επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης

	<p>που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας, δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση» Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2831/2023, δηλαδή το ποσό των 300.000 ευρώ. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανομούνται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».</p>
<p>Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023)</p>	<p>Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.</p>
<p>Επενδυτικό Σχέδιο</p>	<p>Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης.</p>
<p>ΕΣΣΕ</p>	<p>Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Καθοριστικό στοιχείο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2021-2027 αποτέλεσε η εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, η οποία εξειδικεύεται μέσω των Περιφερειακών Απολήξεών της για κάθε Περιφέρεια. Στο πλαίσιο αυτό, η Περιφέρεια Αττικής έχει εντοπίσει τις δραστηριότητες εκείνες οι οποίες παρουσιάζουν ή είναι σε θέση να οικοδομήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και σε αυτές επικεντρώνει τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων.</p>
<p>ΕΣΠΑ 2021 - 2027</p>	<p>Η C (2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.07.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης).</p>
<p>ΕΤΠΑ</p>	<p>Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης</p>
<p>ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Αττική» 2021-2027</p>	<p>Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αττική» 2021- 2027</p>

ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων-Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
ΚΕΔΕ	Κωδικός Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜΜΕ	Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων ΕΔΕΤ.
Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Αττικής	Το σύνολο των περιφερειακών απολήξεων - εξειδικεύσεων των τομέων προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) για την Περιφέρεια Αττικής, όπως προέκυψαν από τη Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης της περιόδου 2022-2023 (Παράρτημα ΧΙV).
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027»
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο
Φορέας Χρηματοδότησης	Η Περιφέρεια η οποία έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
€	Ευρώ

ΣΥΝΟΨΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση των δραστηριοτήτων των τομέων προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, όπως αυτοί έχουν εξειδικευτεί για την Περιφέρεια Αττικής (Περιφερειακές Απολήξεις), μέσω της στήριξης επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων, πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων, για τον τεχνολογικό τους μετασχηματισμό, την εξωστρέφεια, την αναβάθμιση των προϊόντων / υπηρεσιών / δραστηριοτήτων τους, τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των μεθόδων παραγωγής τους, μέσω αξιοποίησης και ανάπτυξης σύγχρονων τεχνολογιών, μεθόδων και εργαλείων καθώς και υποδομών και βέλτιστων πρακτικών σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης και κυκλικής οικονομίας.

Η δράση εντάσσεται στο πλαίσιο του του Ειδικού Στόχου 1.3: Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)» του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

Σύνοψη στοιχείων δράσης

Τίτλος Δράσης	Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	65.000.000,00€ με δυνατότητα εντάξεων έως 120.250.000 € (ποσοστό 185%)
Ελάχιστος / μέγιστος προϋπολογισμός επένδυσης που λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της ενίσχυσης (επιχορηγούμενος προϋπολογισμός)	Από 30.000€ έως 200.000€
Ποσοστό Χρηματοδότησης	50% (υπό προϋποθέσεις έως 65%, βλ. ενότητα 8.1)
Χρονικό Διάστημα Υποβολών Αιτήσεων	Ημερομηνία έναρξης υποβολών: Δευτέρα 30/6/2025 και ώρα 15:00 Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή προς υποβολή αιτήσεων μέχρι την εξάντληση της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης (120.250.000) και το αργότερο έως και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία έναρξης των ηλεκτρονικών υποβολών των αιτήσεων χρηματοδότησης
Περιφερειακές Απολήξεις της ΠΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία 2. Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες 3. Αγροδιατροφική Αλυσίδα 4. Περιβάλλον και Κυκλική Οικονομία 5. Βιοεπιστήμες, Υγεία, Φάρμακα 6. Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα 7. Αειφόρος Ενέργεια 8. Ψηφιακές Τεχνολογίες

Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	<ul style="list-style-type: none"> • Δαπάνες προσωπικού • Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων • Δαπάνες για Κτίρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις • Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών • Δαπάνες Λογισμικού • Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης • Έμμεσες Δαπάνες
Δείκτες	<ul style="list-style-type: none"> • RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες • RCO02 - Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις • RCO05 – Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται • RCR01- Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες • RCR02 -Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (από τις οποίες: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα) • RCR17 - Νέες επιχειρήσεις που επιβιώνουν στην αγορά
Καθεστώς ενίσχυσης	Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023), όπως ισχύει
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ ⁺
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου	Είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).
Διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων	FiFo. : Διαδικασία άμεσης αξιολόγησης των αιτήσεων με τη σειρά που υποβάλλονται (ημέρα και ώρα) μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού της Δράσης
Δικαιούχοι	Επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το Κεφάλαιο 4 «Δικαιούχοι – Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής»
Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ)	ΕΦΕΠΑΕ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» εντάσσεται στο ΠεΠ «Αττική» 2021-2027, στον Στόχο Πολιτικής 1 για «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της Περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ», στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «Αττική» «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της περιφερειακής οικονομίας μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού και ψηφιακού μετασχηματισμού» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 1.iii: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)». Οι Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι:

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Οδηγίες Συμπλήρωσης
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται, ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνεια, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση πιστώσεων, κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου κλπ.) Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται με επιχορηγήσεις Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση Στο πλαίσιο της δράσης RCO01 = RCO02
RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά το πλήθος των νέων επιχειρήσεων που υποστηρίζονται. Μια επιχείρηση θεωρείται νέα εάν δεν υπήρχε τρία έτη πριν να υποβάλει αίτηση για την ενίσχυση Μία επιχείρηση δεν θα θεωρείται νέα εάν αλλάξει μόνο η νομική της μορφή. Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση μικρότερη της Ζετίας, διαφορετικά τίθεται 0

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Συμπλήρωσης	Οδηγίες
RCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	ΕΜΕ	<p>Ο δείκτης μετρά το πλήθος των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν, εκφρασμένες σε μέσα ετήσια ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ), από την υλοποίηση της ενισχυόμενης επένδυσης/έργου.</p> <p>Ο δείκτης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των ετήσιων ΙΠΑ πριν από την έναρξη του έργου και ενός έτους μετά την ολοκλήρωση του έργου.</p> <p>Το πρότυπο ΙΠΑ που θα χρησιμοποιηθεί είναι οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ).</p>	
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	<p>Συνολική ιδιωτική συνεισφορά πόρων σε έργα που συγχρηματοδοτούνται σε €. Ο δείκτης καλύπτει επίσης το μη επιλέξιμο μέρος του κόστους του έργου, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.</p> <p>Συμπληρώνεται κατά την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου.</p>	
RCR17	Νέες επιχειρήσεις που επιβιώνουν στην αγορά	Επιχειρήσεις	<p>Ο αριθμός των νέων επιχειρήσεων που υποστηρίζονται και εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται στην αγορά τουλάχιστον ένα έτος μετά την ολοκλήρωση της εκροής. Το γεγονός ότι μια επιχείρηση είναι ενεργή εντός της αγοράς μπορεί να προσδιοριστεί, για παράδειγμα, με βάση τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης που δηλώθηκε για το οικονομικό έτος που έπεται του έτους ολοκλήρωσης της εκροής. Ο δείκτης μετράται στο τέλος του οικονομικού έτους μετά το έτος ολοκλήρωσης της εκροής.</p>	

2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της δράσης είναι:

- Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία.
- Η Απόφαση 66021/29-06-2022 (ΦΕΚ3359/Β/30-06-2022) Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027.
- Το άρθρο 90 του “Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα” που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α’ 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη του άρθρου 111 παρ. 22 του ν. 4622/2019 (Α’ 133).
- Η Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2022) 6262final/29.08.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειες και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 (OJ L_15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
- Ο Ν. 3852/2010 (Β’ 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
- Ο Ν. 4555/2018 (Α’ 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.».

- Ο Ν.4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» και ειδικότερα το άρθρο 13, παρ. 1,3, 13, 15 και 16.
- Ο Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4734/2020 (Α' 196).
- Ο Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
- Η υπ' αριθμ. 37419/13479/08.05.2018 (ΦΕΚ 1661/Β/11.05.2018) απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής «Έγκριση της 121/2018 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής»
- Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 73930/21.07.2022 (ΦΕΚ 3922/Β/25.07.2022) για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν.4914/2022 (Α'61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32670/ΕΥΘΥ327/23.03.2015 (Β'715) υπουργικής απόφασης.», όπως ισχύει.
- Η Υπουργική Απόφαση 114947/1-12-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).
- Η Υπουργική Απόφαση 110565/22-11-22 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (άρθρο 63, παρ.16).
- Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
- Το από 29-06-2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥ με θέμα: «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027».
- Η Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π 5483/20.01.2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30-01-2023).
- Η με Α.Π 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10-2-2023 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (franchise).
- Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα

με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)» (Β' 2471)».

- Η υπ' αριθμ. 618/11.03.2024 (ΑΔΑ:ΨΖΗ17Λ7-ΡΜΥ) απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου φορέα του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Περιφερειακού Προγράμματος Αττικής 2021-2027 για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
- Η υπ' αριθμ 1350/29.05.2025 (ΑΔΑ: Ρ2Κ27Λ7-ΚΛΚ) απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκε το έγγραφο Εξειδίκευσης 80.2 της δράσης «1.3.3.1- Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.
- Η υπ' αριθμ. 1617/27.06.2024 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αττική 2021-2027 με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων στο πλαίσιο της 3ης Επιτροπής Παρακολούθησης, όπως τροποποιήθηκε στο πλαίσιο της 19^{ης} Γραπτής Διαδικασίας.
- Η Υπουργική Απόφαση ΥΑ 3413/21.2.2024 (ΦΕΚ 1279/Β/26.2.2024) τροποποίηση της υπ.΄ αρ. 117686/6.12.2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), σύμφωνα με τη διάταξη της περ. γ' της παρ.6 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (Β' 6247) .
- Η με Α.Π.99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27.10.2023 εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
- Το με Α.Π.112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
- Το με αρ. πρωτ. 115970/ΕΥΚΕ203/13-11-2015 έγγραφο Οδηγό της ΕΥΚΕ «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3»
- Η με αρ. πρωτ.. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 6936).
- Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170_19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡ0) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας".
- Τη με αρ. πρωτ. 379/13.02.2025 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας της Περιφέρειας Αττικής, σχετικά με τη διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου της Πρόσκλησης
- Το με αρ. πρωτ. 37764 ΕΞ 2025/ ΕΥΚΕ-ΧΕ 223/ 04.03.2025 (αρ. πρωτ. ΕΥΔ 562/05.03.2025) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ σχετικά με τη Διατύπωση Γνώμης για το σχέδιο της πρόσκλησης.

- Τη με αρ. πρωτ. 106180/ΕΥΚΕ-ΧΕ 837/18.06.2025 Διατύπωση γνώμης της ΕΥΚΕ-ΧΕ επί του σχεδίου της 1^{ης} Τροποποίησης της πρόσκλησης.
- Η με αρ. πρωτ. 49196/ΕΥΚΕ-ΧΕ 389/24.03.2026 Διατύπωση γνώμης της ΕΥΚΕ-ΧΕ επί του σχεδίου της 2^{ης} Τροποποίησης της πρόσκλησης.

Σημειώνονται τα εξής:

- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021, στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
- Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2023/2831 (De Minimis), όπως ισχύει.
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

3. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» στοχεύει στην ενίσχυση των δραστηριοτήτων των τομέων προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, όπως αυτοί εξειδικεύονται για κάθε Περιφέρεια (Περιφερειακές Απολήξεις – Βλ. Παράρτημα XIV), μέσω της στήριξης επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων, πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων, για τον τεχνολογικό τους μετασχηματισμό, την εξωστρέφεια, την αναβάθμιση των προϊόντων / υπηρεσιών / δραστηριοτήτων τους, τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των μεθόδων παραγωγής τους, μέσω αξιοποίησης και ανάπτυξης σύγχρονων τεχνολογιών, μεθόδων και εργαλείων καθώς και υποδομών και βέλτιστων πρακτικών σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης και κυκλικής οικονομίας.

Κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει τεκμηριωμένα να συνδέεται με έναν (1) τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ δραστηριότητας που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα IV – Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ). Επιπλέον, θα πρέπει τεκμηριωμένα να συνδέεται με τουλάχιστον μια από τις Προτεραιότητες της Στήλης-Γ του Παραρτήματος XIV- Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Αττικής, οι οποίες είτε είναι προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) που επιβεβαιώθηκαν από τη Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ΔΕΑ) της Περιφέρειας Αττικής ως προτεραιότητες και της Περιφέρειας είτε αποτελούν νέες Προτεραιότητες για την Περιφέρεια Αττικής που αναδείχθηκαν από τη ΔΕΑ και συσχετίστηκαν με κάποιον από τους Τομείς Προτεραιότητας της ΕΣΕΕ.

Με τη συγκεκριμένη Δράση επιδιώκεται:

- ✓ Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας και η υποστήριξη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων της Αττικής στον εκσυγχρονισμό τους και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μέσω της εισαγωγής τεχνολογικής και οργανωσιακής καινοτομίας
- ✓ Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των επιχειρήσεων
- ✓ Η παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών ή/και η εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και διαδικασιών παραγωγής
- ✓ Η αύξηση της απασχόλησης

Η παρούσα Δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» στηρίζει επενδυτικά σχέδια Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων που στοχεύουν στην αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων ή/και παρεχόμενων υπηρεσιών και εν γένει δραστηριοτήτων τους, στη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των μεθόδων παραγωγής τους, μέσω αξιοποίησης και ανάπτυξης σύγχρονων τεχνολογιών, μεθόδων και εργαλείων καθώς και υποδομών και βέλτιστων πρακτικών σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης και κυκλικής οικονομίας.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού των προς χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στη Δράση, επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

- I. Κτίρια και εγκαταστάσεις.

- II. Προμήθεια και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εν γένει εξοπλισμού, απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης και την άσκηση της οικονομικής δραστηριότητάς της.
- III. Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης - εξοικονόμηση ενέργειας και προστασία του περιβάλλοντος (Δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης»/GREEN).
- IV. Πιστοποίηση προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα, καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε (πρότυπα χωρών προορισμού).

Συμπληρωματικά ενισχύονται δαπάνες για: (α) μισθολογικό κόστος νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού, (β) Λογισμικό, (γ) προβολή προώθηση και δικτύωση, (δ) Ηλεκτρικά μεταφορικά μέσα, (ε) υπηρεσίες συμβούλων, (στ) Υπηρεσίες μελετών ανάπτυξης προϊόντων/διεργασιών, (η) συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, (ζ) έμμεσες δαπάνες.

Η δράση χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027 στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 1: «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ», της Προτεραιότητας 1 «Παραγωγικός ανταγωνιστικός μετασχηματισμός της Αττικής» και ειδικότερα του Ειδικού Στόχου 3: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)».

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης ανέρχεται σε **65.000.000€, με δυνατότητα εντάξεων έως 120.250.000 € (ποσοστό 185%)** και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+. Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ+ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η καταβολή της επιχορήγησης θα διατεθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΕ 2023/ 2831 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis), όπως ισχύει. (Παράρτημα VII-Κανονισμός ΕΕ2023/2831)

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων είναι άμεση και απλοποιημένη. Τα επενδυτικά σχέδια θα αξιολογούνται με τη σειρά που υποβάλλονται (ημέρα και ώρα) μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού της Δράσης.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κλπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), η πρόσβαση στο οποίο παρέχεται στους δυνητικούς δικαιούχους της Δράσης μέσω της ιστοσελίδας <https://opske.gr/> και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ/ΕΦ (π.χ. αιτήματα χρηματοδότησης, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κλπ).

4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΦΕΠΑΕ), ο οποίος έχει ορισθεί ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης.

Ο ΕΦΕΠΑΕ είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με αντικείμενο τη Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων και στόχο την παροχή, προς την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του εκάστοτε Προγράμματος.

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στο πλαίσιο της Δράσης «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται το νομικό ή φυσικό πρόσωπο (Επιχείρηση) που φέρει την ευθύνη για την υλοποίηση της πράξης, έναντι της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, για την καλή εκτέλεση του έργου.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι υφιστάμενες, Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα VI - Ορισμός ΜΜΕ στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και στην παρούσα Πρόσκληση.

Για τους δυνητικούς δικαιούχους θα πρέπει να ισχύουν **σωρευτικά** οι κάτωθι προϋποθέσεις **πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης:**

1. Να έχουν **τουλάχιστον δύο (2) πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις¹** (ημερολογιακά έτη ν-1, ν-2) πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν).

¹ Πλήρης κλεισμένη διαχειριστική χρήση, νοείται η χρήση η οποία έχει διάρκεια 12 μήνες. [π.χ. 01-01-2024 έως 31-12-2024 (ν-1 έτος), 01-01-2023 έως 31-12-2023 (ν-2 έτος)].

2. Να δραστηριοποιούνται ουσιαστικά **(Κύριος Κωδικός Δραστηριότητας ή Κωδικός Δραστηριότητας με μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα)** για δύο (2) χρήσεις σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ δραστηριότητας που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα IV - Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) και συγκεκριμένα:
 - a. για τις χρήσεις (v-1) και (v-2), εφόσον η ουσιαστική δραστηριοποίηση προκύπτει από τον Κύριο Κωδικό Δραστηριότητας της επιχείρησης, ή
 - b. για τις χρήσεις (v-2) και (v-3), εφόσον η ουσιαστική δραστηριοποίηση προκύπτει από τον Κωδικό Δραστηριότητας με μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα.
3. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV - Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ).
4. Να έχουν δύο (2) τουλάχιστον ΕΜΕ εξαρτημένης εργασίας κατά το ημερολογιακό έτος (v-1) που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης² (έτος v). Τούτο θα επιβεβαιώνεται βάσει των δηλωθέντων στοιχείων που τηρούνται για την επιχείρηση αυτή στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.
5. Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών [κωδικός (500) του φορολογικού εντύπου Ε3] που επετεύχθη σε μία από τις δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις, [για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα στην ΑΑΔΕ για τα φορολογικά έτη (v-3 έτος) και (v-2 έτος) των ετών που προηγούνται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος v), με ανώτατο όριο το ποσό των 200.000 €, και κατώτατο όριο το ποσό των 30.000€ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 7.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.
6. Να υποβάλλουν μία και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ.
7. Να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια της Αττικής, και να πραγματοποιήσουν την επένδυση αποκλειστικά εντός Περιφέρειας Αττικής.
8. Να έχουν την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής Επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και σύμφωνα με το Παράρτημα VI - Ορισμός ΜΜΕ.
9. Να λειτουργούν νόμιμα στην ουσιαστικά ασκούμενη δραστηριότητά τους (δηλαδή στην κύρια ή σε αυτή με τα μεγαλύτερα έσοδα) διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τη δραστηριότητα (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη

² Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ): θεωρείται η πλήρης απασχόληση για διάστημα 1 έτους, δηλαδή η συμπλήρωση 40 ωρών εβδομαδιαίως για 12 μήνες από ένα άτομο πλήρους απασχόλησης ή από περισσότερα άτομα μερικής απασχόλησης κατά το ίδιο διάστημα.

της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβεβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)).

Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητα για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή.

10. Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων: Ατομική Επιχείρηση, Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.), Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.), Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.), Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε.), Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.), Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.), Αστικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης, Αστικός Συνεταιρισμός Απεριόριστης Ευθύνης, Αστικός Συνεταιρισμός Κερδοσκοπικός, Άλλο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Κερδοσκοπικό (Ν.Π.Ι.Δ.), Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ), Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.), Ναυτιλιακές Εταιρίες Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.).
11. Να τηρούν Απλογραφικά ή Διπλογραφικά βιβλία του Ν.4308/2014, όπως ισχύει.
12. Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4734/2020 (Α' 196) και ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
13. Να μην βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
14. Εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
15. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους εντολή ανάκτησης ενίσχυσης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
16. Να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. ΕΕ 2023/2831 (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η Δράση. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ μέσα σε μία τριετία πριν από τον χρόνο χορήγησης του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης (υπολογιζόμενη ημερολογιακά). Σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του κανονισμού.
17. Να μην έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης ή να μην το έχουν υλοποιήσει πλήρως, πριν από την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης.
18. Να δεσμευτούν ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.

19. Να δεσμευτούν ότι ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν είναι η κατοικία του δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα).
20. Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
21. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
22. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
23. Να δεσμευτούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
24. Να δεσμευτούν ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στον Παράρτημα Χ-Πίνακας για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης.
25. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης, η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» της παρούσας και το Παράρτημα ΙΙ -Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση μίας ή περισσότερων εξ' αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής.

Επισημαίνεται ότι:

- Δεν επιτρέπεται η συστéγαση επιχειρήσεων, ώστε να μην είναι δυνατή η χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση. Με τον όρο συστéγαση νοείται η εγκατάσταση της ενισχυόμενης επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συστéγαση επιχειρήσεων, όπου είναι δυνατή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.
- Για την εξέταση της δυνατότητας ενίσχυσης επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (Franchise) (Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10.02.2023) – Παράρτημα ΙΧ.
- Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες

και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.09.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)», και επειδή αυτά αποτελούν έργα με σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται ειδική κατά περίπτωση αντιμετώπιση των ζητημάτων κλιματικής ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στο εκάστοτε έργο τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση μέτρα.

Η ενσωμάτωση των εν λόγω κατάλληλων μέτρων, ελέγχεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου» η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIII - Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας της παρούσας.

➤ Η κατηγορία των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων αποτελείται από επιχειρήσεις ως εξής:

Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης:

- οι χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί, οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι). Επιπρόσθετα, δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι πάσης φύσεως αθλητικοί σύλλογοι, σωματεία, αθλητικές ανώνυμες εταιρείες, καθώς και οι επιχειρήσεις που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες κατηγορίες με οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά: μητρική, θυγατρική, συνδεδεμένη, συνεργαζόμενη, κοινή ιδιοκτησία/διαχείριση μέσω φυσικών προσώπων κλπ).
- Οι εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα Δράση αφορά την χρηματοδοτική ενίσχυση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε έναν ή περισσότερους από τους επιλέξιμους ΚΑΔ του Παραρτήματος IV, εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 De Minimis.

Οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που δύναται να δηλωθούν ως ΚΑΔ επένδυσης περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV - Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Επισημαίνονται τα εξής:

Ο Καν.2023/2831 δεν εφαρμόζεται:

α) στις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1379/2013 του Συμβουλίου.

β) στις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά.

γ) στις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

δ) στις Ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,
- ii όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

ε) Ενισχύσεις για δραστηριότητες επιχειρήσεων που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

στ) τις ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που υποβάλουν πρόταση στη Δράση για επιλέξιμη δραστηριότητα και παράλληλα δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α), β) ή γ), δ) ο Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται με τη χρήση κατάλληλων μέσων ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ώστε οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831.

Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2023/2831 με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του Κανονισμού.

7. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται **η ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης.**

Σε αντίθετη περίπτωση η δαπάνη κρίνεται μη επιλέξιμη και ως εκ τούτου αφαιρείται από τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου.

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, **ήτοι είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).**

Κατά τη διαμόρφωση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ / ΟΡΙΑ
01.	Δαπάνες προσωπικού	Με χρήση της κοινής στήριξης άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021
01.09.	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	Έως 15.000€ - 1 ΕΜΕ
02.	Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων	Τουλάχιστον 10% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού
02.19.	Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου	
02.20.	Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός	
02.07.	Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης (εργαστηριακός, ποιοτικού ελέγχου κλπ)	
02.24.	Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα (επαγγελματικής ή μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων)	
	Εξοπλισμός (GREEN)	έως 50% του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού
02.21	Εξοπλισμός για βελτίωση Ενεργειακής Απόδοσης /εξοικονόμησης ενέργειας	
02.22.	Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας	
02.23.	Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)	
03.	Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο	έως 60% του επιχορηγούμενου Π/Υ
03.13.	Κτήρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ / ΟΡΙΑ
03.09.	Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ	
04.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	
04.08.	Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης	έως 6.000€
04.11.	Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	
04.18.	Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού	έως 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ
04.20.	Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών	έως 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ
04.25.	Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα	Έως 3 πιστοποιητικά και έως 3.000 / Πιστοποιητικό
04.26.	Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding	έως 10% του επιχορηγούμενου Π/Υ
04.30.	Πνευματική ιδιοκτησία – Ευρεσιτεχνίες – Μεταφορά τεχνογνωσίας	έως 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ
06.	Δαπάνες Λογισμικού	
06.07.	Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού	έως 40% του επιχορηγούμενου Π/Υ
07.	Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης	έως 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ
07.04.	Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις	έως 10.000 / έκθεση
07.10.	Λοιπά έξοδα προβολής - προώθησης και δικτύωσης	Έως 10.000€
09.	Έμμεσες Δαπάνες	Με χρήση της κοινής στήριξης άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021
09.01.	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)	Υποχρεωτική κατηγορία

Διευκρινίζεται ότι, για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού, τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά είναι τα μέγιστα επιλέξιμα για κάθε κατηγορία δαπάνης.

Τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά κατηγοριών δαπανών και επιμέρους υποκατηγοριών δαπανών θα πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο της αξιολόγησης/έγκρισης των αιτήσεων χρηματοδότησης, καθώς και κατά το στάδιο της υλοποίησης κατά την αξιολόγηση/έγκριση των υποβληθέντων αιτημάτων τροποποιήσεων του επενδυτικού σχεδίου.

****Προσαύξηση 10% Δημόσιας Επιχορήγησης, υπό όρους εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες «Πράσινης Μετάβασης» GREEN σε ποσοστό τουλάχιστον 20% του τελικά πιστοποιημένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.****

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).

Σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου, είναι αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου και ελεγκτικό πεδίο του οργάνου ελέγχου, οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν και πιστοποιηθούν να:

- ✓ είναι επιλέξιμες,
- ✓ έχουν πραγματοποιηθεί και εξοφληθεί κατά τη διάρκεια του χρονικού πλαισίου που προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση,
- ✓ είναι εύλογες ως προς το κόστος,
- ✓ συνάδουν με την δραστηριότητα επένδυσης,
- ✓ εξυπηρετούν το αρχικό επιχειρηματικό πλάνο,
- ✓ τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα παραδοτέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα XI - Παραδοτέα Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.

7.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στις ακόλουθες επισημάνσεις λαμβάνονται υπόψιν τα οριζόμενα στον Καν. ΕΕ 2023/2831

01. Δαπάνες προσωπικού

01.09. Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού – έως 15.000€ - 1 ΕΜΕ

Η δαπάνη αυτή ενισχύεται με χρήση της κοινής στήριξης - άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ): Η μία (1) ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν πρόσληψη νέου προσωπικού υπό τους ακόλουθους όρους:

- Το νέο προσωπικό να απασχολείται στην επιχείρηση με εξαρτημένη απασχόληση (μισθωτή εργασία), η οποία να ξεκινά μετά την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών.
- Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε ΕΜΕ. Εργαζόμενοι που απασχολούνται με μερική απασχόληση λογίζονται ως κλάσματα ΕΜΕ.
- Επιλέξιμο είναι το ποσό των 15.000€ για μία (1) ΕΜΕ. Σε περίπτωση κλάσματος ΕΜΕ το ποσό προσαρμόζεται αναλογικά.
- Η δαπάνη είναι επιλέξιμη κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- Η ΕΜΕ πιστοποιείται απολογιστικά, με βάση τα στοιχεία απασχόλησης που υποβάλλονται στο αίτημα του δικαιούχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου. Η δαπάνη δύναται να πιστοποιηθεί μόνο κατά το τελικό αίτημα ελέγχου.
- Η επιχορηγούμενη ΕΜΕ πρέπει να είναι πρόσθετη ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης που **αυτή διέθετε κατά το ημερολογιακό έτος (ν-1) που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν).** Ο έλεγχος της πρόσθετης ΕΜΕ γίνεται σε χρονολογικό

διάστημα ακέραιων (ολόκληρων) μηνών. Το διάστημα αυτό επιλέγεται από την δικαιούχο επιχείρηση.

- ΕΜΕ μισθωτής εργασίας το κόστος της οποίας επιχορηγείται από άλλο Φορέα (πχ ΔΥΠΑ), δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, αλλά προσμετράται στη διατήρηση προσωπικού. Δεν είναι επιλέξιμο το κόστος εργαζομένου ο οποίος κάνει πρακτική άσκηση σε δικαιούχο επιχείρηση και δεν προσμετράται στην διατήρηση προσωπικού.
- Δεν είναι επιλέξιμη η επιχορήγηση του μισθολογικού κόστους των εταίρων/μετόχων και των εργαζομένων που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού των εταίρων – μετόχων και των ασκούντων τη διοίκηση/εκπροσώπηση της επιχείρησης, αλλά προσμετρώνται στη διατήρηση προσωπικού, εφόσον περιλαμβάνονται στις καταστάσεις του ΕΡΓΑΝΗ.
- Το νέο προσωπικό δεν θα πρέπει να έχει οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας με τον δικαιούχο, από 1/1/2024 και έως την ημερομηνία πρόσληψης του.
- Στο μισθολογικό κόστος του προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης και έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc, bonus).
- Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εξοπλισμού, καθώς και προμήθεια ηλεκτρικών μεταφορικών μέσων. Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

02.19. Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Εξοπλισμός για τη φιλοξενία εφαρμογών-λογισμικού.
- Εξοπλισμός Ενσύρματου ή/ και Ασύρματου Δικτύου & καλωδίωση.
- Συστήματα διαχείρισης ήχου, βίντεο και εικόνας.
- Συστήματα και εργαλεία ηλεκτρονικής ασφάλειας.
- 3D εκτυπωτές.
- Εξοπλισμός γραφείου (projectors, scanners, printers, κλπ).
- Μικρο-οπτικο-ηλεκτρο-μηχανικά συστήματα και ολοκληρωμένα οπτικά (πηγές laser, οπτικά στοιχεία ανιχνευτές).

02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων και χώρους παροχής υπηρεσιών.
- Προμήθεια εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την άσκηση της δραστηριότητας της επένδυσης.
- Προμήθεια συστημάτων αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων – εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας.

- Προμήθεια μηχανημάτων έργου, ηλεκτροκίνητων ή πεζού χειριστή ανυψωτικών, περονοφόρων παντός τύπου όπως, τύπου ΚΛΑΡΚ.

02.07. Λοιπός εξοπλισμός Επιχείρησης (εργαστηριακός, ποιοτικού ελέγχου κλπ.)

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια εξοπλισμού που προορίζεται για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές και αναλύσεις, με την προϋπόθεση ότι ο εξοπλισμός αυτός δεν χρησιμοποιείται για ερευνητικούς σκοπούς.

02.24. Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνεται η προμήθεια **αυτοκινούμενων ηλεκτρικών οχημάτων** για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης. Δεν είναι επιλέξιμη η κατηγορία αυτή για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων.

Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει να είναι καινούργιο, αμεταχείριστο και στην κυριότητα της επιχείρησης. Επίσης θα πρέπει να είναι:

- ο είτε επαγγελματικής χρήσης,
- ο είτε μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων και να χρησιμοποιείται για την μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών.

Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση.

Εξοπλισμός GREEN

02.21 (Εξοπλισμός για βελτίωση Ενεργειακής Απόδοσης / εξοικονόμησης ενέργειας)

02.22 (Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας)

02.23 (Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή):

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης ή και ψύξης (πχ αντλίες θερμότητας, κλιματιστικά inverter τουλάχιστον ενεργειακής σήμανσης «Α»), καθώς και παροχής ζεστού νερού χρήσης.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ανάκτησης ενέργειας από την λειτουργία παραγωγικού και μη παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συμπιεστών, ψυκτικών συγκροτημάτων, καυστήρων / λεβήτων, φούρνων, κλιβάνων υψηλής ενεργειακής απόδοσης.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης ενέργειας (EMS) για τους χώρους παραγωγής / αποθήκευσης.
- Προμήθεια ηλεκτρικών / ηλεκτρονικών συσκευών ενεργειακής σήμανσης Α.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων για τη διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων, για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας.
- Προμήθεια εξοπλισμού και εργασίες για τη μείωση αέριων ρύπων και όχλησης και τη μείωση κατανάλωσης και απώλειας νερού.
- Προμήθεια εξοπλισμού για Ανακύκλωση.

- Προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού εγκατεστημένης ισχύος έως 10kW, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) και συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, με κατ' ελάχιστο ωφέλιμη χωρητικότητα ίση με την ισχύ του σταθμού για μία ώρα.
- Εγκατάσταση μονάδων φόρτισης ηλεκτροκίνητων μηχανημάτων.
- Έξυπνοι μετρητές ενέργειας και τηλεμετρία (smart metering).

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία 02-Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να αποτελεί πάγιο στοιχείο για την επιχείρηση. Πάγιο στοιχείο θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το εύλογο του κόστους απόκτησής του.
- Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Οι δαπάνες προμήθειας πρόσθετων εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα του κυρίως εξοπλισμού που περιλαμβάνεται στην επένδυση, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του και είναι απαραίτητα για την παραγωγική λειτουργία του.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, με υποχρέωση αγοράς του εξοπλισμού μετά τη λήξη της μίσθωσης και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 της Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων 114947/1.12.2022 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.
- Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύναται η απόσπασή τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.
- Για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού με σύστημα αποθήκευσης απαιτείται:
 - να εξασφαλιστούν, εφόσον απαιτούνται, οι κατάλληλες αδειοδοτήσεις τόσο για την υλοποίηση όσο και για τη λειτουργία του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης.
 - Η εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής του φωτοβολταϊκού σταθμού δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από

την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία εγκαθίσταται ο υπό ένταξη σταθμός, από την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης, ή/και από βεβαίωση και λοιπά κατάλληλα στοιχεία τεκμηρίωσης από αρμόδιο προς τούτο πρόσωπο/φορέα και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10kw.

- Η ωφέλιμη χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο ίση με την ισχύ του σταθμού για μία ώρα.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση.
- Δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets, κινητών τηλεφώνων και τηλεοράσεων.
- Δαπάνες προμήθειας αναλώσιμων υλικών.
- Δαπάνη για απόκτηση ΙΧ επιβατικών οχημάτων.
- Προμήθεια οχήματος που έχει επιδοτηθεί από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα (π.χ. Κινούμαι ηλεκτρικά).

03. Δαπάνες για Κτίρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος

03.09. Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες για ανέγερση, κατασκευή, αναβάθμιση και διαμόρφωση κτιριακών υποδομών και λοιπών εγκαταστάσεων της ενισχυόμενης επιχείρησης. Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνεται το κόστος υλικών και εργασιών.

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, εγκατάσταση δικτύων και ειδικές εγκαταστάσεις, στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης και διάθεσης προϊόντων, εργαστηριακούς χώρους, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης.
- εργασίες προμήθειας και εγκατάστασης συστημάτων αυτοματοποίησης και ποιοτικού ελέγχου που συνδέονται πάγια με τις κτιριακές υποδομές με τρόπο μόνιμο και σταθερό, ώστε ο διαχωρισμός τους να μην είναι εφικτός για χρήση σε άλλο χώρο.
- κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων που αποβλέπουν στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 03- Δαπάνες για Κτίρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Θα πρέπει να έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις εργασίες ή σε περίπτωση που δεν απαιτούνται θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/09-12-2020/ ΦΕΚ Α245). Σε διαφορετική περίπτωση οι δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες.
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση

επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου σε μισθωμένο ακίνητο, το μισθωτήριο πρέπει να αφορά χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης.

- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, κλπ.
- Δαπάνες, για τις οποίες προσκομίζονται προς πιστοποίηση πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α), καθώς και τίτλοι κτήσης.
- Δαπάνες για την έκδοση αδειών.
- Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου.

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, δαπάνες υπηρεσιών προμήθειας/χρήσης Λογισμικού-Εξοπλισμού, δαπάνες υπηρεσιών, πιστοποίησης, σχεδιασμού, κατοχύρωση ή μεταφορά τεχνογνωσίας κλπ. Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

04.08. Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

04.11. Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Στις υποκατηγορίες αυτές είναι επιλέξιμες αποκλειστικά δαπάνες που αφορούν συμβουλευτικές υπηρεσίες για την σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και την παρακολούθηση και διαχείριση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, έως την αποπληρωμή του, υπό τους ακόλουθους όρους:

- Το χρονικό διάστημα παροχής της υπηρεσίας υπολογίζεται από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης. Δεν είναι δυνατή η πιστοποίησή τους εξ' ολοκλήρου σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης.
- Δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.

04.18. Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν:

- Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Software as a service (SaaS), Cloud as a Service (CaaS)).
- Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης εξοπλισμού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Hardware as a service (HaaS), Equipment as a Service (EaaS)).

Υπό τους ακόλουθους όρους:

- Επιλέξιμο είναι μόνο το κόστος της υπηρεσίας που παρέχεται κατά το διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Δεν είναι επιλέξιμη η ανανέωση συνδρομής σε υπηρεσία που ήδη χρησιμοποιείται.

04.20. Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν έρευνα, μελέτες και δοκιμές για την ανάπτυξη νέου ή διαφοροποιημένου προϊόντος/υπηρεσίας/διεργασίας, με βελτιωμένα χαρακτηριστικά, υπό τους ακόλουθους όρους:

- σχετίζονται άμεσα με το στόχο του επενδυτικού σχεδίου,
- καταλήγουν σε ανάπτυξη πρωτότυπου προϊόντος/ τυποποίηση νέας υπηρεσίας/διεργασίας.

04.25. Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν:

- επιθεώρηση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων/υπηρεσιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε. από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- κατοχύρωση σήματος CE, εξειδικευμένα ευρωπαϊκά ή / και διεθνή σήματα (π.χ ecolabel).
- συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών για την προετοιμασία της επιχείρησης,
- δοκιμές και έλεγχοι ποιότητας προϊόντων,

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών, καθώς και οι προπαρασκευαστικές ενέργειες (δοκιμές, επιθεωρήσεις, αιτήσεις κλπ), είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης/σήματος/διαπίστευσης. Το σχετικό πιστοποιητικό θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται για ανανέωση υπάρχουσας πιστοποίησης.

04.26. Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν συμβουλευτικές υπηρεσίες/μελέτη για το σχεδιασμό συσκευασίας, ετικέτας, brand της επιχείρησης - εταιρικής ταυτότητας.

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε νέα συσκευασία / ετικέτα / εταιρική ταυτότητα.

04.30. Πνευματική ιδιοκτησία – Ευρεσιτεχνίες – Μεταφορά τεχνογνωσίας

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες για απόκτηση ή για παραχώρηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας/πατέντας από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, καθώς και δαπάνες κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία 04 Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν την δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων, στο μέτρο που χαρακτηρίζονται ως άυλα πάγια και προβλέπεται η εγγραφή τους.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
- Θα πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

06. Δαπάνες Λογισμικού

06.07. Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση και εκπαίδευση λογισμικού, που συνδέεται με την δραστηριότητα της επένδυσης και είναι απαραίτητο για την άσκηση αυτής. Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια εξειδικευμένου λογισμικού για την βελτιστοποίηση της παραγωγής και των επιχειρηματικών διεργασιών.
- Λογισμικά προσομοίωσης και τρισδιάστασης μοντελοποίησης.
- Λογισμικά διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων.
- Προμήθεια εφαρμογών γραφείου και διαχείρισης εγγράφων.
- Η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης για μέχρι ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας, μόνο όταν περιλαμβάνεται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού.
- Το κόστος α) αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού, β) παροχής υπηρεσιών υποστήριξης για μέχρι ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας, και γ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χρήση του, είναι επιλέξιμα μόνο όταν περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού και **δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 40% του κόστους προμήθειας του λογισμικού.**

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 06-Δαπάνες Λογισμικού θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Το προμηθευόμενο λογισμικό να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούριο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το κόστος απόκτησής του.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, να μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού – σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- να επιδέχεται αποσβέσεων και να είναι καταχωρημένο στο μητρώο παγίων.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό πρέπει να αγοράζεται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Το κόστος αναβάθμισης υφιστάμενου λογισμικού.
- Οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).

07. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης

07.04. Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις

Επιλέξιμες δαπάνες στην υποκατηγορία αυτή, **μόνο με την ιδιότητα του εκθέτη** συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις εσωτερικού (εντός Ελλάδος) και εξωτερικού (εκτός Ελλάδος) είναι:

- Κόστος συμμετοχής
- Κόστος Ενοικίασης/διαμόρφωσης/κατασκευής περιπτέρου
- Κόστος Μεταφοράς εκθεμάτων προς και από την έκθεση
- Δαπάνες διαμονής για τους εκπροσώπους της επιχείρησης στις εκθέσεις (έως 2 άτομα)
- Κόστος Μετακίνησης για τους εκπροσώπους της επιχείρησης στις εκθέσεις (έως 2 άτομα)

07.10. Λοιπά έξοδα προβολής - προώθησης και δικτύωσης

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες είναι:

- Δημιουργικό διαφημίσεων σε τουλάχιστον δύο (2) γλώσσες: σύνταξη κειμένων, σχεδιασμός εντύπων, σχεδιασμός ψηφιακού περιεχομένου διαφημίσεων, βίντεο, φωτογραφίες.
- Κόστος προβολής διαφημιστικού μηνύματος.

Οι επί μέρους δαπάνες δημιουργικού σχεδιασμού είναι επιλέξιμες μόνο εφόσον καταλήγουν σε **ολοκληρωμένο διαφημιστικό μήνυμα**.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν φόρους/τέλη διαφημίσεων.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία 07-Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν τη δραστηριότητα της επένδυσης.
- Να αφορούν στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Σε κάθε ενέργεια προβολής θα πρέπει **να επισημαίνεται η συνεισφορά του ταμείου** και η χρηματοδοτική συνδρομή από την ευρωπαϊκή ένωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 50 του κανονισμού 1060/2021.
- Σε κάθε ενέργεια προβολής **θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας – πληροφόρησης** σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οδηγό επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 (π.χ. διάθεση του μηνύματος σε προσβάσιμες ιστοσελίδες, έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, βίντεο με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ. (βλ. ν.4779/2021)).

09. Έμμεσες Δαπάνες

09.01. Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Καν. 1060/2021 και με τη χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021).

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Τονίζεται η κατηγορία δαπάνης **θα πρέπει να περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στο επενδυτικό σχέδιο** και θα ελέγχεται από το ΟΠΣΚΕ αν τηρείται το ποσοστό 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Γενικές επισημάνσεις για όλες τις κατηγορίες δαπανών:

- 1 Οι επιλέξιμες δαπάνες λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης και στη βάση του πραγματικού κόστους (πλην των έμμεσων). Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση πράξης, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης, έχουν εξοφληθεί από τον δικαιούχο και τεκμηριώνονται από τιμολόγια και αποδεικτικά της καταβολής των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο, καθώς και από τα λογιστικά αρχεία του.
- 2 Οι δαπάνες θα πρέπει να συνδέονται με τον/ους τόπο/ους εγκατάστασης και τον/ους ΚΑΔ επένδυσης του Επενδυτικού Σχεδίου.
- 3 Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- 4 Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από το ωφελούμενο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.
- 5 Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
- 6 Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά που συντάσσονται για την υλοποίηση των δαπανών, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990.
- 7 Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών δεν είναι επιλέξιμες.
- 8 Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.
- 9 Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο ωφελούμενος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του ωφελούμενου.
Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση

δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσauξάνει.

- 10 Για τον έλεγχο των ΕΜΕ της επιχείρησης, ο ΕΦΕΠΑΕ λαμβάνει και κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «ΕΡΓΑΝΗ» και ΕΦΚΑ-NAT.
- 11 Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές.
- 12 Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα.
- 13 Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσauξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

7.3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από **30.000€ έως 200.000€**.

Επενδυτικά σχέδια με προϋπολογισμό μικρότερο των **30.000€** κρίνονται μη επιλέξιμα εξ' αρχής και δεν μπορούν να υποβληθούν και να ενταχθούν στην εν λόγω Δράση.

Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 200.000€, το υπερβάλλον ποσό θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή 100% για την υλοποίηση του σχεδίου και παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου και του υπερβάλλοντος κόστους.

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης)**.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύνανται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης με ανώτατο όριο έως και έξι (6) μήνες από την καταληκτική προθεσμία των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Η διάρκεια υλοποίησης μιας πράξης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης, μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της. Αιτήματα παράτασης υλοποίησης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών δε δύνανται να υποβληθούν, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.

8.1. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ

Η **Δημόσια Δαπάνη** για όλα τα επενδυτικά σχέδια ανέρχεται στο **50% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού**, ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από ιδιωτική συμμετοχή.

Το ποσοστό της επιχορήγησης δύναται να αυξηθεί κατά :

A. 10% της Δημόσιας Επιχορήγησης **εφόσον περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο δαπάνες της κατηγορίας 02.21-02.22-02.23-Εξοπλισμός (GREEN) σε ποσοστό 20%** του επιλέξιμου προϋπολογισμού κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Το ως άνω προσαυξημένο ποσοστό επιχορήγησης θα παραμένει σταθερό κατά το στάδιο των ενδιάμεσων επαληθεύσεων και πληρωμών. Η συγκεκριμένη προσαύξηση επιβεβαιώνεται εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες **Εξοπλισμού GREEN** σε ποσοστό τουλάχιστον 20% επί τελικά πιστοποιημένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης πιστοποίησης.

ή/και

B. 5% εφόσον η επένδυση πραγματοποιηθεί αποκλειστικά σε μια από τις περιοχές της Αττικής που ορίζονται στο Παράρτημα VIII – Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης.

Ως εκ τούτου, η ένταση ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων και η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης, για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων, διαμορφώνεται σύμφωνα με τον ακόλουθο Πίνακα ως εξής:

		Επενδυτικό σχέδιο με δαπάνες GREEN σε ποσοστό τουλάχιστον 20%		Επενδυτικό σχέδιο που υλοποιείται αποκλειστικά σε μια από τις περιοχές της Αττικής που ορίζονται στο Παράρτημα VIII – Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης.		Επενδυτικό Σχέδιο με δαπάνες GREEN σε ποσοστό τουλάχιστον 20% που υλοποιείται αποκλειστικά σε μια από τις περιοχές της Αττικής που ορίζονται στο Παράρτημα VIII – Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Δημόσια Επιχορήγηση (%)	Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	Δημόσια Επιχορήγηση (%)	Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	Δημόσια Επιχορήγηση (%)	Ιδιωτική Συμμετοχή (%)	Δημόσια Επιχορήγηση (%)	Ιδιωτική Συμμετοχή (%)
50%	50%	60%	40%	55%	45%	65%	35%

8.2. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους ή και δάνειο.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδομένου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη του χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση του προγράμματος

αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις, εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, όπως ενδεικτικά α) παροχή εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για λήψη επενδυτικού δανείου ή λήψη εγγυητικής επιστολής, β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους.

Σε περίπτωση συνδυασμού χρηματοδοτικών εργαλείων τότε:

- Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις.
- Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.
- Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).
- Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.
- Αν το τραπεζικό δάνειο υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά μέσα και χορηγείται με τον Κανονισμό ΕΕ 2023/2831 εμπεριέχει ενίσχυση και το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτού σωρεύεται με την επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτει ο Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 και δεν δύναται να ξεπεραστεί. Η σωρευση θα πρέπει να ελέγχεται κατά την έγκριση στη δράση, εφόσον έχει προηγηθεί η χορήγηση του δανείου ή κατά τη χορήγηση του δανείου εφόσον έχει προηγηθεί η έγκριση της πράξης, σε κάθε περίπτωση ελέγχεται πριν την καταβολή της τελευταίας δόσης της ενίσχυσης.
- Τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.
- Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε ξένο νόμισμα.

Κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών.

8.3. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σωρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis).

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis) μπορούν να σωρευθούν:

- Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας
- Απαγορεύεται η σωρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σωρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που

έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

- Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος φροντίζει επίσης να λάβει από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ή σσνος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ή σσνος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά)

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>), (ηλεκτρονική Αίτησης Χρηματοδότησης) και συνοδεύεται (επισυνάπτονται) από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙ-Δικαιολογητικά υποβολής/ένταξης. Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Την πρόσκληση και όλα τα συνοδευτικά έντυπα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» (www.pepattikis.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr) και της ΕΛΑΝΕΤ (www.elanet.gr)
- του ΕΣΠΑ (<https://www.espa.gr/el/Pages/default.aspx>)

Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή προς υποβολή αιτήσεων μέχρι την εξάντληση της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης με την υπερδέσμευση και το αργότερο έως και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία έναρξης των ηλεκτρονικών υποβολών των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Η εξάντληση της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης, οδηγεί αυτόματα σε κλειδωμά των υποβολών και συνεπώς στη μη δυνατότητα οριστικοποίησης των ηλεκτρονικών αιτήσεων χρηματοδότησης που βρίσκονται σε κατάσταση «Σχέδιο».

Δύναται να γίνει επανυποβολή αίτησης χρηματοδότησης (2η) από δυνητικό δικαιούχο, κατόπιν έκδοσης σχετικής απορριπτικής απόφασης (1η), και εφόσον η πρόσκληση παραμείνει ανοιχτή για υποβολές αιτήσεων και υπάρχει διαθέσιμη δημόσια δαπάνη.

Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης υποβάλλει μία Αίτηση Χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ.

Ο Δικαιούχος πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ του.

Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών της Πράξης από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση της, για λογαριασμό του δικαιούχου.

Ως Συντονιστές ΟΠΣΚΕ μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής).

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης υποχρεούται σωρευτικά:

- ⇒ Να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία της αίτησης χρηματοδότησης. Μεγάλη έμφαση θα δοθεί στη σύνδεση του επενδυτικού σχεδίου με τις Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής, η οποία θα πρέπει να είναι αναλυτική, ρεαλιστική και τεκμηριωμένη. Ενδεικτικό σχέδιο τεκμηρίωσης δίνεται στο Παράρτημα XV - Τεκμηρίωση της συνάφειας του επενδυτικού σχεδίου με μια τουλάχιστον από τις προτεραιότητες της Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής.
- ⇒ Να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙ – Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης,
- ⇒ Να προχωρήσει στην συμπλήρωση των πεδίων που απαιτούνται για τον αυτόματο υπολογισμό της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου με βάση τα κριτήρια Αξιολόγησης του Παραρτήματος ΙΙΙ, στην οποία πρέπει να συγκεντρώνει κατ' ελάχιστον το βαθμό **50** προκειμένου να είναι επιτρεπτή η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ. ΠΡΟΣΟΧΗ: Η βαθμολογία της αίτησης υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που συμπληρώθηκαν στο ΟΠΣΚΕ, ως εκ τούτου απαιτείται πολύ προσεκτική συμπλήρωση. Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιτρεπτή η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ αν η αίτηση δεν συγκεντρώνει την ανωτέρω ελάχιστη βαθμολογία.
- ⇒ Να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς αξιολόγηση.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ. Η σειρά προτεραιότητας λαμβάνεται σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής υποβολής (οριστικοποίησης) το ΟΠΣΚΕ.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης και η λήψη ενάριθμου κωδικού. Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύναται να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο και να λάβουν ενίσχυση.

Σε περίπτωση εξάντλησης του προϋπολογισμού πριν την ανωτέρω ημερομηνία κλειδώνεται αυτόματα η ενέργεια των υποβολών και συνεπώς δεν υπάρχει δυνατότητα οριστικοποίησης των ηλεκτρονικών αιτήσεων χρηματοδότησης που βρίσκονται σε κατάσταση «Σχέδιο».

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα αξιολογηθούν με σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με την ημερομηνία/ώρα ηλεκτρονικής υποβολής (οριστικοποίησης) στο ΟΠΣΚΕ. **Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και ακέραια ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ, & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.**

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. **Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης.**

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης της επιχείρησης από τον δυνητικό δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση να μην έχει πραγματοποιηθεί συστηματικά έναρξη της επόμενης ενέργειας δηλ. της αξιολόγησης και, σε κάθε περίπτωση, πριν την εξάντληση της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης βάση της ισχύουσας Πρόσκλησης ή την καταληκτική ημερομηνία υποβολών. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα εκπρόσωπο ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης, οδηγεί σε λήψη νέας σειράς προτεραιότητας σύμφωνα με την ημέρα και ώρα της νέας υποβολής, και διατηρώντας τον παλιό ενάριθμο.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT, κ.α.), καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών) και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της Δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν.4624/2019, όπως ισχύει.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου. Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει. **Αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας της.**

Στην περίπτωση που από τη διαδικασία επαλήθευσης προκύψει ότι η επιχείρηση έχει υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης δύο ή περισσότερες φορές με το ίδιο ΑΦΜ όλες οι αιτήσεις χρηματοδότησης απορρίπτονται, όλα τα εγκεκριμένα έργα απεντάσσονται και τυχόν ενισχύσεις που έχουν καταβληθεί ανακτώνται πλήρως.

Δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο ΟΠΣΚΕ και όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙ – Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου pdf).

Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και να έχει συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Τaxis, κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία. **Η υποβολή ελλιπούς ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (δικαιολογητικά υποβολής/ένταξης) από τον Δυνητικό Δικαιούχο θα έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη του επενδυτικού του σχεδίου.**

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

10.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Οι αξιολογητές επιβεβαιώνουν την υποβολή δικαιολογητικών συμμετοχής που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης – ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας των δυνητικών δικαιούχων της Δράσης, των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, το εύλογο του προϋπολογισμού και την επιλεξιμότητα των δαπανών, την κάλυψη της απαιτούμενης βαθμολογίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ - Τυπικές Προϋποθέσεις Συμμετοχής και Κριτήρια Αξιολόγησης, καθώς και το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής στη Δράση. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει βαθμολογούμενων κριτηρίων.

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης που υποβάλλονται στο πλαίσιο της Δράσης, συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης με απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, είναι δυνατός ο ορισμός επιπρόσθετων Επιτροπών Αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης:

1. επιβεβαιώνει το πόρισμα του αξιολογητή,

2. εξετάζει τον προτεινόμενο π/υ, την ορθή κατηγοριοποίηση και επιλεξιμότητα των δαπανών
3. οριστικοποιεί τον επιλέξιμο προϋπολογισμό και τη βαθμολογία των αιτήσεων χρηματοδότησης,
4. επιβεβαιώνει την επιλεξιμότητα ή μη του επενδυτικού σχεδίου και
5. εισηγείται στην ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει επικουρικά, κατόπιν πρόσκλησης, ειδικός εμπειρογνώμονας, ο οποίος θα δρα συμβουλευτικά στις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής και δε θα έχει δικαίωμα ψήφου.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αττικής

Η ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την αναζήτηση στοιχείων εθνικών βάσεων δεδομένων, όπου είναι απαραίτητο,
- την παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς Περιφερειάρχη, για την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων χρηματοδότησης και την έκδοση αποφάσεων απόρριψης.

10.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στην παρούσα Δράση η αξιολόγηση των σχετικών αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης διαδικασίας (FiFo). Κάθε αίτηση χρηματοδότησης που υποβάλλεται αξιολογείται από τον ΕΦΕΠΑΕ με τήρηση σειράς προτεραιότητας, σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής υποβολής στο ΟΠΣΚΕ.

Στην προκειμένη, οι αξιολογητές, διενεργούν τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, επιλεξιμότητας δαπανών, το εύλογο του προϋπολογισμού και την επιλεξιμότητα των δαπανών, καθώς και την κάλυψη της απαιτούμενης βαθμολογίας βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων του σχετικού Παραρτήματος, λαμβάνοντας υπόψη τους το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε Αιτήματος Χρηματοδότησης, που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων του Παραρτήματος ΙΙΙ.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- i Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (Παράρτημα ΙΙ – Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης).
- ii Η θετική απάντηση με σχετική τεκμηρίωση στο σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής του Κεφαλαίου 5 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ– ΌΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» (Παράρτημα ΙΙΙ-Τυπικές Προϋποθέσεις Συμμετοχής και Κριτήρια Αξιολόγησης).
- iii **Η ελάχιστη βαθμολογία για την ένταξη κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι το 50** (Παράρτημα ΙΙΙ-Τυπικές Προϋποθέσεις Συμμετοχής και Κριτήρια Αξιολόγησης).

Βασικές αρχές που διέπουν την διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής δεν ταυτίζεται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέεται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης διαβιβάζονται κατά ομάδες στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να αποφανθεί για την ένταξη ή την απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης, με βάση τα στοιχεία που έχει λάβει. Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιο φορέα δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά, όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ – Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης) της παρούσας.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα προχωρήσει σε επαλήθευση των δηλούμενων στοιχείων μέσω διασταυρώσεων. Επισημαίνεται πως για την επαλήθευση των δηλωθέντων/προσκομισθέντων από τις επιχειρήσεις στοιχείων θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT).

Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα προσκομισθέντα έντυπα και δύναται να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο της τήρησης των τυπικών προϋποθέσεων και της εν γένει επιλεξιμότητας της Αίτησης Χρηματοδότησης. Αν από την ως άνω διασταύρωση προκύψει η μη συνδρομή προϋπόθεσης συμμετοχής η αίτηση απορρίπτεται.

Για την τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης όσο και πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ) καθώς και από το ΕΦΚΑ-NAT.

Όπως αναφέρεται και παραπάνω, διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και καθιστά την αίτηση απορριπτέα.

Στο στάδιο αυτό διενεργείται και ο έλεγχος σώρευσης ενισχύσεων μέσω της Υπεύθυνης Δήλωσης και του επισυναπτόμενου Πίνακα Επιχορηγήσεων Παράρτημα V - Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων.

Επικουρικά διενεργείται έλεγχος της σώρευσης ενισχύσεων μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) με τον οποίο επιβεβαιώνεται ότι οι ενισχύσεις που λαμβάνει ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου 3 ετών.

Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την ημερομηνία έκδοσης της εγκριτικής απόφασης.

Κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής, γίνονται διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης γνωμοδοτεί ξεχωριστά για κάθε αίτηση χρηματοδότησης. Το τελικό αποτέλεσμα της γνωμοδότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνει για κάθε μια αίτηση χρηματοδότησης:

- Τη βαθμολογία της
- Την επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης με τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου ή δαπάνης
- Τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη με την αντίστοιχη τεκμηρίωση σε περίπτωση απόρριψης λόγω μη επιλεξιμότητας δαπάνης/δαπανών ή περικοπής σε περίπτωση εύλογου κόστους.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης οριστικοποιεί το τελικό αποτέλεσμα ελέγχου της κάθε αίτησης και έχει την ευθύνη του ελέγχου της αξιολόγησης και διατυπώνει τεκμηριωμένη εισήγηση προς την Διαχειριστική Αρχή.

Τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης αποτυπώνονται από την Επιτροπή Αξιολόγησης σε ένα πρακτικό για κάθε παρτίδα αιτήσεων:

- Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων για χρηματοδότηση με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό), την αναλογούσα δημόσια δαπάνη, τη βαθμολογία και τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση περικοπής δαπάνης.
- Πίνακας αιτήσεων προς απόρριψη, λόγω αρνητικής αξιολόγησης, με όμοιο ως ανωτέρω ελάχιστο περιεχόμενο, καθώς και τη σχετική τεκμηρίωση για την αρνητική γνωμοδότηση.
- Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων, μη εγκεκριμένων για χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης.

Τα πρακτικά της Επιτροπής Αξιολόγησης εγκρίνονται από τον Περιφερειάρχη.

10.3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗ - ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Σε συνέχεια της διαδικασίας αξιολόγησης, και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος μέσω του ΟΠΣΚΕ οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες. Οι προκύπτοντες πίνακες, υποβάλλονται από τον ΕΦΕΠΑΕ στην ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, η οποία εν συνεχεία τα διαβιβάζει στον Περιφερειάρχη, ο οποίος εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις.

Η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια και δημοσιεύεται στους δικτυακούς τόπους, στους οποίους διατίθενται πληροφορίες για το Πρόγραμμα:

- της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» (www.pepattikis.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr) και της ΕΛΑΝΕΤ (www.elanet.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Οι εγκριτικές και απορριπτικές αποφάσεις εκδίδονται περιοδικά και κατ' αναλογία προς τα ανωτέρω υποβαλλόμενες εισηγήσεις της Διαχειριστικής Αρχής. Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα αποτελέσματα της Επιτροπής Αξιολόγησης, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει για το πόρισμα αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Οι εντάξεις των επενδυτικών σχεδίων των δικαιούχων στο πλαίσιο της δράσης πραγματοποιούνται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωσή τους λαμβάνουν γνώση για τον εγκεκριμένο Π/Υ και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης δεν γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωση λαμβάνουν γνώση του λόγου απόρριψής της αίτησής τους και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10.4: «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα 10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και το ισχύον τεχνικό παράρτημα, όπου υφίσταται. Η αποδοχή χρηματοδότησης από τις επιχειρήσεις συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στον Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Κατόπιν κοινοποίησης του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ, μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Η Απόφασης Ένταξης Πράξεων εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη Αττικής, μετά από εισήγηση της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

10.4.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων καθορίζεται σύμφωνα με την Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))]>>.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των τελικών αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και **υποβάλλονται ηλεκτρονικά από τον δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>), εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.**

Η ένσταση ασκείται σε άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης ήτοι (α) πληρότητας δικαιολογητικών και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής ή/ και (β) ύψους δημόσιας χρηματοδότησης και βαθμολογίας, και υποβάλλεται ηλεκτρονικά (μέσω ΟΠΣΚΕ).

Η ηλεκτρονική υποβολή ένστασης μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>) πραγματοποιείται μέσω της ενέργειας υποβολής ένστασης, και επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην ένσταση κατά την κρίση του δικαιούχου.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί εκ νέου μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τον δηλωθέντα συντονιστή μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή:** Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της και ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου, λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την αποδοχή ή απόρριψη των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, είναι δυνατός ο ορισμός επιπρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ/ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων, με την υποστήριξη του ΕΦ, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Επιπλέον, στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει επικουρικά, κατόπιν πρόσκλησης, ειδικός εμπειρογνώμονας, ο οποίος θα δρα συμβουλευτικά στις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής και δε θα έχει δικαίωμα ψήφου.

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Αττικής, κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της Επιτροπής Ενστάσεων από την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, ενδεικτικά εντός προθεσμίας τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ, για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του μετά και την εξέταση της ένστασής τους και αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια, στον ιστότοπο, στον οποίο διατίθενται πληροφορίες για το Πρόγραμμα, στους δικτυακούς τόπους :

- της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» (www.pepattikis.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr) και της ΕΛΑΝΕΤ (www.elanet.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη έγκρισης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Τέλος, ενεργοποιείται εκ νέου η διαδικασία Έκδοσης Πίνακα Αποτελεσμάτων και εκδίδονται συμπληρωματικοί Πίνακες Δικαιούχων.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ' ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του σχεδίου τους.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι Αιτημάτων Τροποποίησης και Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης/ Επαλήθευσης/ Πιστοποίησης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του,
- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει σε ανάκληση της απόφασης ένταξης του δικαιούχου από τη Δράση (απένταξη) με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή ή προκαταβολή).

A) Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ από τον συντονιστή του δικαιούχου, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, και συνοδεύονται (επισυνάπτονται) από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα, όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα XI: Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών της επιχείρησης, ο Δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, να ορίσει τον Οικονομικό Υπεύθυνο, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το συντονιστή).

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν **μέχρι δύο (2) το πολύ και έως την εκτέλεση του 80%** του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες).

Ο ανωτέρω περιορισμός, για δύο (2) αιτήματα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦΕΠΑΕ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου επενδυτή.

Αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατόν να υποβληθεί ηλεκτρονικά καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και το αργότερο έως ογδόντα (80) ημερολογιακές ημέρες πριν από την τυπική ημερομηνία λήξης υλοποίησης της πράξης. Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης που υποβάλλεται μετά από αυτή την ημερομηνία θα απορρίπτεται εξ' αρχής χωρίς να γίνει έλεγχος του.

Το Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης μπορεί να περιλαμβάνει προκαταβολές σε προμηθευτές, που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 50% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται οι όροι συναλλαγής (πχ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό Proforma invoice κλπ).

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών μπορεί να υποβληθεί υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, **εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.**

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης, εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί προγενέστερα εκταμίευσης επιχορήγησης (έπειτα από έκθεση πιστοποίησης ενδιάμεσου διοικητικού ελέγχου).

Κατά τον αυτεπάγγελτο επιτόπιο έλεγχο είναι δυνατόν να ελεγχθούν και να πιστοποιηθούν μόνο δαπάνες οι οποίες περιλήφθηκαν σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτουν το ελάχιστο όριο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που ορίζεται στην παρούσα πρόσκληση, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί, χωρίς να απαιτείται η διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης.

Εφόσον δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης και δεν έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης ο ΕΦ προσκομίζει άμεσα και με σχετική εισήγηση το θέμα στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ** Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, προκειμένου η τελευταία να εκκινήσει τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου.

B) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου, κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση:

- α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου, εκτός των περιπτώσεων προκαταβολών σε Προμηθευτές και των έμμεσων δαπανών,
- β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης,
- γ) στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών και
- δ) στον καθορισμό του ποσού των έμμεσων δαπανών (7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών).

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση :

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ελέγχου
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών
- γίνεται έλεγχος των παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών και των λοιπών δικαιολογητικών.
- Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση

του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ).

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα XI: Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της παρούσας Πρόσκλησης.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο του αιτήματος και σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις ή εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις, ενημερώνει το δικαιούχο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ο οποίος καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα **σε εύλογο χρονικό διάστημα**.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και κατόπιν **κάλυψης ή μη**, από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, ολοκληρώνεται **σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ειδοποίηση κάλυψης των ελλείψεων**, η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης ελέγχου.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

- Η **διοικητική επαλήθευση** διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 80% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.
- Η **επιτόπια επαλήθευση** διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου, κατόπιν εμπρόθεσμης υποβολής Αιτήματος Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγηθείσα διοικητική επαλήθευση.

Ο ΕΦ, προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου διενέργειας της επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που θα της υποδεικνύουν, καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου, καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στην περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του έργου, με ελάχιστο όριο επιχορηγούμενου Π/Υ το κατώτατο όριο, όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο 7.3.

Στο στάδιο της τελικής πιστοποίησης οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο ελέγχου Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους

σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων. Αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ «Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης»).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης, καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση, προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022. όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης-Πιστοποίησης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος μπορεί, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της επαλήθευσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, και επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται ηλεκτρονικά στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

11.2.ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014,

ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται – ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων ευρώ (500€) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρου πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων ευρώ (500€) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές τότε θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) ή/και όποιος άλλης κάρτας συνδέεται με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν αγορά αγαθού ή υπηρεσίας καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€), απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Έκδοση επιταγής από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) το σχετικό με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπο κίνησης του λογαριασμού (extrait) για την ημέρα εξόφλησης της επιταγής ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον λογαριασμό πληρωμών, από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο καταθέτης (δικαιούχος της ενίσχυσης) και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Μεταφορά/έμβασμα (ηλεκτρονικό ή μη) από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων ή της ηλεκτρονικής συναλλαγής, από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) το σχετικό έντυπο κίνησης του λογαριασμού πληρωμών (extrait) του δικαιούχου για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από το λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το σχετικό έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι είτε η κάρτα να έχει εκδοθεί στην επωνυμία του δικαιούχου της ενίσχυσης, είτε να συνδέεται απαραίτητως με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή).
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου, δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€ ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο και στα αναλυτικά καθολικά των προμηθευτών.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (ημερομηνία ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου)
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας, θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός δαπάνης που να οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες - προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση εξόφλησης δαπανών του έργου μέσω καταθέσεων/εμβασμάτων σε προσωπικό λογαριασμό εταίρου και όχι εταιρικό λογαριασμό δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το Proforma Invoice (προτιμολόγιο) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση, χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης (ως παραστατικό τεκμηρίωσης προκαταβολής δαπάνης). Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να εκδοθούν έως την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να υποβληθούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΕΦ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.
- Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

11.3.ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τον ΕΦ, **κατόπιν υποβολής από μέρος τους των δικαιολογητικών του Παραστήματος XII - Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης**. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση ή μη διαθεσιμότητα των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με την τράπεζα στον αρμόδιο ΕΦ.

A) Προκαταβολή (δυναμική)

Μετά την εγκριτική απόφαση, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης**, κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου και εφόσον προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά, έπειτα από αίτημα επαλήθευσης δαπανών του δικαιούχου, με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός της διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης ή εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

B) Ενδιάμεση/σες καταβολή/λες

Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση οικονομικού αντικείμενου (διοικητικός έλεγχος δαπανών), όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης και να είναι περισσότερες από δύο (2).

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου (πιστοποιημένος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός), καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης εκ μέρους του Δικαιούχου, μετά την ηλεκτρονική κοινοποίηση κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης- Πιστοποίησης, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή ή τον Ε.Φ. δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι σχετικές δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια διαχειριστική αρχή ή τον ΕΦΕΠΑΕ.

Τα αιτήματα τροποποίησης **υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση.

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση.

12.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ.gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

1. Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής.
2. Τροποποίηση έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, τότε η τροποποίηση εντάσσεται στις μείζονος σημασίας.

12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση.

02. - Μεταβολή Τόπου Εγκατάστασης επένδυσης – ΚΑΔ επένδυσης.

07. - Τροποποίηση Φυσικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.).

11. - Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ.

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (**παρ. 11.3**) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις** του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης (Φ.Ο.Α) και εφόσον με την αιτούμενη τροποποίηση ισχύουν τα κάτωθι:

- δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του επενδυτικού σχεδίου.
- δεν τροποποιούνται στοιχεία του φυσικού αντικειμένου, τα οποία επηρεάζουν τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ένταξη του έργου στο πρόγραμμα.
- δεν μεταβάλλονται βαθμολογικά τα κριτήρια αξιολόγησης
- δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ, η εγκεκριμένη επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου, και το ποσοστό επιχορήγησης (ένταση ενίσχυσης).
- δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου κάτω από το κατώτατο όριο των 30.000€.
- τηρούνται οι περιορισμοί σε ποσά και ποσοστά στις κατηγορίες και υποκατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται.

Επιτρέπεται η μεταβολή τόπου υλοποίησης επένδυσης εντός πάντα της ίδιας Περιφέρειας (Περιφέρεια Αττικής).

Διευκρινίζεται ότι οι περιπτώσεις αιτημάτων τροποποίησης λόγω εταιρικών μετασχηματισμών σύμφωνα με τα οριζόμενα του Ν. 4601/2019 (συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή) εξετάζονται και αξιολογούνται σύμφωνα με τις εξής προϋποθέσεις οι οποίες θα πρέπει να ισχύουν σωρευτικά:

1. Δεν αλλοιώνονται οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής.
2. Εξασφαλίζεται η πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο φορέα.
3. Καθολική διαδοχή του φορέα από το νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση απόσχισης κλάδου, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση ένταξης και την πρόσκληση της δράσης.
4. Ελέγχεται η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις των εμπλεκόμενων ενιαίων επιχειρήσεων προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι της νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.
5. Εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της.

Επισημαίνεται ότι σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας από το Δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης αυτής.

12.3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας, οι οποίες πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης και Αιτημάτων προκαταβολής), ως ακολούθως:

- 03. - Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου.
- 04. - Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/επιστημονικού Υπεύθυνου
- 05. – Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης.
- 09. – Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου.
- 10- Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής.

12.4. ΥΠΟΒΟΛΗ-ΕΞΕΤΑΣΗ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Όλα τα αιτήματα τροποποίησης (ήσσονος και μείζονος σημασίας) **υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένα για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα (επισυνάπτονται ηλεκτρονικά) από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης **και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου**. Της παρούσας προθεσμίας εξαιρούνται τυχόν αιτήματα τροποποίησης που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου του Ε.Φ. να υποβληθούν, αν κατά την τελική επαλήθευση-πιστοποίηση διαπιστωθεί δαπάνη/ες εγκεκριμένη/ες σε λάθος κατηγορία ή άλλο είδος τροποποίησης (π.χ. ήσσονος).

Αιτήματα Τροποποιήσεων ως ανωτέρω εξετάζονται/αξιολογούνται και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται από τον Ε.Φ., μέσω της αξιολόγησης τροποποίησης που διενεργείται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της τροποποίησης κοινοποιείται στο δικαιούχο της ενίσχυσης.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο **μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου** (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης**.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Επισημαίνονται τα εξής:

- Αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, **σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης** με ελάχιστο κατώτατο όριο της υλοποιηθείσας επένδυσης το ποσό των 30.000€ δεν εξετάζονται και απορρίπτονται από τον Ε.Φ.
- Αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, **σε ποσοστό μικρότερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης** με ελάχιστο κατώτατο όριο της υλοποιηθείσας επένδυσης το ποσό των 30.000€, εξετάζονται και εγκρίνονται ή απορρίπτονται από τον Ε.Φ.

Ειδικές περιπτώσεις αιτημάτων τροποποίησης δύναται όπως ενδεικτικά : α) αίτημα επιπρόσθετης παράτασης πέραν του 6μηνου από την ημερομηνία λήξης του έργου, λόγω ανωτέρα βίας, β) εταιρικοί μετασχηματισμοί κλπ....), μετά από σχετική εισήγηση του ΕΦ, να προωθούνται προς εξέταση στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027** προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει θετικά ή αρνητικά επ' αυτών.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, τηρούμενων των όρων της παρούσας Πρόσκλησης της Δράσης, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Οικονομικό Αντικείμενο **να είναι μεγαλύτερο ή ίσο των 30.000€.**
- Η ύπαρξη κατάλληλου εγγράφου αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).
- Η ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.

Επισημαίνονται τα εξής:

1. Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης εγγράφου αδειοδότησης³. Το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι

³ Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβληθέν στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)).

- (6) μήνες από την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦΕΠΑΕ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
2. Για να κριθεί το έργο ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό, απαιτείται να έχουν τεθεί σε παραγωγική λειτουργία ο εξοπλισμός και το λογισμικό και να έχουν ενσωματωθεί στην παραγωγική διαδικασία ή/και στις επιχειρησιακές λειτουργίες της επιχείρησης, έτσι ώστε να τεκμηριώνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης. Γί' αυτόν τον λόγο, δύναται να ζητηθεί από το όργανο ελέγχου υλικό τεκμηρίωσης, ανάλογα με το είδος της επένδυσης, το οποίο να αποδεικνύει τον ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα του υλοποιηθέντος έργου.
 3. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας (ή αίτησης έκδοσης αυτών), τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την οριστική παραλαβή και αποπληρωμή, εκδίδεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών της Πράξης.
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, συμμόρφωση με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του Δικαιούχου.

Η **Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης** κοινοποιείται στον δικαιούχο από τον ΕΦ ή μέσω του ΟΠΣΚΕ, με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησής, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και τον ΕΦ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Οι Δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

14.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι Δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση Κρατικής Ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της πράξης τους, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι Δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τουλάχιστον τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης) και της παρούσας πρόσκλησης, χωρίς ουσιαστική μεταβολή η οποία να επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης και θα μπορούσε να υπονομεύσει τους αρχικούς της στόχους,
- ii. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της,
- iii. να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος, ώστε να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ)
- iv. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης,
- v. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην εξάλειψη των ανισοτήτων και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, καθώς και στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού., να λαμβάνει υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021.
- vi. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα της

πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ,

- vii. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στον Ενδιάμεσο Φορέα ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση,
- viii. να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης τους και για όσο χρόνο υποχρεούνται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στον ΕΦΕΠΑΕ, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, την Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ix. να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί,
- x. να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
 - να παρέχουν στον επίσημο ιστότοπο που διατηρούν, εάν διατηρούν, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση,
 - να παρέχουν δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση, κατά τρόπο εμφανή, επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες,
 - να τοποθετούν αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε εμφανές σημείο της επιχείρησής τους, όπου θα είναι σαφώς ορατή από το κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
 - να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στις διαδικτυακές πύλες www.pepattikis.gr, www.espa.gr, www.efepae.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης και η ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωεντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, ο τύπος της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021,

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, τη διαφάνεια, την επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 [εδώ](#).

- xi. να γνωστοποιούν στον Ε.Φ. κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην Ενότητα 12 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας πρόσκλησης,

- xii. να παρακολουθούν ανελλιπώς την ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλωθεί στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου,
- xiii. να μην μεταβάλουν, κατά οποιοδήποτε τρόπο τη νομική μορφή τους, την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, στο βαθμό που οι όποιες αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης του επενδυτικού σχεδίου,
- xiv. να μην διακόπτουν την υλοποίηση και τη λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας,
- xv. να μην συστεγάζονται κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από την άλλη επιχείρηση,
- xvi. να τηρούν και να ενημερώνουν το φάκελο της πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και παραστατικά σχετικά με τις δαπάνες για διάστημα δέκα (10) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

14.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται για τρία (3) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

- α) να μην προβεί σε παύση ή μεταφορά της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Αττικής, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση,
- β) να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
- γ) να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης.
- δ) να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ)
- ε) να λειτουργεί πραγματικά (ενδεικτικά αναφέρονται: απαιτούμενες άδειες, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, υποβολή φορολογικών δηλώσεων κτλ).

Η επιστροφή ποσών λόγω μη συμμόρφωσης στα παραπάνω πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς την περίοδο μη συμμόρφωσης.

Για τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

14.3.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 ή του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων.

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση από τον ΕΦ, στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ, ΓΕ.ΜΗ. κλπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Η ΔΑ/ Ο ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει ηλεκτρονικά τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι Δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του Δικαιούχου.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΔΑ/ο ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση εκάστου έργου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως. Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Η ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 / Ο ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, εντός δέκα (10)

ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επόμενη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του Έντυπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τη ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 / ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων οριστικοποιείται.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από τον Περιφερειάρχη. Με την έγκριση του οριστικού Έντυπου, η ΔΑ/ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων για το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο Δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, εντοπίζεται παρατυπία που κρίνεται ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές/επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις/ανακτήσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων, διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην υπ' αρ. 5483/30-1-2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση για τις Διαδικασίες Δημοσιονομικών Διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο ΟΠΣΚΕ μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχει στην ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027

ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών, νόμων και κανονιστικών πράξεων, της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C (2022) 6262final/29.08.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ, κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων **ΟΠΣΚΕ** (<https://app.opske.gr/>).
2. Η πρόσκληση της Δράσης θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 www.pepattikis.gr, του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του Ε.Φ. www.efepae.gr και www.elanet.gr.
3. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο:

Τηλέφωνο: 213 0166100

Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου: upgrade.attica@elanet.gr

Τεχνική Βοήθεια για θέματα ΟΠΣΚΕ: <https://app.opske.gr/helpdesk/>

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	Έντυπο Ηλεκτρονικής Υποβολής (ενδεικτικό)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	Δικαιολογητικά Υποβολής / Ένταξης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	Τυπικές Προϋποθέσεις Συμμετοχής και Βαθμολογούμενα Κριτήρια
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	Ορισμός ΜΜΕ 2003/361/ΕΚ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 De Minimis
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ	Εγκύκλιος της ΕΥΘΥ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (Franchise) (Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10.02.2023).
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ	Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ	Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ	Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ	Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙV	Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Αττικής
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧV	Τεκμηρίωση της συνάφειας του επενδυτικού σχεδίου με μια τουλάχιστον από τις προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧVΙ	Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ενδεικτικό Έντυπο Ηλεκτρονικής Υποβολής

1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ	
Κωδικός Προκήρυξης / Δράσης	
Στόχος πολιτικής	
Προτεραιότητα	
Ειδικός στόχος	
Είδος ενίσχυσης	Επιχορήγηση
Καθεστώς ενίσχυσης	Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023), όπως ισχύει
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060 για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+)

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	
Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Ονοματεπώνυμο Συντονιστή	
Email Συντονιστή	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Είδος Προσώπου	Φυσικό / Νομικό
Είδος Φορέα	Επιχείρηση
Ένδειξη επιτηδευματία	Επιτηδευματίας
Αριθμός ΓΕΜΗ / Αριθμός Μητρώου Ναυτικών Εταιρειών	
Είδος Επιχείρησης	Υφιστάμενη
Ημερομηνία Έναρξης Εργασιών	
Νομική Μορφή	

ΔΟΥ	
Αντικείμενο Δραστηριότητας	
Είδος Βιβλίων	
Κύρια Δραστηριότητα Δικαιούχου	
Μέγεθος Επιχείρησης	Πολύ μικρή/Μικρή

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλέφωνο	
2ο Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Θέση στον Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά εγκατάσταση)	
Κωδικός	
Περιγραφή	Έδρα / Υποκατάστημα
Τίτλος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Έδρα / Υφιστάμενο υποκατάστημα / νέα εγκατάσταση
Δ.Ο.Υ.	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	

Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
ΚΑΔ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
Εγκατάσταση	
Κωδικός Κ.Α.Δ	
Περιγραφή Κ.Α.Δ	
Κωδικός Nace	
Ημερομηνία Προσθήκης	
Είδος Κ.Α.Δ	

ΜΕΤΟΧΟΙ / ΕΤΑΙΡΟΙ (για καταχώρηση ανά μέτοχο/εταίρο)	
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τύπος Ταυτοποίησης Εγγράφου	
Αριθμός Εγγράφου	
Δ.Ο.Υ.	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Θέση Εταίρου / Μετόχου στον Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

ΕΞΩΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Offshore)	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Μέτοχος Εκτός Ελλάδας	
Ποσοστό Μετοχών(%)	
Τύπος Μετόχου	
Όνομα Νομικού Εκπροσώπου	
ΑΦΜ Νομικού Εκπροσώπου	
Tax Identification Number (TIN) Νομίμου Εκπροσώπου	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (μια καταχώρηση ανά πραγματικό δικαιούχο)	
Όνομα	
Επίθετο	
Ημερομηνία Γέννησης	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν. Νομικού Προσώπου	
Είδος Δικαιώματος	
Είδος Ελέγχου	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ημερομηνία Δήλωσης	

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΤΩΝ : v-1 (2024), v-2 (2023), v-3 (2022), v-4 (2021)	
Φορολογικό Έτος Από	
Φορολογικό Έτος Έως	
Αριθμός Δήλωσης	
Κωδικός Αριθμός Κύριας Δραστηριότητας	
ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα	
Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)	
Κέρδη Πρό τόκων, φόρων & αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	

ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Η επιχείρηση συμμετέχει/είναι μέλος σε οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και λειτουργεί βάσει σύμβασης δικαιόχρησης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Η επιχείρηση έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Περιλαμβάνονται στο σχέδιο δαπάνες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (Κατηγορίας Α σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022);	ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Διαχειριστική Χρήση	Χρήση 2023
Τύπος επιχείρησης	Ανεξάρτητη/Συνεργαζόμενη/Συνδεδεμένη/Συνεργαζόμενη και Συνδεδεμένη
Επωνυμία	
ΑΦΜ	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Όνοματεπώνυμο	
Ίδιότητα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Αριθμός απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) κατ' αναλογία	
Κύκλος εργασιών κατ' αναλογία	
Σύνολο ισολογισμού κατ' αναλογία	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επιχείρηση	
Όνοματεπώνυμο	
Ίδιότητα	
ΑΦΜ/ Τ.Ι.Ν.	

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Συνδεδεμένη μέσω διατήρησης μιας εκ των σχέσεων που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014	Επιλογή από λίστα σχέσεων
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	
Τεκμηρίωση	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επιχείρηση	
Όνοματεπώνυμο	
Ίδιότητα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	
Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επιφέρει αλλαγή μεγέθους;	ΝΑΙ ¹ /ΟΧΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
Περίοδος Αναφοράς (2023)	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών	Σύνολο ισολογισμού
Στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης			
Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων			
Άθροισμα στοιχείων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων			
Σύνολο			
Μέγεθος Δικαιούχου Ενίσχυσης	Πολύ Μικρή/Μικρή/Μεσαία/Μεγάλη		

¹ Αν ΝΑΙ θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση ΜΜΕ και για τις δύο χρήσεις 2022 & 2023

4. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΗΣΣΟΝΟΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ DE MINIMIS (ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ) για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)	
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός Υπ. Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου λήψης έννομου δικαιώματος	
Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	
Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ (D E M I N I M I S) ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν υποβάλει Αίτηση και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης ή Ένταξης. (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)	
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός πρωτοκόλλου ή κωδικός υποβολής αίτησης ενίσχυσης	
Ημ/νία Υποβολής αίτησης ενίσχυσης	
Ποσό αιτούμενης ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (ΑΛΛΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ) της Ενιαίας Επιχείρησης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)	
Επιχείρηση	
Όνομα Προγράμματος	
Φορέας Χορήγησης Ενίσχυσης	
Αριθμός Πρωτοκόλλου	
Ημερομηνία Έγκρισης	
Ποσό Έγκρισης	
Ποσό Πληρωμής	
Ημερομηνία Πληρωμής	
Τρέχουσα Φάση Εξέλιξης	
Τεκμηρίωση	

5. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
ΤΟΠΟΣ/ΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ (μία καταχώρηση ανά εγκατάσταση)	
Κωδικός	
Περιγραφή	Έδρα / Υποκατάστημα
Τίτλος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Έδρα / Υφιστάμενο υποκατάστημα / νέα εγκατάσταση
Δ.Ο.Υ.	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

ΚΑΔ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (μία καταχώρηση ανά ΚΑΔ και Τόπο Υλοποίησης)	
Εγκατάσταση	
Κωδικός Κ.Α.Δ	
Περιγραφή Κ.Α.Δ	
Κωδικός Nace	
Ημερομηνία Προσθήκης	
Είδος Κ.Α.Δ	
ΦΠΑ μη ανακτήσιμος που δε δύναται να συμψηφιστεί	

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Φυσικό Αντικείμενο	Τεκμηρίωση
Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	
Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύντομη περιγραφή	
Μεθοδολογία υλοποίησης έργου	
Αναμενόμενα αποτελέσματα	
Στόχοι της επένδυσης	
Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης	
Κρισιμότητα επένδυσης	
Προστιθέμενη αξία επένδυσης	
Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	
Αναμενόμενα οφέλη από την επένδυση	
ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Η επένδυση θα πραγματοποιηθεί αποκλειστικά σε μια από τις περιοχές της Αττικής που ορίζονται στο Παράρτημα VIII της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης – Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης; Τεκμηρίωση ή δεν αφορά)	ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (μία καταχώρηση ανά δαπάνη)	
Τόπος Υλοποίησης	
Κανονισμός / Άρθρο	
Κατηγορία Δαπάνης	Επιλογή από λίστα
Υποκατηγορία Δαπάνης	Επιλογή από λίστα
Κ.Α.Δ Επένδυσης	
Τίτλος Δαπάνης	
Περιγραφή Δαπάνης	
Μονάδα Μέτρησης Ποσότητας	
Ποσότητα	
Τιμή Μονάδας	
Συνολικό Ποσό χωρίς ΦΠΑ	
ΦΠΑ	
Συνολικό Ποσό με ΦΠΑ	
Επιλέξιμη δαπάνη	
Επιχορηγούμενη (Αιτούμενη) Δαπάνη	
Μη επιχορηγούμενη δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	
Ιδιωτική Συμμετοχή	

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ				
Κατηγορία δαπάνης	Συνολικός Επιλέξιμος Π/Υ (€)	Επιχορηγούμενος Π/Υ (€)	Μη Επιχορηγούμενος Π/Υ (€)	Δημόσια Δαπάνη
01. Δαπάνες προσωπικού				
02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων				

03.Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο			
04.Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών			
06.Δαπάνες Λογισμικού			
07.Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης			
09.Έμμεσες Δαπάνες			
Σύνολα			

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		
Χρηματοδότηση	Ποσό (€)	% του συνολικού Π/Υ
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)		
A1. Ίδια κεφάλαια		
A2. Δάνεια		
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη)		
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ		

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΔΕΙΕΣ – ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	
Υπάρχουν για την υλοποίηση της πράξης όλες οι απαιτούμενες άδειες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	
Αριθμός άδειας λειτουργίας ή ισοδύναμου εγγράφου (ή αίτηση για έκδοση / ανανέωση άδειας λειτουργίας)	
Ημερομηνία Έκδοσης	
Ημερομηνία Λήξης	
Εκδούσα Αρχή	
Αορίστου Χρόνου;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ/ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ	
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πράξης σε μήνες	24 μήνες

Περιφερειακή Απόληξη και περιοχές παρέμβασης της με τις οποίες συνδέεται το επενδυτικό σχέδιο*	Επιλογή περιοχών παρέμβασης από λίστα 3 επιπέδων
Τεκμηρίωση συνάφειας της επένδυσης με την Περιφερειακή Απόληξη και τις Περιοχές Παρέμβασης.	

* Η τεκμηριωμένη συνάφεια του επενδυτικού σχεδίου με τις περιοχές παρέμβασης μίας τουλάχιστον εκ των Προτεραιοτήτων Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής (Παράρτημα ΧΙV) αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο. Η τεκμηρίωση θα πρέπει να απαντά κατ' ελάχιστον στα θέματα που αναγράφονται στο Παράρτημα XV

6. ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ-ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης	ΝΑΙ
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει του εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής	ΝΑΙ
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην ισότητα των φύλων, τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021	ΝΑΙ

ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 – ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	
Δραστηριοποιήστε σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ Ενίσχυσης (Πρωτογενής τομείς Γεωργίας και Αλιείας – Υδατοκαλλιέργειας) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού;	ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

- Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την Διαχειριστική Αρχή / τον ΕΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική μου ευθύνη η παρακολούθηση της/των εν λόγω διεύθυνσης/ων.
- Είναι σε γνώση μου το γεγονός ότι η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και ότι θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου και συνέπεια με τα σχετικά δικαιολογητικά, καθώς και ότι η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.
- Αποδέχομαι ότι φέρω την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής μου αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.

ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

- Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση της αίτησης, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής.
- Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχω στην ΕΥΔ του Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία», στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση μου για τη νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος, και αποδέχομαι ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής μου πράξης.
- Γνωρίζω ότι η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Κεντρική Μακεδονία», τον ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων, οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 και ότι διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης.
- Είναι σε γνώση μου ότι τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης μου και ότι έχω την αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους.
- Συναινώ στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής μου και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής μου (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας αυτής, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Προσθήκη (επισύναψη) των απαιτούμενων δικαιολογητικών υποβολής σύμφωνα με τα Παράρτημα ΙΙ- Δικαιολογητικά Υποβολής / Ένταξης.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος
Εκρών	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	Επιχειρήσεις	
Εκρών	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	
Εκρών	RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	Επιχειρήσεις	

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης
Αποτελέσματος	RCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	ΕΜΕ
Αποτελέσματος	RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ
Αποτελέσματος	RCR17	Νέες επιχειρήσεις που επιβιώνουν στην αγορά	Επιχειρήσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ

(ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΤΟ ΟΠΣΚΕ)

Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ/ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ
1.	<p>02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Για Α.Ε.: Ισχύον (κωδικοποιημένο) Καταστατικό (Νομαρχία ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμός Νομίμου Εκπροσώπου (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) Απόφαση Γενικής Συνέλευσης ή Μετοχολόγιο από την οποία να προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση - Για Ε.Π.Ε.: Ισχύον (κωδικοποιημένο) Καταστατικό (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) Πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ εκπροσώπησης ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό - Για Ο.Ε./Ε.Ε./Ι.Κ.Ε.: Πλέον πρόσφατο καταστατικό επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ), στο οποίο θα αποτυπώνεται η Διαχείριση-Εκπροσώπηση - Για Ατομικές Επιχειρήσεις: Τα απαιτούμενα στοιχεία θα ληφθούν μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με την ΑΑΔΕ. - Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει: Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει). Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας - Για: Αστικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης, Αστικός Συνεταιρισμός Απεριόριστης Ευθύνης, Αστικός Συνεταιρισμός Κερδοσκοπικός, Άλλο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Κερδοσκοπικό (Ν.Π.Ι.Δ.), Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.) : Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο

Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ/ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ
2.	<p>01.01. Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ ή οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση:</p> <p>Άδεια λειτουργίας σε ισχύ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ουσιωδώς ασκούμενη κύρια ή με μεγαλύτερα έσοδα δραστηριότητα (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας, βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας κλπ.) ή έγγραφο απαλλαγής άδειας λειτουργίας αρμόδιας υπηρεσίας.</p> <p>Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιοδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)).</p> <p>Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας/απαλλαγής κ.α. από Αρμόδια Υπηρεσία, υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης του/ων Νόμιμου/ων Εκπροσώπου/ων θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με σχετική αναλυτική αιτιολόγηση. (Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.)</p>
3.	<p>08.04. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας:</p> <p>Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.</p> <p>Σε περίπτωση που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχει εκδοθεί από το αρμόδιο Πρωτοδικείο το απαιτούμενο Πιστοποιητικό Φερεγγυότητας να επισυναφθούν:</p> <p>(α) η αίτηση προς το αρμόδιο Πρωτοδικείο <u>και</u></p> <p>(β) Υπεύθυνη Δήλωση – Εξουσιοδότηση του/ων Νόμιμου/ων Εκπροσώπου/ων του Δικαιούχου, θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr, σύμφωνα με το Υπόδειγμα Δ του Παραρτήματος V-Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων. <i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i></p>
4.	<p>02.06. Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων:</p> <p>Εκτύπωση της Βεβαίωσης υποβολής δήλωσης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, για όσες επιχειρήσεις υπάρχει σχετική απαίτηση, από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων.</p>
5.	<p>09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση:</p>

Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ/ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ
5.1	<p>Υπεύθυνη Δήλωση (πολλών σημείων) του/ων Νόμιμου/ων Εκπροσώπου/ων του Δικαιούχου, θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr, σύμφωνα με το Υπόδειγμα Α του Παραρτήματος V-Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων.</p> <p><i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i></p>
5.2	<p>Υπεύθυνη Δήλωση του/ων Νόμιμου/ων Εκπροσώπου/ων του Δικαιούχου σύμφωνα με το Υπόδειγμα Β του Παραρτήματος V-Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων. (Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜμΕ).</p> <p><i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i></p>
6.	<p>09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης</p> <p>Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου/ων Εκπροσώπου/ων του Δικαιούχου σύμφωνα με το Υπόδειγμα Γ του Παραρτήματος V-Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων (Υπεύθυνη Δήλωση σώρευσης και πίνακας επιχορηγήσεων De Minimis).</p> <p><i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i></p>
7.	<p>07.01. Οικονομικά Στοιχεία:</p> <p>Οικονομικά στοιχεία για τις διαχειριστικές χρήσεις : α) 01-01-2022 έως 31-12-2022 και β) 01-01-2023 έως 31-12-2023 (δηλ. φορολογικά έτη 2022 και 2023):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων <p><i>Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των ανωτέρω διαχειριστικών χρήσεων 01-01-2022 έως 31-12-2022 και 01-01-2023 έως 31-12-2023 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο Ισολογισμού) επέρχεται αλλαγή της ιδιότητας ΜΜΕ της αιτούσας επιχείρησης (βλ. Παράρτημα VI «Ορισμός ΜΜΕ»), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά και για την προηγούμενη διαχειριστική χρήση 01-01-2021 έως 31-12-2021 (φορολογικό έτος 2021).</i></p>
8.	<p>01.03. Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες:</p> <p>Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜμΕ του Παραρτήματος VI, θα προσκομίζονται κατ' αναλογία τα ακόλουθα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη υπόσταση, την εταιρική/μετοχική σύνθεση, την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με την νομική μορφή της

Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ/ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ
	<p>επιχείρησης (βλ. σημείο α/α 1). Ειδικά για τις ατομικές επιχειρήσεις να υποβληθεί πρόσφατη εκτύπωση του εντύπου «Στοιχεία μητρώου επιχείρησης» από ΑΑΔΕ με αναγραφή των ΚΑΔ.</p> <p>2. Ισχύον, υποβεβλημένο Έντυπο Ε3 (με αριθμό ηλεκτρονικής δήλωσης).</p> <p>3. Ισολογισμοί – αποτελέσματα χρήσης (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων).</p> <p>Όλα τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία υποβάλλονται για τις διαχειριστικές χρήσεις 01-01-2022 έως 31-12-2022 και 01-01-2023 έως 31-12-2023 (δηλ. φορολογικά έτη 2022 και 2023).</p> <p><i>Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των ανωτέρω διαχειριστικών χρήσεων 01-01-2022 έως 31-12-2022 και 01-01-2023 έως 31-12-2023 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο Ισολογισμού) επέρχεται αλλαγή της ιδιότητας ΜΜΕ της αιτούσας επιχείρησης (βλ. Παράρτημα VI «Ορισμός ΜΜΕ), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά (βλ. σημείο α/α 8) και για την προηγούμενη διαχειριστική χρήση 01-01-2021 έως 31-12-2021 (φορολογικό έτος 2021).</i></p> <p><i>Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα και επιπρόσθετα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απασχόληση προσωπικού (ενδεικτικά μισθοδοτικές καταστάσεις, ωράρια εργαζομένων κτλ).</i></p>
9.	<p>06.05 Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας:</p> <p>Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022)</p> <p>Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του έργου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ)</p>
10.	<p>01.06. Δικαιολογητικά που αφορούν Επιχειρήσεις ως μέλη Οργανωμένου Ομοιόμορφου Δικτύου Διανομής Προϊόντων ή Παροχής Υπηρεσιών:</p> <p><u>Σε περίπτωση που η επιχείρηση είναι μέλος οργανωμένου ομοιόμορφου δικτύου διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών</u></p> <p>Σύμβαση Δικαιόχρησης μεταξύ δικαιοδόχου και δικαιοπαρόχου, καθώς και οι εκτελεστικές συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται δυνάμει της βασικής σύμβασης δικαιόχρησης.</p> <p>(βλέπε Παράρτημα ΙΧ: Εγκύκλιος της ΕΥΘΥ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (Franchise). (Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10.02.2023)</p>
11.	<p>01.08. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα:</p> <p>Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη συνάφεια του επενδυτικού σχεδίου με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής, προκειμένου να γίνει δυνατή η αξιολόγηση του κριτηρίου Β5. Η τεκμηρίωση θα πρέπει να απαντά κατ' ελάχιστον στα ερωτήματα του Παραρτήματος XV.</p>

Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ/ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ
	<p>Διευκρινίζεται ότι τα στοιχεία για την τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ της αιτούσας επιχείρησης και των τυχών συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων (που θα δηλωθούν στην αίτηση στο ΟΠΣΚΕ και οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια), τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης, πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και βαθμολογούμενου κριτηρίου απασχόλησης, θα αναζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ) και του ΕΦΚΑ- ΝΑΤ. Δεν απαιτείται επισύναψη δικαιολογητικών απασχόλησης στην υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.</p>

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Επισμαίνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 mb. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Τaxis, κ.ο.κ.).**

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΑΤΤΙΚΗ" 2021-2027

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ					
ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
A1	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να έχει τουλάχιστον δύο (2) πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (ημερολογιακά έτη ν-1, ν-2) πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν).			
A2	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δραστηριοποιείται ουσιαστικά (Κύριος Κωδικός Δραστηριότητας ή Κωδικός Δραστηριότητας με μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα) για δύο (2) χρήσεις σε έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ δραστηριότητας που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα IV - Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) και συγκεκριμένα: α. για τις χρήσεις (ν-1) και (ν-2), εφόσον η ουσιαστική δραστηριοποίηση προκύπτει από τον Κύριο Κωδικό Δραστηριότητας της επιχείρησης, ή β. για τις χρήσεις (ν-2) και (ν-3), εφόσον η ουσιαστική δραστηριοποίηση προκύπτει από τον Κωδικό Δραστηριότητας με μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα.			
A3	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ)			
A4	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να έχουν (2) δύο τουλάχιστον ΕΜΕ εξαρτημένης εργασίας κατά το ημερολογιακό έτος (ν-1) που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν).			

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
A5	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του υψηλότερου κύκλου εργασιών [κωδικός (500) του φορολογικού εντύπου Ε3] που επετεύχθη σε μία από τις δύο πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις, [για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα στην ΑΑΔΕ για τα φορολογικά έτη (ν-3 έτος) και (ν-2 έτος) των ετών που προηγούνται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν), με ανώτατο όριο το ποσό των 200.000 €, και κατώτατο όριο το ποσό των 30.000€ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 7.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ			
A6	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να έχει υποβάλει μία και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ			
A7	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια της Αττικής και να πραγματοποιήσουν την επένδυση αποκλειστικά εντός Περιφέρειας Αττικής.			
A8	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να έχει την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής Επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI-Ορισμός ΜΜΕ.			
A9	ΝΑΙ/ΌΧΙ	<p>Να λειτουργεί νόμιμα στην ουσιαδώς ασκούμενη δραστηριότητα (δηλαδή στην κύρια ή σε αυτή με τα μεγαλύτερα έσοδα) διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβεβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)).</p> <p>Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητα για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή.</p>			

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
A10	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να λειτουργεί αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων: Ατομική Επιχείρηση, Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.), Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.), Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.), Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε), Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.), Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.), Αστικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης, Αστικός Συνεταιρισμός Απεριόριστης Ευθύνης, Αστικός Συνεταιρισμός Κερδοσκοπικός, Άλλο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Κερδοσκοπικό (Ν.Π.Ι.Δ.), Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ), Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.).			
A11	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να τηρεί Απλογραφικά ή Διπλογραφικά βιβλία του Ν.4308/2014, όπως ισχύει.			
A12	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4734/2020 (Α΄ 196) και ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.			
A13	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να μην βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.			
A14	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Εάν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, να έχει αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.			
A15	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να μην εκκρεμεί σε βάρος της εντολή ανάκτησης ενίσχυσης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.			
A16	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να πληρεί το σύνολο των προϋποθέσεων εφαρμογής του Καν. ΕΕ 2023/2831 (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η Δράση. Μεταξύ αυτών και-το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ μέσα σε μία τριετία πριν από τον χρόνο χορήγησης του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση), ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού. Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του κανονισμού.			
A17	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να μην έχει ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης ή να μην το έχει υλοποιήσει πλήρως, πριν από την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης.			

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
A18	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δεσμευτεί ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.			
A19	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δεσμευτεί ότι ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν είναι η κατοικία του δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα).			
A20	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.			
A21	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δεσμευτεί ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).			
A22	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δεσμευτεί ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα προασπίσουν την ισότητα των φύλων και θα αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.			
A23	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δεσμευτεί ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI: Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία).			
A24	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να δεσμευτεί ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ-Πίνακας για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης.			
A25	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να υποβάλλει ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης, η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» της παρούσας και το Παράρτημα Ι-Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης.			
A26	ΝΑΙ/ΌΧΙ	Να μη συστεγάζεται ή να δεσμεύεται ότι δε θα συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση, κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των πάγιων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση.			

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση μίας ή περισσότερων εξ' αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο απόρριψης.

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
1	Η επιχείρηση λαμβάνει την τιμή «ΝΑΙ» σε όλα τα κριτήρια	ΝΑΙ: Το Επενδυτικό Σχέδιο προωθείται για αξιολόγηση στο επόμενο στάδιο των βαθμολογικών κριτηρίων.			
2	Η επιχείρηση λαμβάνει την τιμή «ΌΧΙ» σε ΈΝΑ (1) τουλάχιστον εκ των ανωτέρω κριτηρίων	ΌΧΙ: Το Επενδυτικό Σχέδιο αξιολογείται αρνητικά στις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής. Ανεξαρτήτως του αρνητικού πορίσματος προωθείται για αξιολόγηση στο επόμενο στάδιο των βαθμολογικών κριτηρίων.			

Δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη»
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΑΤΤΙΚΗ" 2021-2027

ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ							
ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΑΧ	ΜΙΝ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
B1	Βαθμολογούμενο	Αριθμός Εργαζομένων της Επιχείρησης (ΕΜΕ Μισθωτής Εργασίας)	Βαθμολογείται η υφιστάμενη απασχόληση σε ΕΜΕ κατά το ημερολογιακό έτος (v-1) που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος v). Ο αριθμός των ΕΜΕ θα αναζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ).	100	0	15%	2 ΕΜΕ : 50 Βαθμοί 2 < X υφιστάμενες ΕΜΕ <=9 : 70 βαθμοί 9 < X υφιστάμενες ΕΜΕ : 100 βαθμοί
B2	Βαθμολογούμενο	Ρυθμός Μεταβολής Κύκλου Εργασιών της Επιχείρησης	Ρυθμός Μεταβολής Κύκλου Εργασιών (ΡΜΚΕ) κατά τις δύο (2) διαχειριστικές χρήσεις (έτος v-2, έτος v-3) πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος v). $PMKE = [(KE \text{ έτος } v-2 - KE \text{ έτος } v-3) / (KE \text{ έτος } v-3)]$ Κ.Ε. : κωδικός [500] του φορολογικού εντύπου Ε3	100	0	25%	PMKE ≤ -0,5 : 0 βαθμοί -0,5 < PMKE < 1 : Βαθμός = 20*(PMKE+0,5) PMKE ≥ 1, : 100 βαθμοί Στην περίπτωση που ο Κ.Ε. έτος v-2 είναι θετικός αριθμός και ο Κ.Ε. έτους v-3 είναι μηδέν τότε τίθεται ο μέγιστος βαθμός 100.
B3	Βαθμολογούμενο	Κερδοφορία Επιχείρησης / Αποτελέσματα πρό φόρων-τόκων και αποσβέσεων EBITDA	Αποτελεσμάτων προ φόρων-τόκων και αποσβέσεων [EBITDA] κατά τις δύο (2) διαχειριστικές χρήσεις των ετών v-2 και v-3 πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος v). EBITDA : κωδικός [524] του του φορολογικού εντύπου Ε3	100	0	25%	2 κερδοφόρες χρήσεις (EBITDA ≥ 0) : 100 βαθμοί 1 κερδοφόρα χρήση ((EBITDA ≥ 0) : 50 βαθμοί 0 κερδοφόρες χρήσεις (EBITDA < 0) : 0 βαθμοί

ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

ΑΔΑ: 9Ψ797Λ7-6ΗΦ

ΑΑ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΑΧ	ΜΙΝ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
B4	Βαθμολογούμενο	Επιχορηγούμενος* Π/Υ σε σχέση με τον Κύκλο Εργασιών της Επιχείρησης	Αξιολογείται ο βαθμός εξάρτησης (χαμηλό/υψηλό ρίσκο επένδυσης) της υλοποίησης του Επενδυτικού Σχεδίου σε σχέση με τον υψηλότερο κύκλο εργασιών που επετεύχθη σε μία από τις διαχειριστικές χρήσεις, ήτοι για τα φορολογικά έτη (έτος ν-3) και (έτος ν-2) που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτος ν). Κ.Ε. : κωδικός [500] του φορολογικού εντύπου Ε3	100	0	20%	X= ο υψηλότερος Κύκλος Εργασιών 2ετίας : 2022 (έτος ν-3), 2023 (έτος ν-2) X+70%*X< Επιχορηγούμενος Π/Υ <=2*X : 50 βαθμοί X = <Επιχορηγούμενος Π/Υ<=X+70%*X : 70 βαθμοί Επιχορηγούμενος Π/Υ < X : 100 βαθμοί
B5	Βαθμολογούμενο	Συνάφεια του επενδυτικού σχεδίου με μια τουλάχιστον από τις προτεραιότητες της Περιφερειακής Απόληξης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Αττική	Αξιολογείται η συνάφεια του επενδυτικού σχεδίου με μια τουλάχιστον από τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής	100	0	15%	Αν η τεκμηρίωση είναι επαρκής σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος XV ο βαθμός είναι 100. Μη επαρκής τεκμηρίωση του κριτηρίου βαθμός 0.
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ						100%	Ως ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία για την επιλεξιμότητα ενός επενδυτικού σχεδίου ορίζεται ο βαθμός 50 [≥ 50].

*Για τον υπολογισμό του Κριτηρίου Β4 λαμβάνεται υπόψη ως Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός του Ε/Σ αυτός που τελικά θα διαμορφωθεί κατά το στάδιο της αξιολογικής διαδικασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας στο πλαίσιο της Δράσης με βάση την Κωδικοποίηση ΚΑΔ2025 της ΑΑΔΕ.

Προκειμένου να διατηρηθούν οι όροι επιλεξιμότητας της πρόσκλησης, διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση ΚΑΔ2025 οι οποίοι προέρχονται από τη μετατροπή πολλαπλών ΚΑΔ2008, ο έλεγχος επιλεξιμότητας θα γίνεται με βάση τον ΚΑΔ προέλευσης (ΚΑΔ2008).

Σημειώνεται ότι:

Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων.

Σε περίπτωση πενταψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων.

Σε περίπτωση εξαψήφιου συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ (ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΔ2025)
10.1 - Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος
10.2 - Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.3 - Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών
10.4 - Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών
10.5 - Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων
10.6 - Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων· παραγωγή αμύλων και προϊόντων αμύλου
10.7 - Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων
10.8 - Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής
10.9 - Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών
11.0 - Ποτοποιία
13.1 - Προπαρασκευή και νηματοποίηση υφαντικών ινών
13.2 - Ύφανση κλωστοϋφαντουργικών υλών
13.3 - Τελειοποίηση (φινίρισμα) υφαντουργικών προϊόντων

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ (ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΔ2025)
13.9 - Κατασκευή άλλων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων
14.1 - Κατασκευή πλεκτών ειδών και ειδών πλέξης κροσέ
14.2 - Κατασκευή άλλων ενδυμάτων και εξαρτημάτων ένδυσης εκτός από 14.24-Κατασκευή γούνινων ενδυμάτων όταν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 14.2
15.1 - Κατεργασία, βαφή, δέψη δέρματος και γουναρικών· κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελλοποιίας και σαγματοποιίας
15.2 - Κατασκευή υποδημάτων
17.2 - Κατασκευή ειδών από χαρτί και χαρτόνι
18.2 - Αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
20.1 - Παραγωγή βασικών χημικών προϊόντων, λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων, πλαστικών και συνθετικών υλών σε πρωτογενείς μορφές
20.3 - Παραγωγή χρωμάτων, βερνικιών και παρόμοιων επιχρισμάτων, μελανιών τυπογραφίας και μαστιχών
20.42 Παραγωγή παρασκευασμάτων αρωμάτων και καλλωπισμού
20.5 - Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων
20.6 - Παραγωγή συνθετικών ινών
21.1 - Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων
21.2 - Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων
22.1 - Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
22.2 - Κατασκευή πλαστικών προϊόντων
23.14 Κατασκευή ινών γυαλιού 23.15 Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για τεχνικές χρήσεις
23.5 - Παραγωγή τσιμέντου, ασβέστη και γύψου
23.6 - Κατασκευή προϊόντων από σκυρόδεμα, τσιμέντο και γύψο
23.9 - Παραγωγή λειαντικών προϊόντων και μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων π.δ.κ.α.
24.3 - Κατασκευή άλλων προϊόντων πρωτογενούς επεξεργασίας χάλυβα

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ (ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΔ2025)
24.5 - Χύτευση μετάλλων
25.1 - Κατασκευή δομικών μεταλλικών προϊόντων
25.2 - Κατασκευή μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων <u>εκτός από:</u> 25.21.00.00, 25.21.10.00, 25.21.12.00, 25.21.13.00, 25.21.14.00, 25.21.20.00, 25.21.21.00, 25.21.22.00, 25.21.90.00, 25.21.99.00 (όταν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 25.3).
25.4 - Σφυρηλάτηση και μορφοποίηση μετάλλων και κονιομεταλλουργία
25.5 - Κατεργασία και επικάλυψη μετάλλων· μεταλλοτεχνία
25.9 - Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων
26.1 - Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων και πλακετών
26.2 - Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού, <u>εκτός από:</u> 26.20.00.00, 26.20.40.00 (όταν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 28.2)
26.3 - Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
26.4 - Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
26.51 Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης, εκτός από: 26.51.66.00 (όταν προέρχεται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 27.9)
26.6 Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
26.7 - Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού <u>εκτός από:</u> 26.70.00.00, 26.70.30.00, 26.70.31.00, 26.70.32.00, 26.70.33.00, 26.70.34.00, 26.70.90.00, 26.70.99.00 (όταν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 26.8)
27.1 - Κατασκευή ηλεκτρικών κινητήρων, ηλεκτρογεννητριών, ηλεκτρικών μετασχηματιστών και συσκευών διανομής και ελέγχου του ηλεκτρικού ρεύματος, <u>εκτός από :</u> 27.11.00.00, 27.11.72.00, 27.11.50.00, 27.11.42.00, 27.11.90.00, 27.11.99.00,
27.3 - Κατασκευή καλωδιώσεων και εξαρτημάτων καλωδίωσης
28.11.00.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΟΒΙΛΩΝ ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥΣ ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΥΚΛΩΝ 28.11.20.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΡΟΒΙΛΩΝ 28.11.21.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΤΜΟΣΤΡΟΒΙΛΩΝ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ <u>Εκτός αν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 28.1</u>
28.21.00.00 – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΛΙΒΑΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟΥ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ 28.21.10.00 – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΛΙΒΑΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟΥ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ 28.21.16.00 – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΕΒΗΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΕΣΤΟΥ ΝΕΡΟΥ Η ΑΤΜΟΥ ΧΑΜΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ 28.21.19.00 – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕΡΩΝ ΛΕΒΗΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ (ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΔ2025)
28.21.90.00 – ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΛΙΒΑΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟΥ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
28.21.99.00 - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΛΙΒΑΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΟΥ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
<u>Εκτός αν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 27.5 και της κατηγορίας 28.2</u>
29.10.00.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
29.10.10.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
29.10.13.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
29.10.20.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
29.10.23.00 - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕ ΕΜΒΟΛΟΦΟΡΟ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΙΝΗΤΗΡΑ ΩΣ ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ
29.10.90.00 - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
29.10.99.00 - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
<u>Εκτός αν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 29.1</u>
29.2 - Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα· κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
30.1 - Ναυπήγηση πλοίων και σκαφών
30.3 - Κατασκευή αεροσκαφών και διαστημικών σκαφών και συναφών μηχανημάτων
30.9 - Κατασκευή εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α., <u>εκτός από:</u> 30.91.00.00, 30.91.90.00, 30.91.99.00, 30.91.30.00, 30.91.31.00 όταν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 των κατηγοριών 28.1 και 29.1
31.0 - Κατασκευή επίπλων
32.12 Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
32.13 Κατασκευή κοσμημάτων απομίμησης και συναφών ειδών
32.5 - Κατασκευή ιατρικών και οδοντιατρικών οργάνων και προμηθειών <u>εκτός από :</u> 32.50.00.00, 32.50.50.00, 32.50.90.00, 32.50.99.00 όταν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 32.9
33.15 Επισκευή και συντήρηση πλοίων και σκαφών <u>εκτός από</u> 33.15.00.00 όταν προέρχεται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 33.12
33.18 Υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης στρατιωτικών οχημάτων μάχης, πλοίων, σκαφών, αεροσκαφών και διαστημικών σκαφών <u>εκτός από:</u> 33.18.00.00, 33.18.03.00, 33.18.01.00, 33.18.02.00 όταν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 των κατηγοριών 30.4, 33.12 και 33.16
35.12.00.01 - Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μετατροπή αιολικής ενέργειας
35.12.00.02 - Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μετατροπή ηλιακής ενέργειας
35.12.00.03 - Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας
35.12.00.04 - Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς σταθμούς
35.12.00.05 - Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα
35.16.00.01 - Υπηρεσίες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ (ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΔ2025)
35.24.00.00 - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ
36.00.1 Παροχή φυσικού νερού 36.00.2 Υπηρεσίες επεξεργασίας και διανομής νερού μέσω αγωγών
37.00.11 Υπηρεσίες αποκομιδής και επεξεργασίας λυμάτων
38.1 - Συλλογή αποβλήτων ¹
38.2 - Επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων ¹
38.3 - Ανάκτηση υλικών ¹
39.0 - Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων ¹
49.20 Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.41.1 Υπηρεσίες οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων
50.1 - Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.2 - Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές εμπορευμάτων
51.2 - Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων και διαστημικές μεταφορές
52.1 - Αποθήκευση
52.21.1 Υπηρεσίες σχετικές με τις σιδηροδρομικές μεταφορές 52.21.29 Υπηρεσίες σχετικές με τις οδικές μεταφορές π.δ.κ.α. (εκτός εάν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 52.21.29) 52.22 Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές 52.24 Υπηρεσίες διακίνησης φορτίων 52.31.19.02 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ 52.31.19.07 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ (LOGISTICS) 52.31.19.06 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ
55.1 - Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
58.11.20.00 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ 58.19.2 Παραγωγή άλλου περιεχομένου στο διαδίκτυο, εκτός από τηλεφωνικούς καταλόγους και λίστες διανομής

¹ Σύμφωνα με παρ.στ και ζ του άρθρου 1 Καν.(ΕΕ)2021/1058, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επένδυση να μην αφορά σε αύξηση δυναμικότητας σε χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων και όσον αφορά επεξεργασία υπολειμματικών αποβλήτων υπό τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στα αντίστοιχα εδάφια του άρθρου 1.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ (ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΔ2025)
58.2 - Έκδοση λογισμικού
59.11.1 Υπηρεσίες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων 59.11.20.00 - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΒΙΝΤΕΟ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 59.11.25.00 ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΡΟΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΗΧΟΥ 59.11.24.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΗΛΕΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΒΙΝΤΕΟ 59.12 Δραστηριότητες συνοδευτικές της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων <u>Εκτός αν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 59.11.2</u>
59.20.1 Υπηρεσίες ηχογράφησης και ζωντανής εγγραφής ήχου· παραγωγή πρωτοτύπων ηχογραφήσεων
60.20.00.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΒΙΝΤΕΟ, <u>εκτός</u> αν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 60.20 60.39.00.00 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ, <u>εκτός</u> αν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 47.91 60.39.11.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ 60.39.12.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΛΛΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ 60.39.90.00 ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ Π.Δ.Κ.Α 60.39.20.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ
62.10 Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
63.10.00 ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 63.10.1 Υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων, φιλοξενίας και παροχής άλλων υποδομών τεχνολογιών της πληροφορίας 63.10.2. ΔΙΑΘΕΣΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ Η ΧΡΟΝΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ 63.10.31.00 ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ 63.10.32.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ 63.91.00.00 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΥΛΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ 63.91.10.00 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΠΥΛΩΝ
71.20.01 Υπηρεσίες δοκιμών και αναλύσεων της σύνθεσης και της καθαρότητας
71.20.02 Υπηρεσίες δοκιμών και αναλύσεων των φυσικών ιδιοτήτων
72.1 - Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
72.2 - Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
72.30.00.01 - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ (ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΛΠ)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ (ΜΕ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΔ2025)
74.11.11.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 74.11.12.00 Υπηρεσίες σχεδιασμού μόδας 74.11.12.01 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗ ΜΟΔΑΣ (ΜΟΝΤΕΛΙΣΤ) 74.11.2 Πρωτότυπα σχέδια βιομηχανικών προϊόντων και μόδας 74.11.21.00 ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΣΧΕΔΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 74.11.22.00 ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΣΧΕΔΙΑ ΜΟΔΑΣ 74.12.11.00 Υπηρεσίες γραφικού σχεδιασμού 74.12.12.00 Υπηρεσίες οπτικής επικοινωνίας 74.12.13.00 ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 74.12.21.00 ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ 74.12.22.00 ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 74.12.23.00 ΑΛΛΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 74.12.2 Πρωτότυπα σχέδια γραφικού σχεδιασμού και οπτικής επικοινωνίας 74.13.02.00 Πρωτότυπα σχεδιασμού εσωτερικών χώρων 74.14.01.00 Άλλες υπηρεσίες ειδικευμένου σχεδιασμού 74.14.01.01 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 74.14.01.02 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΠΙΠΛΩΝ 74.14.01.03 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ 74.14.01.04 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ 74.14.01.05 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΜΜΟΛΟΓΙΑΣ 74.14.02.00 Άλλα Πρωτότυπα Σχέδια
74.99.02.00 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
79.90.1 Υπηρεσίες τουριστικής προβολής και ενημέρωσης επισκεπτών 79.90.2 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΞΕΝΑΓΩΝ, <u>εκτός</u> αν προέρχονται από μετατροπή ΚΑΔ2008 της κατηγορίας 79.90.2
82.92 Δραστηριότητες συσκευασίας
91.21 Δραστηριότητες μουσείων και συλλογών 91.22 Δραστηριότητες ιστορικών χώρων και μνημείων 91.41 Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων 91.42 Υπηρεσίες προστατευόμενων φυσικών βιοτόπων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ (πολλών σημείων)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 / ΕΦΕΠΑΕ					
Όνομα:			Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:						
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:						
Ημερομηνία γέννησης:						
Τόπος Γέννησης:						
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		TK:
ΑΦΜ:			Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης «.....» με ΑΦΜ..... που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» του ΠΠ ΑΤΤΙΚΗΣ 2021-2027 δηλώνω ότι:</p> <ol style="list-style-type: none"> Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή της αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν στον ηλεκτρονικό φάκελο της αίτησης, είναι ακριβή και αληθή. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές. Έχω λάβει σαφή και πλήρη γνώση του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης. Η επιχείρηση έχει υποβάλλει μόνο μία αίτηση χρηματοδότησης στην παρούσα Δράση. Δεσμεύομαι ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί σε άλλη Δράση, και σε περίπτωση που εγκριθούν στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα, που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους. Δεν πραγματοποιήθηκαν ενέργειες που να αφορούν το επενδυτικό σχέδιο (έναρξη υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου) πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης (ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης). Το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης δεν έχει ολοκληρωθεί ή δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως πριν από την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρησή μου δραστηριοποιείται ή θα δραστηριοποιηθεί στην Περιφέρεια Αττικής και η επένδυση θα πραγματοποιηθεί αποκλειστικά εντός της Περιφέρειας Αττικής. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν ταυτίζεται με την κατοικία μου (κύρια ή δευτερεύουσα). 						

10. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρησή μου δεν συστεγάζεται και δεν θα συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση, κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των πάγιων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση.
11. Η επιχείρηση έχει την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής Επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003.
12. Για την εξέταση του μεγέθους της επιχείρησης έχει ληφθεί υπόψη, επιπλέον των άλλων κριτηρίων (ορισμός ΜΜΕ της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003) και η Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιοχρήσης (Franchise) (Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10.02.2023)
13. Η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
14. Δε συντρέχουν για την επιχείρηση λόγοι αποκλεισμού του του Ν.4488/2017 (Α137/13.09.2017) άρθρο 39 παρ. 1-4 και άρθρο 40 παρ. 1.
15. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου ή σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων, ή αποσιώπηση στοιχείων, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:
 - α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
 - β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.
16. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Αττικής και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
17. Σε περίπτωση έγκρισης/ένταξης της πράξης που αφορά η αίτηση χρηματοδότησης, συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης, που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα ΙΧ αυτού.
18. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΕΥΔ Αττικής και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των ενόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων διεύθυνσης/ων.
19. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα της επιχείρησης, η οποία δηλώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης και αναφέρεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Περαιτέρω αναλαμβάνω την υποχρέωση να γνωστοποιώ οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής έδρας της επιχείρησης στον ΕΥΔ Αττικής και στον ΕΦ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση - επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.
20. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με την ΕΥΔ Αττικής και τον ΕΦ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (onscreen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΥΔ Αττικής και τον ΕΦ.
21. Είμαι ενημερωμένος και η αίτηση χρηματοδότησης που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2831/2023 (De Minimis).
22. Δεσμεύομαι ότι η ενίσχυση που θα λάβει η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, αθροϊζόμενη με τις λοιπές ενισχύσεις De Minimis που έχει λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση), δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
23. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιείται ή δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 2831/2023 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, θα διασφαλίζω, με κατάλληλα μέσα, όπως με διαχωρισμό των

- δραστηριοτήτων ή με διαχωρισμό των λογαριασμών, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν επωφελούνται από ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας.
24. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση υπαγωγής, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στην ενότητα 14 της Πρόσκλησης της Δράσης.
 25. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρηθούν στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και ιδίως αυτών που προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση (Παράρτημα ΙΧ).
 26. Δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα προασπιστεί η ισότητα των φύλων και θα αποτραπεί κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
 27. Δεσμεύομαι ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης/επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσω για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
 28. Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ούτε έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
 29. Δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης ενίσχυσης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
 30. Δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.

Ημερομηνία:/...../202..

Για την επιχείρηση

(Στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

Απαιτείται θεώρηση για το γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ
ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ****Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης**

Επωνυμία:.....

Διεύθυνση έδρας:

ΑΦΜ:

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση):.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση: Τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί η δήλωση χωρίς παραρτήματα.**Συνεργαζόμενη επιχείρηση:** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Α (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.**Συνδεδεμένη επιχείρηση:** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Β (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω**Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης**

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*): συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα

Αριθμός (ΕΜΕ)	απασχολούμενων	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι

[να επισυναφθεί δήλωση σχετικά και με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽¹⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), (ημερομηνία)

Υπογραφή:

(δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

(1) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος I του ΕΚ 651/2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾: [συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα](#)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(²) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(³) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(⁴) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**Συνεργαζόμενη επιχείρηση**

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη Επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (1):

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2):

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης (3). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(¹) Να προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(²) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(³) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(⁴) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις****A. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

B. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			

Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας :

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ :

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾:

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜ Ε)	Κύκλος εργασιών(*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΩΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ DE MINIMIS

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με
βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Αττική» 2021-2027 / ΕΦΕΠΑΕ					
Ο - Η Όνομα:				Επώνυμο:		
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:						
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:						
Ημερομηνία γέννησης:						
Τόπος Γέννησης:						
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:		
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:
ΑΦΜ:				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):		
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽²⁾ , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:						

- Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα επιχείρηση, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης βάσει καθεστώτος de minimis, κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε ημερολογιακή βάση) από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της δράσης, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

* Σε περίπτωση που η ενιαία οικονομική μονάδα δεν έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης βάσει καθεστώτος de minimis η δήλωση υποβάλλεται και ο πίνακας παραμένει κενός.

Πίνακας Επιχορηγήσεων de minimis

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ de minimis ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΝΙΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ								
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).								
Πρόγραμμα/Μέτρο/Δράση από το/την οποίο/α η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης	Φορέας χορήγησης ενίσχυσης	Αριθμός Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου με το οποίο τεκμηριώνεται η λήψη του έννομου δικαιώματος	Ημ/νία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή ημερομηνία λήψης του έννομου δικαιώματος.	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης έγκρισης/ένταξης/υπαγωγής και εν γένει παραχώρησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ελέγχεται από την αρμόδια αρχή το σύνολο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που η επιχείρηση λαμβάνει, κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε ημερολογιακή βάση), προκειμένου να εξακριβωθεί ότι η νέα ενίσχυση δεν οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Σε κάθε περίπτωση για τον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν τροποποιήσεις των ανωτέρω αποφάσεων.

- Το ύψος των ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε ημερολογιακή βάση) από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της δράσης, βάσει οιαδήποτε άλλου καθεστώτος παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει οιαδήποτε άλλου καθεστώτος που δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, χρονολογία ένταξης και ποσό) για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που πρόκειται να σωρευθούν με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, θα το αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση και ο πίνακας παραμένει κενός.

Πίνακας Επιχορηγήσεων βάσει οποιουδήποτε άλλου (πλην de minimis) καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες

<p align="center">ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ (πλην de minimis) ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ , ΒΑΣΕΙ ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ</p> <p align="center">Στον Πίνακα συμπληρώνονται και οι ενισχύσεις που έχουν ληφθεί βάσει του προσωρινού καθεστώτος (2009/C83/01)</p> <p align="center">Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).</p>							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το οποίο η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης	Αριθμός και ημερομηνία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης/υπαγωγής ή ημερομηνία λήψης του έννομου δικαιώματος	Ίδιες δαπάνες που αποτελούν αντικείμενο ενίσχυσης δυνάμει άλλου καθεστώτος	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης/υπαγωγής.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης.	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

(***) Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης/υπαγωγής και εν γένει παραχώρησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης

- Το ύψος των ενισχύσεων που έχει συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης, βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οιοδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, ημερομηνία υποβολής αίτησης, αιτούμενη επιχορήγηση) παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για το ύψος των ενισχύσεων που έχουν συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση, καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης, βάσει καθεστώτος de minimis ή οιοδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, ημερομηνία υποβολής αίτησης, αιτούμενη επιχορήγηση).

Πίνακας αιτούμενων επιχορηγήσεων που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες

ΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.				
Στον Πίνακα συμπληρώνονται και οι αιτούμενες ενισχύσεις βάσει του προσωρινού καθεστώτος (2009/C83/01)				
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).				
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση στο οποίο/α η επιχείρηση έχει υποβάλλει πρόταση και φορέας χορήγησης ενίσχυσης	Ημ/νία Υποβολής επενδυτικής πρότασης	Ποσό αιτούμενης δημόσιας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Σε περίπτωση διαπίστωσης ουσιωδών ανακρίβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου, το επενδυτικό σχέδιο θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τυχόν ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

Ημερομηνία: .../...../202..

Για την επιχείρηση,
-Ο/Η- Νόμιμος εκπρόσωπος

(Ονοματεπώνυμο, υπογραφή)

(δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Δ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ – ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 / ΕΦΕΠΑΕ						
Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης «.....» με ΑΦΜ..... που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη» του ΠΠ ΑΤΤΙΚΗΣ 2021-2027 δηλώνω ότι:</p> <p>Εξουσιοδοτώ την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» όπως αναζητήσει το Πιστοποιητικό Φερεγγυότητας από το Πρωτοδικείο για την αξιολόγηση της αίτησης μου στο πλαίσιο της πρόσκλησης «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη». Για την έκδοση του Πιστοποιητικού έχω καταθέσει αίτηση με αρ. πρωτ. [αρ. πρωτ./ ημερομηνία αίτησης] αντίγραφο της οποίας επισυνάπτω.</p> <p>Σε κάθε δε περίπτωση δεσμεύομαι να προσκομίσω άμεσα ο ίδιος τα ανωτέρω πιστοποιητικά εφόσον ζητηθούν από την Υπηρεσία.</p>							

Ημερομηνία:/...../202..

Για την επιχείρηση
(Στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου,

υπογραφή)

Απαιτείται θεώρηση για το γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ

Όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. "Ανεξάρτητη επιχείρηση" είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. "Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις" είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις

επιχειρηματικού κινδύνου ("business angels") και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει €1,25 εκ.

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από €10 εκ. και λιγότερο από 5.000 κατοίκους.

3. "Συνδεδεμένες επιχειρήσεις" είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜμΕ, εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περιόδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.
2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.
3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (EME), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των EME. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- α) οι μισθωτοί
- β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο
- γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες
- δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.
2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή -εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως

συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο 4 αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 De Minimis

2023/2831

15.12.2023

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/2831 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Δεκεμβρίου 2023

σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 1,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η κρατική χρηματοδότηση που πληροί τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνιστά κρατική ενίσχυση και απαιτείται η κοινοποίησή της στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 109 της Συνθήκης, το Συμβούλιο δύναται να καθορίζει τις κατηγορίες ενισχύσεων που εξαιρούνται από την εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης. Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 4 της Συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις εν λόγω κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων. Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 109 της Συνθήκης, ότι οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (δηλαδή οι ενισχύσεις που χορηγούνται στην ίδια επιχείρηση, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και δεν υπερβαίνουν ένα καθορισμένο ποσό) θα μπορούσαν να αποτελούν μια τέτοια κατηγορία. Σε αυτή τη βάση, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι δεν πληρούν όλα τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται στη διαδικασία κοινοποίησης.
- (2) Η Επιτροπή έχει διευκρινίσει, σε πλήθος αποφάσεων, τον ορισμό της ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η Επιτροπή έχει επίσης δηλώσει την πολιτική της σχετικά με ένα ανώτατο όριο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κάτω από το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν εφαρμόζεται το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Το έπραξε αρχικά στην ανακοίνωσή της σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) ⁽²⁾ και μετέπειτα στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 69/2001 ⁽³⁾, (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 ⁽⁴⁾ και (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής ⁽⁵⁾. Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 μετά τη λήξη του.
- (3) Με βάση την πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013, είναι σκόπιμο να αυξηθεί το ανώτατο όριο για το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μία ενιαία επιχείρηση ανά κράτος μέλος κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου 3 ετών, σε 300 000 EUR. Το εν λόγω ανώτατο όριο αντικατοπτρίζει τον πληθωρισμό που σημειώθηκε από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 και τις εκτιμώμενες εξελίξεις κατά την περίοδο ισχύος του παρόντος κανονισμού. Το ανώτατο αυτό όριο είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί ότι κάθε μέτρο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού μπορεί να θεωρείται ότι δεν επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και δεν νοθεύει ούτε απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.
- (4) Για τους σκοπούς των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στη Συνθήκη, επιχείρηση είναι κάθε οντότητα, είτε πρόκειται για φυσικό είτε για νομικό πρόσωπο, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος της και του τρόπου με τον οποίο χρηματοδοτείται ⁽⁶⁾. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει διευκρινίσει ότι μια οντότητα που «μέσω της πλειοψηφικής συμμετοχής της σε εταιρεία» ασκεί κατ' ουσίαν έλεγχο καθώς «αναμειγνύεται ευθέως ή εμμέσως στη διαχείριση της εν λόγω εταιρείας» πρέπει να θεωρείται ότι μετέχει στην οικονομική δραστηριότητα

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1.⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) (ΕΕ C 68 της 6.3.1996, σ. 9).⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30).⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1).⁽⁶⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιανουαρίου 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze κατά Cassa di Risparmio di Firenze κ.λπ., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, σκέψη 107.

της εν λόγω εταιρείας. Πρέπει, επομένως, να χαρακτηριστεί και το ίδιο το νομικό πρόσωπο επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης (7). Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι όλες οι οντότητες οι οποίες ελέγχονται (σε νομική βάση ή de facto) από την ίδια οντότητα πρέπει να θεωρούνται ότι συνιστούν ενιαία επιχείρηση (8).

- (5) Για λόγους ασφάλειας δικαίου και για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει σαφή και εξαντλητικό κατάλογο κριτηρίων βάσει των οποίων θα προσδιορίζεται πότε οι δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που βρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος θα πρέπει να θεωρούνται ενιαία επιχείρηση. Η Επιτροπή επέλεξε τα κριτήρια που είναι κατάλληλα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού από τα καθιερωμένα κριτήρια που προσδιορίζουν τις «συνδεδεμένες επιχειρήσεις» στο πλαίσιο του ορισμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), ο οποίος περιλαμβάνεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής (9) και στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (10). Τα κριτήρια θα πρέπει να εφαρμόζονται, δεδομένου του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τόσο στις ΜΜΕ όσο και στις μεγάλες επιχειρήσεις και θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ένας όμιλος συνδεδεμένων επιχειρήσεων θεωρείται ενιαία επιχείρηση για την εφαρμογή του κανόνα για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις που δεν έχουν καμία άλλη σχέση μεταξύ τους, εκτός από το γεγονός ότι καθεμία από αυτές έχει άμεση σχέση με τον ίδιο δημόσιο φορέα ή φορείς, δεν θα πρέπει αντιμετωπίζονται ως συνδεδεμένες μεταξύ τους. Συνεπώς, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των επιχειρήσεων που ελέγχονται από τον ίδιο δημόσιο φορέα ή φορείς, στον οποίο ή στους οποίους οι επιχειρήσεις ενδέχεται να έχουν ανεξάρτητη εξουσία λήψης αποφάσεων.
- (6) Λαμβανομένων υπόψη των ειδικών κανόνων που ισχύουν στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής (ιδίως της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων και της πρωτογενούς παραγωγής προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας) και του κινδύνου να πληρούνται, παρά ταύτα, τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης στην περίπτωση ενισχύσεων των οποίων το ποσό είναι μικρότερο από το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στους εν λόγω τομείς.
- (7) Εάν ληφθούν υπόψη οι ομοιότητες μεταξύ της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και μη γεωργικών προϊόντων, ο παρών κανονισμός είναι σκόπιμο να καλύπτει και τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Εν προκειμένω, οι δραστηριότητες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης, οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να προετοιμαστεί το προϊόν για την πρώτη πώληση (π.χ. συγκομιδή, κοπή και αλώνισμα των σιτηρών ή συσκευασία αυγών) ή η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές δεν θα πρέπει να λογίζονται ως μεταποίηση και εμπορία και, ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις εν λόγω δραστηριότητες.
- (8) Ομοίως, λαμβανομένης υπόψη τόσο της φύσης των δραστηριοτήτων μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας όσο και των ομοιοτήτων με άλλες δραστηριότητες μεταποίησης και εμπορίας, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Δεν πρέπει να λογίζεται ότι συνιστούν μεταποίηση ή εμπορία ούτε οι δραστηριότητες στη γεωργική εκμετάλλευση ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες προκειμένου να προετοιμαστεί ένα προϊόν ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, (συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης), ούτε η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και, ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αυτές τις δραστηριότητες.
- (9) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι, από τη στιγμή που η Ένωση έχει θεσπίσει νομοθεσία για τη συγκρότηση κοινής οργάνωσης της αγοράς σε έναν συγκεκριμένο γεωργικό τομέα, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να απέχουν από τη λήψη οιασδήποτε μέτρου θα μπορούσε να υπονομεύσει ή να εισαγάγει εξαιρέσεις στην κοινή οργάνωση της αγοράς (11). Για τον λόγο αυτόν, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις των οποίων το ποσό καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά στον γεωργικό τομέα. Επίσης, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις ενίσχυσης που συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσης ενός μέρους της ενίσχυσης σε παραγωγούς πρωτογενών γεωργικών προϊόντων. Οι αρχές αυτές ισχύουν επίσης για τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

(7) Ό.π., σκέψεις 112 και 113.

(8) Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουνίου 2002, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

(9) Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

(10) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

(11) Απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, σκέψη 31.

- (10) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις εξαγωγικές ενισχύσεις ή σε ενισχύσεις εξαρτώμενες από τη χρήση εγχώριων αντί εισαγόμενων αγαθών ή υπηρεσιών. Ειδικότερα, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύου διανομής σε άλλα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κρίνει ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 «δεν αποκλείει κάθε ενίσχυση δυνάμει να επηρεάσει τις εξαγωγές, αλλά μόνον αυτές που έχουν ως άμεσο αντικείμενο, λόγω της μορφής που λαμβάνουν, να στηρίζουν τις πωλήσεις σε κάποια άλλη χώρα» και ότι «μια επενδυτική ενίσχυση, υπό την προϋπόθεση ότι δεν προσδιορίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο, τόσο ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά της όσο και ως προς το ποσό της, από την ποσότητα των εξαγόμενων προϊόντων, δεν συγκαταριθμείται μεταξύ των "ενισχύσε[ων] για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές", κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο δ' του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 και δεν εμπίπτει επομένως στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής, ακόμη και αν οι τοιουτοτρόπως στηριζόμενες επενδύσεις επιτρέπουν την ανάπτυξη προϊόντων που προορίζονται για εξαγωγή»⁽¹²⁾. Οι ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ή για την κάλυψη του κόστους μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών απαραίτητων για τη διάθεση νέου ή ήδη υπάρχοντος προϊόντος σε νέα αγορά άλλου κράτους μέλους ή τρίτης χώρας δεν συνιστούν εν γένει εξαγωγικές ενισχύσεις.
- (11) Η περίοδος 3 ετών που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αξιολογείται σε κυλιόμενη βάση. Για κάθε νέα χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη.
- (12) Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς οι οποίοι εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και δραστηριοποιούνται επίσης σε άλλους τομείς ή ασκούν άλλες δραστηριότητες, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στους εν λόγω άλλους τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει, στηριζόμενο σε κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ότι οι δραστηριότητες στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Η ίδια αρχή θα πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις στις οποίες μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς στους οποίους ισχύουν χαμηλότερα ανώτατα όρια για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Εάν μια επιχείρηση δεν μπορεί να εξασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες σε τομείς στους οποίους ισχύουν χαμηλότερα ανώτατα όρια για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας τυχάνουν ενισχύσεων ήσσονος σημασίας μόνο μέχρι τα εν λόγω χαμηλότερα ανώτατα όρια, θα πρέπει να εφαρμόζεται το χαμηλότερο ανώτατο όριο σε όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης.
- (13) Θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες για να διασφαλιστεί ότι δεν είναι δυνατόν να καταστρατηγηθούν οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης που καθορίζονται στους σχετικούς κανονισμούς για τις κρατικές ενισχύσεις ή στις αποφάσεις της Επιτροπής. Θα πρέπει επίσης να θεσπιστούν σαφείς κανόνες σώρευσης.
- (14) Ο παρών κανονισμός δεν αποκλείει το ενδεχόμενο ένα μέτρο να μην μπορεί να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για λόγους διαφορετικούς από αυτούς που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, για παράδειγμα, όταν το μέτρο είναι σύμφωνο με την αρχή του φορέα της οικονομίας της αγοράς ή δεν συνεπάγεται μεταφορά κρατικών πόρων. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση της Ένωσης, η διαχείριση της οποίας γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από την Επιτροπή και η οποία δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον υφίσταται υπέρβαση του ανώτατου ορίου που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό.
- (15) Ο παρών κανονισμός δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα μέτρο δεν μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και δεν μπορεί να νοθεύσει ή να απειλήσει να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Ενδέχεται να υπάρχουν καταστάσεις στις οποίες ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή (για παράδειγμα σε μια νησιωτική περιοχή ή σε μια εξόχως απόκεντρη περιοχή) ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, και δεν θα μπορούσε να προβλεφθεί ότι το μέτρο δεν θα είχε παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης. Ένα τέτοιο μέτρο θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση.
- (16) Για λόγους διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και αποτελεσματικής παρακολούθησης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για τις οποίες είναι δυνατό να υπολογιστεί εκ των προτέρων το ακριβές ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου (στο εξής: διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας). Ακριβής υπολογισμός είναι δυνατός, παραδείγματος χάρι, για επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου, φοροαπαλλαγές που υπόκεινται σε συγκεκριμένο όριο ή άλλα μέσα που προβλέπουν συγκεκριμένο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ισχύοντος ανώτατου ορίου. Η πρόβλεψη συγκεκριμένου ορίου σημαίνει ότι, εφόσον το ακριβές ποσό της ενίσχυσης δεν είναι γνωστό, το κράτος μέλος πρέπει να υποθέσει ότι το ποσό ισούται με το συγκεκριμένο όριο για το μέτρο, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι διάφορα μέτρα ενίσχυσης λαμβανόμενα από κοινού δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό και να εφαρμόσει τους κανόνες σώρευσης.

⁽¹²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Φεβρουαρίου 2018, ZPT AD κατά Narodno sabranie na Republika Bulgaria κ.λπ., C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, σκέψεις 55 και 56.

- (17) Για λόγους διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και ορθής εφαρμογής του ανώτατου ορίου για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, είναι σκόπιμο όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την ίδια μέθοδο υπολογισμού για τον υπολογισμό του συνολικού ποσού της χορηγούμενης ενίσχυσης. Για να διευκολυνθεί ο υπολογισμός, τα ποσά των ενισχύσεων που δεν έχουν μορφή επιχορήγησης σε μετρητά θα πρέπει να μετατρέπονται σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης. Ο υπολογισμός του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης για διαφανείς μορφές ενίσχυσης με εξαίρεση τις επιχορηγήσεις, και για ενισχύσεις που είναι καταβλητέες σε περισσότερες δόσεις προϋποθέτει τη χρήση των επιτοκίων της αγοράς τα οποία ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της εκάστοτε ενίσχυσης. Με σκοπό να διευκολυνθεί η ομοιόμορφη, διαφανής και απλή εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, τα εφαρμοστέα επιτόκια της αγοράς για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι τα επιτόκια αναφοράς που καθορίζονται σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης ⁽¹³⁾.
- (18) Οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου με τη μορφή δανείου, θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εφόσον το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τα επιτόκια της αγοράς που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Προκειμένου να απλουστευτεί η εξέταση των μικρών δανείων περιορισμένης διάρκειας, χρειάζεται να προβλέπεται σαφής κανόνας που να εφαρμόζεται εύκολα και να λαμβάνει υπόψη τόσο το ποσό του δανείου όσο και τη διάρκειά του. Για τα δάνεια τα οποία εξασφαλίζονται με ασφάλειες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % του δανείου και που δεν υπερβαίνουν είτε το ποσό των 1 500 000 EUR και διάρκεια 5 ετών, είτε το ποσό των 750 000 EUR και διάρκεια 10 ετών, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Αυτό προκύπτει με βάση την πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή και δεδομένου του πληθωρισμού που έχει σημειωθεί από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 και της εκτιμώμενης εξέλιξης του πληθωρισμού κατά την περίοδο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Λόγω των δυσχερειών όσον αφορά τον προσδιορισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης των ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν το δάνειο (για παράδειγμα, επειδή η επιχείρηση υπόκειται σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ή επειδή πληροί τις προϋποθέσεις με βάση την εθνική νομοθεσία στην οποία υπόκειται για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών της), ο κανόνας αυτός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.
- (19) Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε εισφορά κεφαλαίου δεν θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εκτός αν το συνολικό ποσό της κρατικής εισφοράς κεφαλαίου δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, όπως αναφέρεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου ⁽¹⁴⁾, δεν θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εκτός εάν το οικείο μέτρο παρέχει κεφάλαια που δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- (20) Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε εγγυήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου υπό μορφή εγγυήσεων, θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το αντίστοιχο είδος επιχείρησης ⁽¹⁵⁾. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ορίζει σαφείς κανόνες οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη τόσο το ποσό του υποκείμενου δανείου όσο και τη διάρκεια της εγγύησης. Ο καθορισμός σαφών κανόνων αναμένεται να απλουστεύσει τη μεταχείριση των εγγυήσεων σύντομης διάρκειας που εξασφαλίζουν έως και το 80 % ενός σχετικά μικρού δανείου, όταν οι ζημιές βαρύνουν αναλογικά και με τον ίδιο τρόπο τον δανειστή και τον εγγυητή και οι καθαρές ανακτήσεις που προκύπτουν από την ανάκτηση του δανείου από τις εγγυήσεις που παρέχει ο δανειολήπτης μειώνουν αναλογικά τις ζημιές που υφίστανται ο δανειστής και ο εγγυητής. Αυτός ο κανόνας δεν θα πρέπει να ισχύει για εγγυήσεις επί υποκείμενων πράξεων που δεν αποτελούν δάνειο, όπως είναι οι εγγυήσεις για συναλλαγές με αντικείμενο μετοχικό κεφάλαιο. Με βάση την εμπειρία της Επιτροπής και δεδομένου του πληθωρισμού που έχει σημειωθεί από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 και της εκτιμώμενης εξέλιξης του πληθωρισμού κατά την περίοδο ισχύος του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι η εγγύηση έχει ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας όταν i) η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου· ii) το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό δεν υπερβαίνει τα 2 250 000 EUR· και iii) η διάρκεια της εγγύησης δεν υπερβαίνει τα 5 έτη. Το ίδιο ισχύει όταν i) η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου· ii) το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό δεν υπερβαίνει τα 1 125 000 EUR· και iii) η διάρκεια της εγγύησης δεν υπερβαίνει τα 10 έτη.
- (21) Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν μεθοδολογία υπολογισμού του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης των εγγυήσεων η οποία έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή δυνάμει άλλου κανονισμού της Επιτροπής περί κρατικών ενισχύσεων ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο της κοινοποίησης, και η οποία έχει εγκριθεί από την Επιτροπή ως σύμφωνη με την ανακοίνωση περί εγγυήσεων ⁽¹⁶⁾ ή άλλη μεταγενέστερη σχετική ανακοίνωση. Τα κράτη μέλη μπορούν να το κάνουν αυτό μόνο εάν η αποδεκτή μεθοδολογία αναφέρεται ρητά στο είδος της εγγύησης και στο είδος της υποκείμενης συναλλαγής για την οποία πρόκειται στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

⁽¹³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6).

⁽¹⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου (ΕΕ C 508 της 16.12.2021, σ. 1).

⁽¹⁵⁾ Παραδείγματος χάρι, ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10).

⁽¹⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10).

- (22) Όταν παρέχονται ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μέσω ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι τελευταίοι δεν λαμβάνουν καμία κρατική ενίσχυση. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, i) με την υποχρέωση των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών που επωφελούνται από κρατική εγγύηση να καταβάλλουν προμήθεια ανταποκρινόμενη σε όρους ελεύθερης αγοράς ή ii) με την πλήρη μετακύλιση του πλεονεκτήματος που τυχόν αποκομίζουν στους τελικούς δικαιούχους, ή iii) με τη συμμόρφωση με το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και άλλες προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Προκειμένου να απλουστευθεί η μεταχείριση των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εφαρμόζουν καθεστώτα ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, όταν τα κράτη μέλη βασίζονται στην επιλογή iii), ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει έναν σαφή κανόνα που να είναι εύκολος στην εφαρμογή του και να λαμβάνει υπόψη το συνολικό ύψος των δανείων που αφορούν ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που εκδίδονται από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό κατά τη διάρκεια 3 ετών. Με βάση την εμπειρία της Επιτροπής, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που χορηγούν εγγυημένα δάνεια ήσσονος σημασίας και εφαρμόζουν μηχανισμό μετακύλισης του πλεονεκτήματος που περιέχει η εγγύηση στους τελικούς δικαιούχους μπορεί να θεωρηθεί ότι λαμβάνουν ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εάν το συνολικό ύψος του χαρτοφυλακίου εγγυημένων δανείων ήσσονος σημασίας είναι μικρότερο από 10 εκατ. EUR ή εάν το συνολικό ύψος του χαρτοφυλακίου εγγυημένων δανείων ήσσονος σημασίας είναι μικρότερο από 40 εκατ. EUR και αποτελείται από μεμονωμένα δάνεια ήσσονος σημασίας μικρότερα των 100 000 EUR, υπό την προϋπόθεση ότι το καθεστώς ήσσονος σημασίας διατίθεται επί ίσοις όροις στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο οικείο κράτος μέλος.
- (23) Μετά από κοινοποίηση κράτους μέλους, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει αν ένα μέτρο, εάν δεν συνίσταται σε επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, εισφορά κεφαλαίου ή μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου με τη μορφή επένδυσης μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, φοροαπαλλαγές που υπόκεινται σε συγκεκριμένο όριο ή άλλα μέσα που προβλέπουν συγκεκριμένο όριο, οδηγεί σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο το οποίο ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, με αποτέλεσμα να εμπίπτει ενδεχομένως στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (24) Η Επιτροπή έχει καθήκον να διασφαλίζει ότι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις τηρούνται και είναι σύμφωνοι με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα κράτη μέλη οφείλουν να διευκολύνουν την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος, εγκαθιστώντας τους αναγκαίους μηχανισμούς που διασφαλίζουν ότι το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε ενιαία επιχείρηση βάσει του κανόνα για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας δεν υπερβαίνει το συνολικό επιτρεπτό ανώτατο όριο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν τις χορηγούμενες ενισχύσεις ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτές δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό και ότι τηρούνται οι κανόνες σώρευσης. Για να συμμορφωθούν με την υποχρέωση αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τις χορηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, σε κεντρικό μητρώο σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο, το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου 2026, και να ελέγχουν ότι κάθε νέα χορήγηση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό. Το κεντρικό μητρώο θα συμβάλει στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις δεν θα υποχρεούνται πλέον, βάσει του παρόντος κανονισμού, να παρακολουθούν και να δηλώνουν κάθε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που λαμβάνουν, μόλις το κεντρικό μητρώο περιλάβει δεδομένα για περίοδο 3 ετών. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ο έλεγχος της τήρησης του ανώτατου ορίου που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό βασίζεται καταρχήν στις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο κεντρικό μητρώο.
- (25) Κάθε κράτος μέλος μπορεί να δημιουργήσει εθνικό κεντρικό μητρώο. Τα υφιστάμενα εθνικά κεντρικά μητρώα που πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται. Η Επιτροπή θα δημιουργήσει κεντρικό μητρώο σε επίπεδο Ένωσης, το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου 2026.
- (26) Λαμβανομένου υπόψη ότι ο διοικητικός φόρτος και τα κανονιστικά εμπόδια αποτελούν πρόβλημα για την πλειονότητα των ΜΜΕ και ότι η Επιτροπή έχει θέσει ως στόχο να μειώσει κατά 25 % τον φόρτο που απορρέει από τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων ⁽¹⁷⁾, κάθε κεντρικό μητρώο θα πρέπει να δημιουργηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος. Ορθές διοικητικές πρακτικές, όπως αυτές που ορίζονται στον κανονισμό για την ενιαία ψηφιακή θύρα ⁽¹⁸⁾, μπορούν να χρησιμοποιούνται ως αναφορά για τη δημιουργία και τη λειτουργία του ενωσιακού κεντρικού μητρώου και των εθνικών κεντρικών μητρώων.
- (27) Οι κανόνες διαφάνειας έχουν ως στόχο να διασφαλίσουν καλύτερη συμμόρφωση, μεγαλύτερη λογοδοσία, την αξιολόγηση από ομοτίμους και, εντέλει, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών. Η δημοσίευση, σε κεντρικό μητρώο, του ονόματος του δικαιούχου της ενίσχυσης εξυπηρετεί το έννομο συμφέρον της διαφάνειας, με την παροχή πληροφοριών στο κοινό σχετικά με τη χρήση πόρων των κρατών μελών. Δεν θίγει αδικαιολόγητα το δικαίωμα των

⁽¹⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — «Δέση μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ» (COM(2023) 535 final).

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 1).

δικαιούχων στην προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, εφόσον η δημοσίευση στο κεντρικό μητρώο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμμορφώνεται με τους ενωσιακούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων⁽¹⁹⁾. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ψευδωνυμοποιούν συγκεκριμένες καταχωρίσεις όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων.

- (28) Με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να οριστεί μια σειρά προϋποθέσεων σύμφωνα με τις οποίες κάθε μέτρο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και ότι δεν νοθεύει ούτε απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Για τον λόγο αυτόν, ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να ισχύει για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που καθορίζονται σε αυτόν. Ομοίως, η στήριξη που πληρούσε τα κριτήρια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 και η οποία χορηγήθηκε μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2014 και της 31ης Δεκεμβρίου 2023, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (29) Λαμβανομένης υπόψη της συχνότητας με την οποία είναι εν γένει αναγκαίο να αναθεωρείται η πολιτική για τις κρατικές ενισχύσεις, είναι σκόπιμο να περιοριστεί η περίοδος εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (30) Σε περίπτωση λήξης της περιόδου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού χωρίς παράτασή της, θα πρέπει να παραχωρηθεί στα κράτη μέλη περίοδος προσαρμογής 6 μηνών για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, εκτός από:
- τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·
 - τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά·
 - τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων·
 - τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις·
 - όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
 - τις ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·
- στ) τις ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.
2. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), γ) ή δ) και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους άλλους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες,

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1)- Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

υπό την προϋπόθεση ότι τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν, με τη χρήση κατάλληλων μέσων, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - α) «γεωργικά προϊόντα»: τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾.
 - β) «πρωτογενής γεωργική παραγωγή»: η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.
 - γ) «μεταποίηση γεωργικών προϊόντων»: κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.
 - δ) «εμπορία γεωργικών προϊόντων»: η κατοχή ή η έκθεση γεωργικού προϊόντος με σκοπό την πώληση, η διάθεση προς πώληση, η παράδοση ή κάθε άλλος τρόπος διάθεσης στην αγορά, εκτός από την πρώτη πώληση από πρωτογενή παραγωγό σε μεταπωλητές ή μεταποιητές, και κάθε δραστηριότητα προετοιμασίας ενός προϊόντος για την εν λόγω πρώτη πώληση: η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία γεωργικών προϊόντων αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.
 - ε) «προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013.
 - στ) «πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.
 - ζ) «μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση — ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας — από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.
 - η) «ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός»: οποιοσδήποτε χρηματοπιστωτικός οργανισμός, ανεξάρτητα από τη μορφή και το καθεστώς ιδιοκτησίας του, ο οποίος έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα: οι δημόσιες αναπτυξιακές τράπεζες ή τα δημόσια αναπτυξιακά ιδρύματα δεν θεωρείται ότι εμπίπτουν στον εν λόγω ορισμό όταν ενεργούν ως χορηγούσες αρχές και δεν υπάρχει διεπίδωξη των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν με δικό τους κίνδυνο και για δικό τους λογαριασμό.

2. «Ενιαία επιχείρηση»: για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτηρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1).

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση.

Άρθρο 3

Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

1. Τα μέτρα ενίσχυσης που πληρούν το σύνολο των κριτηρίων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό θεωρείται ότι δεν ανταποκρίνονται στο σύνολο των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, συνεπώς, δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
2. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300 000 EUR σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών.
3. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.
4. Το ανώτατο όριο που προβλέπεται στην παράγραφο 2 ισχύει ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας ή του επιδιωκόμενου από αυτήν στόχου και ανεξάρτητα από το αν η ενίσχυση που χορηγείται από το οικείο κράτος μέλος χρηματοδοτείται εξολοκλήρου ή εν μέρει με πόρους ενωσιακής προέλευσης.
5. Για τους σκοπούς του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παράγραφο 2 οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Όταν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης.
6. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.
7. Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παράγραφο 2 με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.
8. Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσον τυχόν νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο που προβλέπεται στην παράγραφο 2. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.
9. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

Άρθρο 4

Υπολογισμός ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ως προς τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου (στο εξής: διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας).
2. Οι ενισχύσεις υπό μορφή επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

3. Οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εάν:
- ο δικαιούχος δεν έχει υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ούτε πληροί τις προϋποθέσεις με βάση την εγχώρια νομοθεσία στην οποία υπόκειται για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών του. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ο δικαιούχος πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση αντίστοιχη προς κατάταξη πιστοληπτικής ικανότητας τουλάχιστον «B-» και είτε
 - το δάνειο εξασφαλίζεται με ασφάλειες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % του δανείου, το δε ποσό του δανείου ανέρχεται είτε σε 1 500 000 EUR για διάστημα 5 ετών είτε σε 750 000 EUR για διάστημα 10 ετών· εάν ένα δάνειο είναι χαμηλότερο από τα ποσά αυτά ή χορηγείται για περίοδο μικρότερη από 5 ή 10 έτη αντίστοιχα, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης του εν λόγω δανείου υπολογίζεται ως αναλογικό μερίδιο του σχετικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού· είτε
 - το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση το επιτόκιο αναφοράς που ισχύει κατά τον χρόνο της χορήγησης.
4. Οι ενισχύσεις υπό μορφή εισφοράς κεφαλαίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μόνο εάν το συνολικό ποσό της κρατικής εισφοράς δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.
5. Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μόνον εάν τα κεφάλαια που παρέχονται σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.
6. Οι ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων λογίζονται ως διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εάν:
- ο δικαιούχος δεν έχει υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ούτε πληροί τις προϋποθέσεις με βάση την εγχώρια νομοθεσία στην οποία υπόκειται για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών του. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ο δικαιούχος πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση αντίστοιχη προς κατάταξη πιστοληπτικής ικανότητας τουλάχιστον «B-» και είτε
 - η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου σε κάθε χρονική στιγμή, οι ζημιές βαρύνουν αναλογικά και με τον ίδιο τρόπο τον δανειστή και τον εγγυητή, οι καθαρές ανακτήσεις που προκύπτουν από την ανάκτηση του δανείου από τις εγγυήσεις που χορήγησε ο δανειολήπτης μειώνουν αναλογικά τις ζημιές που βαρύνουν τον δανειστή και τον εγγυητή, και είτε το εγγυημένο ποσό είναι 2 250 000 EUR και η διάρκεια της εγγύησης είναι 5 έτη ή το εγγυημένο ποσό είναι 1 125 000 EUR και η διάρκεια της εγγύησης είναι 10 έτη· εάν το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση είναι μικρότερο από τα προαναφερθέντα ποσά ή η εγγύηση χορηγείται για περίοδο μικρότερη από 5 ή 10 έτη αντίστοιχα, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της εν λόγω εγγύησης υπολογίζεται ως αναλογικό μερίδιο του σχετικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2· ή
 - το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής· ή
 - προτού τεθεί σε εφαρμογή,
 - η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της εγγύησης έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, δυνάμει άλλου κανονισμού της Επιτροπής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο της κοινοποίησης και είχε εγκριθεί από την Επιτροπή ως σύμφωνη με την ανακοίνωση περί εγγυήσεων ή άλλη μεταγενέστερη σχετική ανακοίνωση· και
 - η συγκεκριμένη μέθοδος περιλαμβάνει ρητή πρόβλεψη για το είδος της εγγύησης και το είδος της συγκεκριμένης υποκείμενης πράξης για την οποία πρόκειται στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
7. Κάθε ενίσχυση που λαμβάνεται από ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό ο οποίος εφαρμόζει ένα ή περισσότερα καθεστώτα ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, τα οποία διατίθενται επί ίσοις όροις στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο οικείο κράτος μέλος, θεωρείται διαφανής ενίσχυση ήσσονος σημασίας εάν:
- ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός μετακυλίζει το πλεονέκτημα που έλαβε μέσω των κρατικών εγγυήσεων στους δικαιούχους παρέχοντας νέα δάνεια πλήρους εξασφάλισης στους εν λόγω δικαιούχους με χαμηλότερα επιτόκια ή χαμηλότερες απαιτήσεις εξασφάλισης και κάθε εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου· και
 - τα εγγυημένα δάνεια ήσσονος σημασίας παρέχονται σε δικαιούχους που βρίσκονται σε κατάσταση συγκρίσιμη με πιστοληπτική διαβάθμιση τουλάχιστον «B-», και το συνολικό ποσό των εν λόγω δανείων είναι:
 - μικρότερο από 10 εκατ. EUR· ή
 - μικρότερο από 40 εκατ. EUR και κάθε μεμονωμένο εγγυημένο δάνειο ήσσονος σημασίας δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR.

Εάν ένας ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός έχει λιγότερα από 10 εκατ. EUR δανείων ή σσονος σημασίας, όπως ορίζεται στο στοιχείο β) σημείο i), ή 40 εκατ. EUR, όπως ορίζεται στο στοιχείο β) σημείο ii), το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης που αποδίδεται σε κάθε ποσό υπολογίζεται ως αναλογικό μερίδιο του σχετικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

8. Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε άλλες πράξεις θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ή σσονος σημασίας εάν η πράξη προβλέπει συγκεκριμένο όριο με το οποίο διασφαλίζεται η μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 5

Σώρευση

1. Ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του παρόντος κανονισμού μπορούν να σωρεύονται με ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής ⁽²¹⁾.

2. Ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του παρόντος κανονισμού μπορούν να σωρεύονται με ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής ⁽²²⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής ⁽²³⁾ μέχρι το σχετικό ανώτατο όριο που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

3. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ή σσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Άρθρο 6

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2026, οι πληροφορίες σχετικά με τις ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που χορηγούνται καταχωρίζονται σε κεντρικό μητρώο σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο. Οι πληροφορίες στο κεντρικό μητρώο περιλαμβάνουν τα στοιχεία ταυτοποίησης του δικαιούχου, το ποσό της ενίσχυσης, την ημερομηνία χορήγησης, τη χορηγούσα αρχή, το μέσο ενίσχυσης και τον σχετικό τομέα βάσει της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ένωση («ταξινόμηση NACE»). Το κεντρικό μητρώο δημιουργείται κατά τρόπον ώστε να καθιστά δυνατή την εύκολη πρόσβαση του κοινού στις πληροφορίες, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση με τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων, μεταξύ άλλων μέσω της ψευδωνυμοποίησης συγκεκριμένων καταχωρίσεων, όταν απαιτείται.

2. Τα κράτη μέλη καταχωρίζουν τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 στο κεντρικό μητρώο για τις ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που χορηγούνται από οποιαδήποτε αρχή του οικείου κράτους μέλους εντός 20 εργάσιμων ημερών από τη χορήγηση της ενίσχυσης. Οι εν λόγω πληροφορίες σχετικά με τις ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που λαμβάνονται από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς οι οποίοι εφαρμόζουν καθεστώτα ενισχύσεων ή σσονος σημασίας καταχωρίζονται εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αναφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν την ακρίβεια των δεδομένων που περιέχονται στο κεντρικό μητρώο.

3. Τα κράτη μέλη τηρούν αρχεία με τις καταχωρισμένες πληροφορίες σχετικά με την ενίσχυση ή σσονος σημασίας επί 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

4. Τα κράτη μέλη χορηγούν νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, μόνο αφού εξακριβώσουν ότι η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας δεν αυξάνει το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση σε επίπεδο που υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού και ότι τηρούνται όλοι οι όροι που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ή σσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ή σσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 9).

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ή σσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 190 της 28.6.2014, σ. 45).

5. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 οι ενδιαμέσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που εφαρμόζουν καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας αναφέρουν στο κράτος μέλος το συνολικό ποσό της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που έλαβαν, σε τριμηνιαία βάση και εντός 10 ημερών από τη λήξη ενός δεδομένου τριμήνου. Η ημερομηνία χορήγησης είναι η τελευταία ημέρα του τριμήνου.

6. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν κεντρικό μητρώο σε εθνικό επίπεδο υποβάλλουν στην Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους συγκεντρωτικά δεδομένα σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν για το προηγούμενο έτος. Τα συγκεντρωτικά στοιχεία περιλαμβάνουν τον αριθμό των δικαιούχων, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν ανά τομέα (με χρήση της «ταξινόμησης NACE»). Η πρώτη υποβολή δεδομένων θα αφορά τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που θα χορηγηθούν από την 1η Ιανουαρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026. Τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με προηγούμενες περιόδους, όταν τα συγκεντρωτικά δεδομένα είναι διαθέσιμα.

7. Μετά από γραπτή αίτηση της Επιτροπής, το οικείο κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών ή εντός μεγαλύτερης προθεσμίας που ορίζεται στην αίτηση, όλες τις πληροφορίες που η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίες για να εκτιμήσει αν έχουν τηρηθεί οι όροι του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού και βάσει άλλων κανονισμών σχετικά με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει συγκεκριμένη επιχείρηση.

Άρθρο 7

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις οι οποίες έχουν χορηγηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του, εφόσον η εκάστοτε ενίσχυση πληροί όλες τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

2. Κάθε μεμονωμένη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2014 και της 31ης Δεκεμβρίου 2023 και η οποία πληροί τους όρους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 λογίζεται ως μη ανταποκρινόμενη στο σύνολο των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και συνεπώς ισχύει γι' αυτήν απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

3. Κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του παρόντος κανονισμού, κάθε ενίσχυση ήσσονος σημασίας η οποία πληροί τους όρους του παρόντος κανονισμού μπορεί νομίμως να χορηγηθεί επί ένα περαιτέρω εξάμηνο.

4. Μέχρι να συγκροτηθεί το κεντρικό μητρώο και να καλυφθεί περίοδος 3 ετών, όταν ένα κράτος μέλος προτίθεται να χορηγήσει ενίσχυση ήσσονος σημασίας σε επιχείρηση σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, το εν λόγω κράτος μέλος ενημερώνει την επιχείρηση σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή σχετικά με το ποσό της ενίσχυσης εκφρασμένο ως ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης και τον χαρακτήρα ήσσονος σημασίας του, παραπέμποντας άμεσα στον παρόντα κανονισμό. Σε περίπτωση που μια ενίσχυση ήσσονος σημασίας χορηγείται, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, σε περισσότερες επιχειρήσεις βάσει συγκεκριμένου καθεστώτος και οι εν λόγω επιχειρήσεις λαμβάνουν διαφορετικά ποσά ενίσχυσης βάσει του καθεστώτος αυτού, το οικείο κράτος μέλος δύναται να επιλέξει να εκπληρώσει την υποχρέωσή του γνωστοποιώντας στις επιχειρήσεις ένα ποσό που αντιστοιχεί στο μέγιστο ποσό ενίσχυσης το οποίο προβλέπεται να χορηγηθεί βάσει του συγκεκριμένου καθεστώτος. Στις περιπτώσεις αυτές, αυτό το καθορισμένο ποσό λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να προσδιοριστεί αν υπάρχει συμμόρφωση με το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού. Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος φροντίζει επίσης να λάβει από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος και περίοδος εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2024.

Εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 13 Δεκεμβρίου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης

- Δήμος Αγκιστριού
- Δήμος Αίγινας
- Δήμος Κυθήρων
- Δήμος Πόρου
- Δήμος Σαλαμίνας
- Δήμος Σπετσών
- Δήμος Τροιζηνίας-Μεθάνων
- Δήμος Ύδρας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Εγκύκλιος της ΕΥΘΥ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (Franchise) (Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10.02.2023)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΘΕΣΜΙΚΗΣ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΣΠΑ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ &
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Αθήνα, 10-02-2023

Αριθ. Πρωτ. : 13151 - 10-02-2023

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 192

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες : Βοζίκης Αντώνης
Τηλέφωνο : 210 3742008
Fax : 210 3742063
Email : stateaid_unit@mncg.gr

Προς : ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΘΕΜΑ: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (Franchise)

Με το παρόν επιχειρείται να αποτυπωθεί ένα πλαίσιο ενδεικτικών οδηγιών όσον αφορά σημεία τα οποία θα μπορούσαν να εξετάζονται, είτε στο πλαίσιο δυνατότητας υποβολής από μέρους των επιχειρήσεων που λειτουργούν με συμβάσεις δικαιόχρησης (franchise), είτε στο πλαίσιο αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης επιχειρήσεων αυτών, ως προς τον χαρακτηρισμό αυτών ως ανεξάρτητων ή ως συνδεδεμένων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σύμφωνα με το δίκαιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η συμφωνία δικαιόχρησης αποτελεί σύμβαση συνεργασίας μεταξύ δύο επιχειρήσεων, βάσει της οποίας η μια επιχείρηση, ο Δικαιοπάροχος (franchisor), έναντι άμεσου ή έμμεσου οικονομικού ανταλλάγματος παρέχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του πακέτου Franchise, δηλ. ενός συνόλου δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας που αφορούν εμπορικά σήματα ή επωνυμίες, διακριτικά γνωρίσματα καταστημάτων (πινακίδες), πρότυπα χρήσης, σχέδια, υποδείγματα, ευρεσιτεχνίες, καθώς και την απαραίτητη τεχνογνωσία προς εκμετάλλευση, με σκοπό την εμπορία συγκεκριμένων τύπων προϊόντων ή/και υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες. Πέρα από τις άδειες

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ο δικαιοπάροχος (franchisor) παρέχει συνήθως στο δικαιοδόχο (franchisee) κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας, εμπορική ή τεχνική συνδρομή. Ο δικαιοδόχος, από την πλευρά του, καταβάλλει στον δικαιοπάροχο αμοιβή για τις χορηγηθείσες άδειες και την παρεχόμενη συνδρομή.

Από τους κανονισμούς περί Κρατικών Ενισχύσεων της Ε.Ε., δεν αποκλείονται ρητά από το πεδίο εφαρμογής τους οι επιχειρήσεις δικαιόχρησης (franchise) και συνεπώς είναι κατ' αρχήν δυνατόν οι επιχειρήσεις αυτές να λάβουν ενίσχυση.

Σε σχέση με το δίκαιο των κρατικών ενισχύσεων, θα πρέπει να εξετάζεται κατά πόσον η αιτούσα την ενίσχυση επιχείρηση, η οποία είναι είτε δικαιοδόχος, είτε δικαιοπάροχος, αποτελεί ενιαία οικονομική μονάδα (single economic unit¹) με επιχείρηση/επιχειρήσεις εξαιτίας της/των συμβάσεων δικαιόχρησης τις οποίες έχει συνάψει αυτή και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις. Από την στιγμή που φυσικά ή νομικά πρόσωπα, νομικά διακριτά μεταξύ τους, αποτελούν μία οικονομική μονάδα, πρέπει, ενόψει της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού να θεωρούνται ως μία ενιαία επιχείρηση. Σύμφωνα με την κοινοτική νομολογία, η Επιτροπή διαθέτει ένα ευρύ περιθώριο εκτίμησης για να προσδιορίσει κατά πόσον εταιρίες, που αποτελούν έναν ενιαίο όμιλο, θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μία οικονομική μονάδα, ή αντίθετα, ως οντότητες νομικά και οικονομικά αυτόνομες, ενόψει της εφαρμογής ενός πλαισίου κρατικών ενισχύσεων. Τα κοινοτικά δικαστήρια έχουν διαμορφώσει μία πάγια νομολογιακή θέση, ενόψει της οποίας η ύπαρξη μίας ενιαίας οικονομικής ενότητας αξιολογείται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων². Συγκεκριμένα, πρόκειται για την άσκηση ελέγχου σε μία επιχείρηση ή ομάδα επιχειρήσεων, άμεσα ή έμμεσα, από μία από τις συμμετέχουσες στην ομάδα εταιρίες. Επίσης, αξιολογείται η επιδίωξη όμοιων ή παράλληλων οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και η απουσία οικονομικής αυτονομίας των συμμετεχουσών επιχειρήσεων³.

Το αποφασιστικής σημασίας κριτήριο βάσει του οποίου καθορίζεται κατά πόσο διαφορετικές οντότητες, διακριτές νομικά μεταξύ τους, αποτελούν μία ενιαία οικονομική

¹ Περισσότερα για την έννοια της ενιαίας οικονομική μονάδας σε Bellamy & Child, European Community Law of Competition, Sweet & Maxwell, London, 2006, 103 επ., M. Heidenhain, European State Aid Law, Beck-Hart-Nomos, München, 2010, 44, C. Quigley, European State Aid Law an Policy, Hart, Oxford – Portland Oregon, 2009, 34-36.

² ΓεΔΕΕ T-303/05, AceaElectrabel Produzione/Επιτροπή, 08.09.2009, αδημ., σκέψεις 143 και 161-163, ΓεΔΕΕ T-234/95, DSG Dradenauer Stahlgesellschaft mbH/Επιτροπή, 29.06.2000, Συλλ. 2000, II-2603, σκέψη 124, καθώς και ΔΕΕ C-323/82, Intermills/Επιτροπή, 14.11.1984, Συλλ. 1984, 3809, σκέψεις 11-12, ΓεΔΕΕ T-371/94 και T-394/94, British Airways κλπ/Επιτροπή, 25.06.1998, Συλλ. 1998, II-2405, σκέψη 313.

³ ΓεΔΕΕ T-303/05, AceaElectrabel Produzione/Επιτροπή, 08.09.2009, αδημ., σκέψη 140, ΓεΔΕΕ T-137/02, Pollmeier Malchow/Επιτροπή, 14.10.2004, Συλλ. 2004, II-3541, σκέψεις 68-70.

μονάδα και, άρα, μία επιχείρηση υπό την έννοια του 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 87 παρ. 1 ΣυνθΕΚ), είναι το στοιχείο της λειτουργικής αυτονομίας στα πλαίσια του οικονομικού βίου των εμπλεκόμενων εταιριών. Η αυτονομία ενόψει του ανωτέρω πλαισίου συνίσταται στη δυνατότητα λήψης εμπορικών αποφάσεων, διαμόρφωσης των παραμέτρων ανταγωνισμού, καθώς και της εκτίμησης του επιχειρηματικού κινδύνου.

Η εξέταση αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου να διαγνωστεί αρχικά το μέγεθος της επιχείρησης, αλλά και μία σειρά άλλων ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή δράσεων κρατικών ενισχύσεων όπως π.χ. η πλήρωση του αρ. 14 παρ. 13 του Καν. ΕΕ 651/2014 (αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου σε επίπεδο ομίλου) ή όριο σώρευσης *deminimis* κ.λ.π.

Βασικά κανονιστικά ενωσιακά κείμενα που χρησιμοποιούνται για την εξέταση αυτή αποτελούν ο Καν. Ε.Ε. 651/2014 «Για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης», η 2008/С 95/01 «Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων», ο Κανονισμός Ε.Ε. 720/2022 «Για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών» καθώς και η νομολογία των Δικαστηρίων της Ε.Ε..

Όσον αφορά το μέγεθος της επιχείρησης η εξέταση γίνεται λαμβάνοντας υπόψιν τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του παραρτήματος I του Καν. 651/2014 (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ), το οποίο για τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις προβλέπει μεταξύ άλλων:

«3. Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

.....»

Οι ανωτέρω σχέσεις (α), (β), (γ) και (δ) θα πρέπει να αναγνωρίζονται από στοιχεία όπως το καταστατικό του δικαιοδόχου, την σύμβαση δικαιόχρησης, καθώς και το είδος και το περιεχόμενο των εκτελεστικών συμβάσεων οι οποίες συνάπτονται δυνάμει της βασικής σύμβασης δικαιόχρησης, τα οποία, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να υποβάλλονται απαραίτητα από τις επιχειρήσεις αυτές.

Επικουρικά, ο καν. ΕΕ 720/2022 «για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών», στο άρθρο 1 παρ. 2 ορίζει ότι ως:

«συνδεδεμένες επιχειρήσεις» νοούνται:

α) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες ένα μετέχον στη συμφωνία μέρος έχει, άμεσα ή έμμεσα:

i) την εξουσία να ασκεί περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου, ή

ii) την εξουσία να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή

iii) το δικαίωμα να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της επιχείρησης· ή

β) οι επιχειρήσεις οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, διαθέτουν, έναντι ενός μετέχοντος στη συμφωνία μέρους, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α)· ή

γ) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες επιχείρηση που αναφέρεται στο στοιχείο β) διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α)· ή

δ) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες ένα μετέχον στη συμφωνία μέρος, από κοινού με μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ), ή σε σχέση με τις οποίες δύο ή περισσότερες από τις τελευταίες αυτές επιχειρήσεις, διαθέτουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α), ή

ε) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες τα δικαιώματα ή οι εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α) κατέχονται από κοινού από:

i) μετέχοντα στη συμφωνία μέρη ή αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), ή

ii) ένα ή περισσότερα μετέχοντα στη συμφωνία μέρη ή μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), και ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη».

Επιπλέον στο άρθρο 1 παρ. 1.(στ) του Καν. ΕΕ 720/2022 αναφέρεται ότι «...κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση του δικαιοδόχου να πραγματοποιεί από τον δικαιοπάροχο ή από άλλη επιχείρηση την οποία υποδεικνύει ο δικαιοπάροχος, πάνω από το 80 % των συνολικών προμηθειών του σε αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες και υποκατάστατά τους στη σχετική αγορά, ποσοστό το οποίο υπολογίζεται με βάση την αξία ή, όταν αυτή είναι η συνήθης πρακτική του κλάδου, με βάση τον όγκο των προμηθειών του αγοραστή κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος», νοείται ως «υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού» και συνεπώς περιορίζει την ανεξαρτησία της επιχείρησης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην Ανακοίνωσή της περί θεμάτων δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού ΕΕ 139/2004 (σημείο 19) δέχεται ότι «οι συμφωνίες δικαιόχρησης αυτές καθ' αυτές δεν παρέχουν συνήθως στον δικαιοπάροχο έλεγχο επί των δραστηριοτήτων του δικαιοδόχου. Ο δικαιοδόχος συνήθως εκμεταλλεύεται τους επιχειρηματικούς πόρους για δικό του λογαριασμό, ακόμη και αν τα βασικά στοιχεία ενεργητικού μπορεί να ανήκουν στον δικαιοπάροχο. Επιπλέον, συμφωνίες καθαρά οικονομικού χαρακτήρα, όπως οι πράξεις πώλησης και επανεκμίσθωσης με δυνατότητα επαναγοράς των ιδίων στοιχείων ενεργητικού κατά τη λήξη της σύμβασης, δεν αποτελούν συνήθως συγκέντρωση, δεδομένου ότι δεν μεταβάλλεται ο έλεγχος επί της διοίκησης και των πόρων».

Από την άλλη πλευρά στο σημείο 20 της ίδιας Ανακοίνωσης αναφέρεται ότι «καθαρά οικονομικοί δεσμοί μπορεί να διαδραματίσουν αποφασιστικό ρόλο για την απόκτηση του ελέγχου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μια κατάσταση οικονομικής εξάρτησης μπορεί να οδηγήσει σε έλεγχο *de facto*, εφόσον, για παράδειγμα, πολύ σημαντικές μακροπρόθεσμες συμφωνίες εφοδιασμού ή παροχής πιστώσεων με προμηθευτές ή πελάτες, σε συνδυασμό με διαρθρωτικούς δεσμούς, εξασφαλίζουν αποφασιστική επιρροή. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θα αναλύει προσεκτικά κατά πόσον οι εν λόγω οικονομικοί δεσμοί, σε συνδυασμό με άλλους δεσμούς, είναι επαρκείς για τη μεταβολή του ελέγχου σε μόνιμη βάση»

Με βάση όλα τα παραπάνω θα πρέπει να εξετάζεται πολύ προσεκτικά κατά πόσον ένα δίκτυο δικαιόχρησης, είναι με τέτοιο τρόπο οργανωμένο, ώστε ο δικαιοπάροχος να ασκεί κυριαρχική επιρροή στον στρατηγικό σχεδιασμό και την λειτουργία του δικαιοδόχου. Σε μία τέτοια περίπτωση, η χορήγηση ενίσχυσης στον δικαιοδόχο θα οδηγούσε στην έμμεση ενίσχυση του δικαιοπαρόχου και, κατ' επέκταση, του συνολικού δικτύου δικαιόχρησης. Συνεπώς, πρέπει σε κάθε περίπτωση να εξετάζεται συγκεκριμένα εάν, βάσει μίας ορισμένης σύμβασης δικαιόχρησης, ο δικαιούχος διατηρεί ή όχι την ανεξαρτησία/αυτονομία του σε επίπεδο επιχειρηματικής δράσης ή/και ανάληψης του

επιχειρηματικού κινδύνου, οπότε αναλόγως η όποια ενίσχυση θα του χορηγηθεί θα έχει ως συνέπεια την ενίσχυση ή μη του δικτύου.

Το σύννηθες γεγονός της εκμετάλλευσης από τον δικαιοδόχο στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν στον δικαιοπάροχο, δεν επαρκεί για να προσδώσει ενιαίο οικονομικό χαρακτήρα στην εταιρική σχέση και να οδηγήσει, κατ' επέκταση, στην δημιουργία μίας ενιαίας οικονομικής μονάδας μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων-δικαιοδόχων και της επιχείρησης-δικαιοπαρόχου⁴. Δεν αποκλείεται, εντούτοις, να ανακύψουν περιπτώσεις όπου οι όροι που διέπουν μία συμφωνία δικαιόχρησης προσδίδουν στο αναδυόμενο εταιρικό σχήμα τον χαρακτήρα μιας ενιαίας οικονομικής μονάδας. Κάτι τέτοιο συμβαίνει για παράδειγμα, όταν η συμφωνία των εμπλεκόμενων μερών διαμορφώνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να δίδει στον δικαιοπάροχο τον έλεγχο της διοίκησης και των πόρων της επιχείρησης του δικαιοδόχου για μεγάλη χρονική διάρκεια χωρίς δυνατότητα πρόωρης καταγγελίας εκ μέρους του τελευταίου, ή όταν ο δικαιοπάροχος απολαμβάνει του δικαιώματος της αρνησικυρίας επί των στρατηγικών επιχειρησιακών αποφάσεων του δικαιοδόχου.

Κριτήρια που συνηγορούν στον χαρακτηρισμό μίας επιχείρησης ως ενιαίας οικονομικής μονάδας αποτελούν ενδεικτικά: (i) η μία νομική προσωπικότητα, (ii) η μόνιμη και ενιαία οικονομική διαχείριση και στρατηγική, (iii) η υιοθέτηση της δομής μιας εταιρείας εισηγμένης σε δύο χρηματιστήρια, (iv) η εσωτερική αντιστάθμιση κερδών και ζημιών ή η διανομή των εσόδων μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων, (v) η από κοινού ευθύνη των επιχειρήσεων ή η κατανομή των εξωτερικών κινδύνων, (vi) οι αμοιβαίες συμμετοχές στο κεφάλαιο μεταξύ των επιχειρήσεων. Τα προαναφερθέντα στοιχεία, τόσο μεμονωμένα όσο και συνδυαστικά, θα κριθούν μαζί με όλες τις σχετικές πραγματικές και νομικές συνθήκες, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή μη του ενιαίου οικονομικού χαρακτήρα των εξεταζόμενων επιχειρήσεων.

Θα πρέπει λοιπόν, κάθε φορά, να αξιολογούνται ad hoc τα επιμέρους χαρακτηριστικά μίας σύμβασης δικαιόχρησης τόσο ως προς τις εκατέρωθεν υποχρεώσεις των μερών, τη ρύθμιση των μεταξύ τους σχέσεων, των διοικητικών τους δομών, καθώς και των όρων που τίθενται για τις συμβατικές τους σχέσεις με τρίτους, προκειμένου να αξιολογηθεί με μεγαλύτερη ασφάλεια κατά πόσο ο δικαιοπάροχος ασκεί έλεγχο επί της δικαιοδόχου επιχείρησης, ή κατά πόσο υφίσταται λειτουργική αυτονομία της τελευταίας έναντι του πρώτου ώστε, εν τέλει, να διαπιστωθεί κατά πόσο αποτελούν μία ενιαία οικονομική μονάδα.

⁴ Υπόθεση IV/M.940 – UBS/Mister Minit

Τονίζεται επίσης, ότι ακόμη και όταν δεν υπάρχει πλειοψηφική συμμετοχή, συναντώνται περιπτώσεις κατά τις οποίες η μειοψηφία των εταιρών είτε έχει δικαίωμα άσκησης βέτο, είτε ένα τουλάχιστον μέλος της μειοψηφίας να πρέπει να συμφωνήσει κατά τη λήψη σημαντικών αποφάσεων περί του επιχειρηματικού βίου και, άρα, μπορεί να θεωρηθεί ότι ασκεί τον έλεγχο μίας επιχείρησης⁵ (π.χ. συμμετοχή στο ΔΣ εκπροσώπων του δικαιοπαρόχου με τα δικαιώματα αυτά). Επιπροσθέτως θα πρέπει να εξετάζονται και η τυχόν συμμετοχή της μητρικής στη διαδικασία καθορισμού της πολιτικής της θυγατρικής επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε αποφάσεις που αφορούν μερίσματα ή άλλες διανομές), σημαντικές συναλλαγές μεταξύ δικαιοπαρόχου και δικαιοδόχου, ανταλλαγή διοικητικού προσωπικού ή εξάρτηση από τεχνικές πληροφορίες που παρέχει ο δικαιοπάροχος στ δικαιοδόχο.

Ακόμα και η απαίτηση για σύμφωνη γνώμη της δικαιοπαρόχου επιχείρησης σχετικά με την πρόσληψη ή απόλυση του προσωπικού της δικαιοδόχου επιχείρησης αποτελεί ένδειξη ελέγχου στο πλαίσιο μίας ενιαίας οικονομικής μονάδας. Συγκεκριμένα, ο δικαιοπάροχος περιορίζει και δεσμεύει με τον τρόπο αυτό μία από τις σημαντικότερες λειτουργίες της δικαιοδόχου επιχείρησης, δηλαδή την άσκηση του εργοδοτικού δικαιώματος και της σχετικής συναλλακτικής ελευθερίας για τη σύναψη και λύση συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας, θίγοντας έτσι την λειτουργική της αυτονομία.

Επίσης, περίπτωση κατά την οποία η συμφωνία των εμπλεκόμενων μερών διαμορφώνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να δίδει στον δικαιοπάροχο τον έλεγχο της διοίκησης και των πόρων της επιχείρησης του δικαιοδόχου για μεγάλη χρονική διάρκεια χωρίς δυνατότητα πρόωρης καταγγελίας εκ μέρους του τελευταίου, αποτελεί στοιχείο περιορισμού ανεξαρτησίας. Για παράδειγμα, αν μία εταιρία δέχεται οδηγίες από μία άλλη νομική οντότητα σχετικά με το μέγεθος της παραγωγής, τις τιμές και τον τρόπο πώλησης των προϊόντων, τη διαμόρφωση του πελατολογίου, τις μεθόδους εμπορικής προώθησης, καθώς και τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, δεν μπορεί να θεωρηθεί, κατ' αρχήν, ότι δρα λειτουργικά αυτόνομα. Άρα, το νομικό πρόσωπο, το οποίο έλαβε τις ανωτέρω αποφάσεις συνυπολογίζοντας και τον παράγοντα του επιχειρηματικού ρίσκου, είναι αυτό που ασκεί, κατ' ουσία, τον λειτουργικό έλεγχο. Συνακόλουθα, οι δύο εταιρίες, αν και διακριτές νομικά μεταξύ τους αποτελούν μία οικονομική οντότητα και, άρα συναποτελούν μία επιχείρηση με κοινή οικονομική διαχείριση.

Υπό την έννοια αυτή, και στο πλαίσιο της κοινοτικής νομολογίας, γίνεται κατανοητό ότι είναι δυνατόν η εταιρία του δικαιοπαρόχου να ασκεί έλεγχο στην εταιρία του

⁵ ΓεΔΕΕ T-137/02, Pollmeier Malchow/Επιτροπή, 14.10.2004, Συλλ. 2004, II-3541.

δικαιοδόχου, ακόμη και αν κατέχει μειοψηφικό, ή κατά περίπτωση, και έλασσον ή ακόμη και μηδενικό μερίδιο στο εταιρικό κεφάλαιο της τελευταίας. Το ανωτέρω ενδεχόμενο, όπως είναι προφανές, συνδέεται άμεσα με τα προβλεπόμενα στο καταστατικό της δικαιოდόχου επιχείρησης και, συγκεκριμένα, με τον οριζόμενο τρόπο λήψης αποφάσεων, τις απαιτούμενες πλειοψηφίες, καθώς και τα δικαιώματα της μειοψηφίας, τα οποία θα πρέπει να ελέγχονται κάθε φορά και σε εξατομικευμένη βάση.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, υπογραμμίζεται ότι τα ανωτέρω στοιχεία θα πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση και υπό το φως και σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα στοιχεία ούτως ώστε να είναι δυνατόν να συναχθεί με μεγαλύτερη ασφάλεια κατά πόσο η δικαιοδόχος και η δικαιοπάροχος επιχείρηση αποτελούν ενιαία οικονομική μονάδα και να μην αποτελούν απλές ενδείξεις.

Στο στάδιο της αξιολόγησης θα πρέπει να εκτιμηθεί το μέγεθος της αιτούσας επιχείρησης αφού σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι επιμέρους επιχειρήσεις-δικαιοδόχοι και η επιχείρηση-δικαιοπάροχος ενός δικτύου δικαιόχρησης δομούνται και λειτουργούν ως ενιαία οικονομική μονάδα, πρέπει να προσμετρηθούν όλα τα οικονομικά στοιχεία της ενιαίας οικονομικής μονάδας καθώς και ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων (σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) του δικτύου που αυτή ανήκει προκειμένου να προσδιοριστεί το μέγεθος της.

Από τον προσδιορισμό του μεγέθους προκύπτουν εάν η επιχείρηση είναι επιλέξιμη (σε περίπτωση που σε δράση ενισχύονται μόνο ΜΜΕ), με ποιο ποσοστό ενίσχυσης (εφόσον η ενίσχυση διαφοροποιείται ανάλογα το μέγεθος), εάν εμπίπτει στα αναφερόμενα στην περίπτωση του αρ. 14 παρ. 13 του Καν. ΕΕ 651/2014 κ.λ.π.

Αντίστοιχα, εφόσον η συγκεκριμένη δράση χορηγεί ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), θα πρέπει να ελέγχεται εάν η αιτούσα μαζί με τις επιχειρήσεις με τις οποίες θεωρείται συνδεδεμένη υπερβαίνει τα όρια σώρευσης του κανονισμού ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.

Επισημαίνεται, ότι τα αναφερόμενα στο έγγραφο αυτό αποτελούν ένα πλαίσιο ενδεικτικών οδηγιών προς διευκόλυνση των ενδιαφερομένων και δεν υποκαθιστούν ούτε συμπληρώνουν κατ' ουδένα τρόπο τα αναφερόμενα στα θεσμικά κείμενα της Ε.Ε. και την νομολογία των δικαστηρίων τα οποία αφορούν το εν θέματι ζήτημα και στα οποία θα πρέπει να προστρέχει ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος για να επιβεβαιώσει την κρίση του επί του θέματος.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Ο Γενικός Γραμματέας
Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ

Δημήτρης Σκάλκος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- **ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**
- **ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**
- **ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΕΣΠΑ/ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
- Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας
- Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ
- ΟΠΕΚΕΠΕ
- Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα
- EIF, European Investment Fund

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ
ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος Ι «ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	<p>Εγείρονται κίνδυνοι για :</p> <ul style="list-style-type: none"> • την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων); • βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία; • αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων; • (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών);
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	
Τίτλος ΙΙ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου; • Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του);
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	<p>Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο; • ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία; • ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας;
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	<p>Θίγονται τα δικαιώματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας; • της έκφρασης και πληροφόρησης; • της τέχνης και επιστήμης; • της εκπαίδευσης ; • της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος ; • του συνέρχεσθε και του συνεταιριζέσθαι ; • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας; • Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ ;
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας	
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	
	12. Ελευθερία του συνέρχεσθε και του συνεταιριζέσθαι	
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης	
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης	
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς; • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας; • Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας; Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης; Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών;
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	
	18. Δικαίωμα Ασύλου	<p>Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση;</p>
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απελάσεως και έκδοσης	
Τίτλος III « ΙΣΟΤΗΤΑ »	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	<p>Διασφαλίζονται οι αρχές της</p> <ul style="list-style-type: none"> • ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων, • ίσων ευκαιριών για όλους;
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων	
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία	
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών	
	24. Δικαιώματα του παιδιού	<p>Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού;</p> <p>Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών;</p>
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων ;
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες;
Τίτλος IV « ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ »	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	<p>Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, • δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας,
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων	
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας	
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης	
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία	<ul style="list-style-type: none"> • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος);
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή	
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή	
	35. Προστασία της υγείας	
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος	
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή;
Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές	
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεων τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαιώμα της <ul style="list-style-type: none"> • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους ; • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου; • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της ;
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	
	43. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	
	44. Δικαίωμα αναφοράς	
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής);
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία	
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη; • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποιώνων πράξεων και ποινών	περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες;
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη	

- * Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων
- ** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Α. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα σε κάθε Κατηγορία Δαπανών για το Φυσικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως :

01.-Δαπάνες προσωπικού

01.09.-Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού

Δύναται να πιστοποιηθεί **μόνο κατά το τελικό αίτημα ελέγχου.**

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.01. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού]	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Μηνιαίες συγκεντρωτικές μισθοδοτικές καταστάσεις σφραγισμένες και υπογεγραμμένες από το λογιστή ή/και το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μικτές αποδοχές, ασφαλιστικές και φορολογικές κρατήσεις, λοιπές κρατήσεις, καθαρό πληρωτέο ποσό και μέρες εργασίας/ασφάλισης.	✓
2	Εμβάσματα καταβολών, αντίγραφο κίνησης λογαριασμού/extrait από το οποίο θα προκύπτουν οι καταβολές της μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου.	✓
3	Αποδεικτικό εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη (π.χ ασφαλιστική ενημερότητα) και Αποδεικτικό υποβολής και εξόφλησης ΦΜΥ, (π.χ φορολογική ενημερότητα)	✓
4	Αντίγραφο πίνακα προσωπικού της επιθεώρησης εργασίας (Έντυπο Ε4)	✓
5	Αναγγελία πρόσληψης στον ΟΑΕΔ νεοπροσλαμβανόμενου	✓
6	Αντίγραφο ταυτότητας (φωτοτυπία) νεοπροσλαμβανόμενου	✓
7	ΑΠΔ (αποδεικτικό κατάθεσης και ανάλυση αυτής) νεοπροσλαμβανόμενου	✓

02.-Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

02.20.-Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

02.19.-Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου

02.07.-Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης (εργαστηριακός, ποιοτικού ελέγχου κλπ)

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού	✓	✓
2	CMR, Packing List, Bill of Landing, Documento di Trasporto και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κλπ,) του εξοπλισμού, σε περίπτωση προμήθειάς του από το εξωτερικό	✓	✓
3	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής	✓	✓
4	Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας με αναφορά στο serial number των μηχανημάτων και του εξοπλισμού	✓	✓
5	Όπου απαιτείται, αντίγραφο πιστοποιητικού CE ή δήλωση συμμόρφωσης	✓	✓
6	Εξοπλισμός μέσω LEASING. Αντίγραφο της σύμβασης Leasing με πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη του LEASING.	✓	✓
7	Φωτογραφίες	✓	✓

02.24.-Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα (επαγγελματικής ή μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων)

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού	✓	✓
2	Αντίγραφο άδειας πρώτης κυκλοφορίας	✓	✓

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
3	Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας του μεταφορικού μέσου	✓	✓
4	Μεταφορικό μέσο με LEASING. Αντίγραφο της σύμβασης Leasing με πρόβλεψη η κυριότητα του μέσου να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη του LEASING.	✓	✓
5	Φωτογραφίες	✓	✓

Εξοπλισμός (GREEN)

02.21.-Εξοπλισμός για βελτίωση Ενεργειακής Απόδοσης /εξοικονόμησης ενέργειας

02.22.-Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας

02.23.-Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού	✓	✓
2	CMR, Packing List, Bill of Landing, Documento di Transporto και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κλπ.) του εξοπλισμού, σε περίπτωση προμήθειάς του από το εξωτερικό	✓	✓
3	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής	✓	✓
4	Όπου απαιτείται, Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας με αναφορά στο serial number των μηχανημάτων και του εξοπλισμού	✓	✓
5	Όπου απαιτείται, αντίγραφο πιστοποιητικού CE ή δήλωση συμμόρφωσης	✓	✓
6	Αντίγραφο της σύμβασης Leasing με πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη του LEASING.	✓	✓
7	Φωτογραφίες	✓	✓

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
8	Όλες οι απαραίτητες μελέτες για την εγκατάσταση και λειτουργία φωτοβολταϊκού σταθμού εγκατεστημένης ισχύος έως 10kW, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) και συστήματος αποθήκευσης ενέργειας βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας	✓	✓
9	Όλες οι απαραίτητες άδειες για την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων φωτοβολταϊκού σταθμού εγκατεστημένης ισχύος έως 10kW, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) και συστήματος αποθήκευσης ενέργειας βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.	✓	✓
10	Βεβαίωση με υπογραφή εγκαταστάτη/προμηθευτή ή μηχανικού με αναφορά στις καταναλώσεις και τις ανάγκες της επιχείρησης σε σχέση με την παραγόμενη ισχύ του Φ/Β για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή).	✓	✓
11	Τεχνική έκθεση αρμόδιου μηχανικού για επιβεβαίωση της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης/εξοικονόμησης ενέργειας με τη χρήση δαπανών εξοπλισμού Green (Ενδεικτικά για δαπάνες π.χ. αντλίες θερμότητας, κλιματιστικά inverter τουλάχιστον ενεργειακής σήμανσης «Α, ηλεκτρικών / ηλεκτρονικών συσκευών ενεργειακής σήμανσης Α, ...κ.α.)	✓	✓
12	Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύνανται η απόσπασή τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης.	✓	✓

03.-Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

03.13.-Κτήρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος

03.09.-Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.03. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης (και στις περιπτώσεις αυτεπιστασίας), κλπ. σχετικά παραστατικά.	✓	✓

2	<p>Όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις κτιριακές εργασίες του επενδυτικού σχεδίου :</p> <p>-Άδεια δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας ή όποια άλλη μορφή έγκρισης/ενημέρωσης εκτέλεσης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση απαλλαγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή τακτοποίηση/νομιμοποίηση χώρου εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση.</p> <p>-Σε περίπτωση που δεν απαιτούνται άδειες για τις εκτελεσμένες κτιριακές εργασίες, θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/09-12-2020/ ΦΕΚ Α245)</p>	✓	✓
3	Εγκεκριμένα σχέδια θεωρημένα από την Πολεοδομία (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης/δόμησης, κατόψεις, τομές, όψεις)	✓	✓
4	<p>Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο.</p> <p>Σε περίπτωση που οι κτιριακές επεμβάσεις υλοποιηθούν σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να προσκομιστεί μισθωτήριο συμβόλαιο ή σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης. Ειδικά για ανέγερση κτιρίου το μισθωτήριο συμβόλαιο πρέπει να είναι διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης. Τα ανωτέρω συμβόλαια μίσθωσης πρέπει να έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.</p>	✓	✓
5	Συμβάσεις θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά, για τις κτιριακές επεμβάσεις που έλαβαν χώρα.	✓	✓
6	Φωτογραφίες	✓	✓

04.-Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

04.08.-Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

04.11.-Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά	✓	✓

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
2	Θεωρημένη σύμβαση από την αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά, για τη σύνταξη και παρακολούθηση του επενδυτικού σχεδίου.	✓	✓

04.18.-Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, παραμετροποίησης, εγκατάστασης και εκπαίδευσης.	✓	✓
2	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.	✓	✓
3	Συμβάσεις χρήσης/συνδρομής υπηρεσίας που διατίθεται σε συνδρομητική βάση.	✓	✓

04.20.-Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά	✓	✓
2	Αντίγραφα μελετών, αποδεικτικά δοκιμών, για την ανάπτυξη νέων/διαφοροποιημένων προϊόντων ή και διεργασιών	✓	✓
3	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις για τις μελέτες που εκπονήθηκαν εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία	✓	✓

04.25.-Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά	✓	✓
2	Αντίγραφο μελετών και εγχειριδίων (για συστήματα διασφάλισης ποιότητας).	✓	✓
3	Αντίγραφο πιστοποιητικού από διαπιστευμένο φορέα.		✓
4	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά, για τη μελέτη και τη σύνταξη εγχειριδίων για την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓

04.26.-Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά υπηρεσιών	✓	✓
2	Αντίγραφο μελετών σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding	✓	✓
3	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓

04.30.-Πνευματική ιδιοκτησία – Ευρεσιτεχνίες – Μεταφορά τεχνογνωσίας

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά υπηρεσιών	✓	✓
2	Αποδεικτικά για μεταφορά τεχνογνωσίας-πνευματικής ιδιοκτησίας (μελέτες κλπ..)	✓	✓

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
3	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓

06-Δαπάνες Λογισμικού

06.07-Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.06. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, παραμετροποίησης, εγκατάστασης και εκπαίδευσης.	✓	✓
2	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.	✓	✓
3	Άδειες χρήσης λογισμικού (και για λογισμικά όπως οι εφαρμογές γραφείου/Windows) ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών για την άδεια χρήσης.	✓	✓
4	Εφόσον επιδοτείται η αγορά λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, αποδεικτικά στοιχεία ότι το λογισμικό εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία.	✓	✓

07.-Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης

07.04.-Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, Proforma invoice (προτιμολόγιο) και λοιπά αποδεικτικά υλοποίησης και τιμολόγησης των δαπανών του έργου (συμμετοχής, ενοικίασης περιπτέρου, κατασκευής/διαμόρφωσης περιπτέρου, διαμονής/μετακίνησης εκπροσώπων επιχείρησης στην έκθεση).	✓	✓
2	Αποδεικτικά μεταφοράς (αποστολής/επιστροφής) εκθεμάτων.	✓	✓
3	Αποδεικτικά συμμετοχής με την ιδιότητα του εκθέτη ((με δικό της περίπτερο), στην έκθεση όπως κατάλογος εκθετών ή βεβαίωση συμμετοχής από τον διοργανωτή της έκθεσης.	✓	✓

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
4	Φωτογραφικό υλικό και λοιπά αποδεικτικά στοιχεία παρουσίας της επιχείρησης στην έκθεση με την ιδιότητα του εκθέτη (με δικό της περίπτερο).	✓	✓
5	Κατάλογος συμμετεχόντων στελεχών της επιχείρησης στην εμπορική έκθεση (Ονοματεπώνυμο, Ιδιότητα, Θέση στην Επιχείρηση)	✓	✓
6	Αποδεικτικά στοιχεία διαμονής συμμετεχόντων στελεχών όπως αντίγραφα εισιτηρίων μετακίνησης, κάρτες επιβίβασης (boarding pass κ.α.)	✓	✓

07.10.-Λοιπά έξοδα προβολής - προώθησης και δικτύωσης

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.07. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ.	✓	✓
2	Αποδεικτικά δημιουργικού διαφημιστικού μηνύματος (σχεδιασμός ψηφιακού περιεχομένου διαφημίσεων, βίντεο, φωτογραφίες)	✓	✓
3	Αποδεικτικά προβολής διαφημιστικού μηνύματος (video)	✓	✓

09.-Έμμεσες Δαπάνες

09.01.-Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Για το φυσικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

- Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών, η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου επιβεβαιώνεται από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης/υπηρεσιών, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών κλπ.). Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικείμενου και οι ποσότητες που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικείμενου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης-(ισχύον Τεχνικό παράρτημα).
- Ο εξοπλισμός πρέπει, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε πλήρη λειτουργία και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη

βεβαίωση του προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας. Επίσης, να συνάδει με το δηλούμενο προς ενίσχυση ΚΑΔ.

- Για τις περιπτώσεις εξοπλισμού, να αναγράφονται στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι αντίστοιχοι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers). Δεν απαιτείται η αναγραφή serial number σε είδη λοιπού εξοπλισμού υποστήριξης για την παροχή της υπηρεσίας.
- Για τις περιπτώσεις λογισμικού-εφαρμογών, να αναγράφονται κατά περίπτωση στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers) ή αδειών χρήσης (license numbers) ή κωδικοί πελάτη (customer numbers) από την αντίστοιχη βάση πελατών του κατασκευαστή.
- Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, εφόσον απαιτούνται θα πρέπει να είναι :
 - α) κατατεθειμένα στην αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά
 - β) εξοφλημένα στο σύνολο τους για τις αιτηθείσες δαπάνες, πριν την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών, ανεξαρτήτως του ισχύοντος εγκεκριμένου ποσού για αυτές. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού ή Υ.Δ και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες.
- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.
- Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).
- Για τον υπολογισμό των ΕΜΕ, η ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ».

Β. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα όσον αφορά στο Οικονομικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως :

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και διακίνησης ή στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας [12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών]	✓	✓
2	Αποδεικτικά στοιχεία εξοφλήσεων σύμφωνα με το Κεφάλαιο 11.2-Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου της Αναλυτικής Πρόσκλησης [04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου]	✓	✓
3	Αποδεικτικά στοιχεία καταβολής προκαταβολών σε προμηθευτές [04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου]	✓	✓
4	Λογιστικές εγγραφές και καταχωρήσεις σύμφωνα με το Κεφάλαιο 11.2-Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου της Αναλυτικής Πρόσκλησης [04.13. Λογιστικές Καταχωρήσεις]	✓	✓
5	Μητρώο Παγίων, εφόσον υπάρχει υποχρέωση τήρησης [04.14. Μητρώο Παγίων]	✓	✓
6	Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης και στοιχεία εκταμίευσης εφόσον εκχωρήθηκε η Δημόσια Χρηματοδότηση [04.18. Σύμβαση Δανείου / Σύμβαση Εκχώρησης]	✓	✓
7	Δανειακή Σύμβαση και στοιχεία εκταμίευσης εφόσον χρησιμοποιήθηκε δάνειο στην επένδυση [04.18. Σύμβαση Δανείου / Σύμβαση Εκχώρησης]	✓	✓

Για το οικονομικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

- Τα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους των ενισχύσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα κάθε φορά ελληνική φορολογική νομοθεσία φορολογικά και λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση (π.χ. καρτέλες προμηθευτών, καρτέλες ταμείου, καρτέλες λογαριασμών, εξοφλητικές αποδείξεις όπου απαιτείται, extrait, ΤΠΥ, παραστατικά τιμολόγησης ή/και διακίνησης, παραστατικά μεταφοράς από εξωτερικό, κλπ.) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου.
- Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης, παροχής υπηρεσιών και λοιπά παραστατικά τιμολόγησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση.
- Είναι δυνατή η πιστοποίηση δαπανών, με εξαίρεση τις δαπάνες μέσω Leasing, κατά τις Ενδιάμεσες Επαληθεύσεις με τη μορφή προκαταβολών προς τους προμηθευτές, με την προϋπόθεση ότι οι προκαταβολές αυτές δεν θα ξεπερνούν το 50% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου οικονομικού αντικειμένου. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται οι όροι συναλλαγής (πχ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό κλπ).

- Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού: Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing). Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων καθώς και οι καταβληθείσες από τον φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες (δεν γίνεται δεκτή σύμβαση με ημερομηνία πριν την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών, ήτοι την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης).
- Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία/ΑΦΜ του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία (η περιγραφή να είναι συμβατή με την ανάλυση του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης) και οι ποσότητες (ή διάρκεια υπηρεσιών).
- Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι εμφανή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του έργου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.
- Οι δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).
- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Οικονομικού Αντικειμένου των δαπανών μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.
- Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Γ. ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Πέραν τον ανωτέρω απαιτείται η προσκόμιση και των παρακάτω γενικών παραδοτέων:

- Μητρώο Επιχείρησης από ΑΑΔΕ (πρόσφατη εκτύπωση) σε κάθε αίτημα ελέγχου.
- Υπεύθυνη δήλωση με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω <http://www.gov.gr>, όπου θα αναφέρεται ότι όλα τα προσκομισθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ούτε θα χρησιμοποιηθούν σε άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα σε κάθε αίτημα ελέγχου.
- Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.
- Υλικό τεκμηρίωσης τήρησης όλων των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021 (π.χ. φωτογραφικό υλικό ανάρτησης αφίσας, printscreen από την ιστοσελίδα με σύντομη περιγραφή πράξης-χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση κ.α.).
- Υλικό τεκμηρίωσης ύπαρξης υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.
- Έγγραφο αδειοδότησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.) κατά το αίτημα τελικού ελέγχου.
- **Αποδεικτικό** Καταχώρισης στο **Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων** του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων)

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν στις προηγούμενες σελίδες, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή ενός έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στην Ενότητα 13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ του κυρίως σώματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

1. 08.03-Αποδεικτικό Φορολογικής ενημερότητας

Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης. Διευκρινίζεται ότι, στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022.

2. 08.02-Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας

Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο. Επισημαίνεται ότι οι έχοντες ατομική επιχείρηση, πρέπει να προσκομίζουν ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτει τόσο τις προσωπικές, όσο τις εργοδοτικές εισφορές (απασχολούμενο προσωπικό).

3. 08.04-Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας

Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το Πρωτοδικείο έκδοσης τελευταίου εξαμήνου από την κατάθεσή του.

4. 09.03-Υπεύθυνη Δήλωση για την Καταβολή Ενίσχυσης

Υπεύθυνη Δήλωση με το γνήσιο της υπογραφής ή μέσω gov.gr ή ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου στην οποία θα αναφέρονται:

i. Ότι η **δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.**

Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευση αυτού.

ii. Ότι δεν έχει γίνει **περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού**, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης.

Σε περίπτωση που έχει τροποποιηθεί το καταστατικό της επιχείρησης τότε απαιτείται επιπρόσθετα η προσκόμιση επικυρωμένου από το Γ.Ε.ΜΗ. αντιγράφου του τελευταίου (κωδικοποιημένου) καταστατικού ή το σύνολο των τροποποιήσεων του καταστατικού από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον δεν υφίσταται κωδικοποιημένο. (Από την συμπλήρωση του παρόντος σημείου εξαιρούνται οι ατομικές επιχειρήσεις).

iii. Ότι τα **στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα.**

Εφόσον έχει γίνει τροποποίηση τότε υποβάλλονται εναλλακτικά:

- για την εκπροσώπηση: Καταστατικό, Πιστοποιητικό/Βεβαίωση εκπροσώπησης, Πρακτικό/Απόφαση ΓΣ, ανάλογα με τη νομική μορφή – (ΑΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ)
- για την εταιρική/μετοχική σύνθεση: Καταστατικό, Φωτοτυπία του βιβλίου μετόχων με σφραγίδα της εταιρείας και υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή πρακτικό Γ.Σ. με την ισχύουσα μετοχική σύνθεση, ανάλογα με τη νομική μορφή (ΑΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ/ΟΕ/ΕΕ).

Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν το παρόν σημείο ως ακολούθως:

- δεν έχουν μεταβληθεί / τροποποιηθεί τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης από τα αναφερόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Σε περίπτωση που έχουν μεταβληθεί, προσκομίζεται βεβαίωση μεταβολής/ών από την αρμόδια ΔΟΥ.

- iv. Ότι η **ενίσχυση ήσσονος σημασίας** που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση, αθροισόμενη με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μέσα σε μία τριετία πριν από τον χρόνο χορήγησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού.
- v. ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης.
- vi. ότι οι δαπάνες για τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- vii. ότι το IBAN του λογαριασμού στον οποίο η επιχείρηση επιθυμεί να κατατεθεί το ποσό της επιχορήγησης είναι της τράπεζας και πρόκειται για εταιρικό/επαγγελματικό λογαριασμό της επιχείρησης.

5. 01.16-Αντίγραφο τραπεζικού εγγράφου

Αντίγραφο (Φωτοτυπία) τραπεζικού εγγράφου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN του εταιρικού ή επαγγελματικού λογαριασμού της επιχείρησης (όπως ή εμπορικός ή δηλωμένος επαγγελματικός λογαριασμός στην ΑΑΔΕ), που δηλώνεται στην ως άνω υπεύθυνη δήλωση (σημείο α/α vii) για την κατάθεση του ποσού της επιχορήγησης.

6. 02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ

Γενικό πιστοποιητικό μεταβολών από ΓΕΜΗ τελευταίου εξαμήνου

7. 01.15-Λοιπά δικαιολογητικά

Στην περίπτωση καταβολής **προκαταβολής**, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής (01.15-, σύμφωνα με την **Ενότητα 11.3-Καταβολή Ενίσχυσης – Α) Προκαταβολή (δυνητική)** της Αναλυτικής πρόσκλησης.

Επισημάνσεις :

- Για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση, συνίσταται οι ενημερότητες (φορολογική & ασφαλιστική) να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης τους. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ

Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας

ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**Περιεχόμενα**

1. Εισαγωγή	2
1.1. Περιγραφή του Έργου	2
1.2. Χωροθέτηση	2
1.3. Περιληπτική απόδοση του τρόπου αντιμετώπισης των ζητημάτων κλιματικής αλλαγής.....	2
2. Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής.....	3
2.1. Προέλεγχος	3
2.2. Λεπτομερής ανάλυση.....	3
2.2.1. Ανθρακικό αποτύπωμα του Έργου	4
2.2.2. Σχετικές εκπομπές του Έργου	4
2.2.3. Συμβατότητα με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας	4
3. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	5
3.1. Προέλεγχος	5
3.2. Λεπτομερής ανάλυση.....	6
3.2.1. Ανάλυση διακινδύνευσης.....	6
3.2.2. Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή	6
3.2.3. Συνέπεια με στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής.....	6
4. Βιβλιογραφία	6

Το παρόν έγγραφο αποτελεί έναν οδηγό περιεχομένων για την εκπόνηση εκθέσεων τεκμηρίωσης της κλιματικής ανθεκτικότητας των έργων υποδομής που υποβάλλονται προς συγχρηματοδότηση σε Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και για τα οποία απαιτείται η εκπόνηση σχετικής έκθεσης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο έγγραφο «ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2021 – 2027» της Εθνικής Αρχής Συντονισμού

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Περιγραφή του Έργου

Η περιγραφή του Έργου μπορεί να προέρχεται από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή από άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου. Θα πρέπει να αναφέρονται η περιβαλλοντική ταξινόμηση¹ αυτού και ο προϋπολογισμός.

1.2. Χωροθέτηση

Η χωροθέτηση του Έργου όπως αποτυπώνεται σε χάρτες στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή σε άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου.

1.3. Περιληπτική απόδοση του τρόπου αντιμετώπισης των ζητημάτων κλιματικής αλλαγής

Στην περίληψη των βασικών σημείων των κεφαλαίων 2 και 3 που περιγράφονται στη συνέχεια θα πρέπει να αναφέρεται αν από τον προέλεγχο απαιτήθηκε η λεπτομερής ανάλυση του μετριάσμου και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Εφόσον έχει απαιτηθεί, θα πρέπει να δίνονται τα βασικά συμπεράσματα.

Σε αυτή την παράγραφο θα πρέπει κατ' ελάχιστο να δίνονται τα συνοπτικά αποτελέσματα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του έργου, εφόσον αυτά έχουν υπολογιστεί με λεπτομερή ανάλυση, καθώς και τα αποτελέσματα του προελέγχου προσαρμογής και της ανάλυσης διακινδύνευσης.

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρεται η συμβατότητα του Έργου με την κλιματική ουδετερότητα και η συνέπεια αυτού με υφιστάμενες στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

¹ ΦΕΚ 841Β/24-2-2022

2. ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Σε αυτή την ενότητα αναλύεται ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, δηλαδή η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η συμβολή της υποδομής στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα με το Ελληνικό και το Ευρωπαϊκό δίκαιο.

Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

2.1. Προέλεγχος

Κατά τον προέλεγχο εξετάζεται εάν το έργο εμπίπτει στις κατηγορίες οι οποίες εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, με βάση τους σχετικούς Πίνακες 1,2 και 3 του προσωρινού πλαισίου. Εάν η πράξη εξαιρείται, η αξιολόγηση σταματά στην φάση του προελέγχου.

Στην αντίθετη περίπτωση, που απαιτείται ο αναλυτικός υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος, τότε συμπληρώνεται η παράγραφος 2.2 *Λεπτομερής ανάλυση* της παρούσας έκθεσης.

Ειδικότερα, ο προέλεγχος θα πρέπει να καταλήξει κατά πόσο το Έργο αναμένεται να έχει εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μεγαλύτερες από 20.000 t_nCO₂e_q κατά τη διάρκεια ενός τυπικού έτους λειτουργίας του.

Στην περίπτωση που είναι σαφές ότι το έργο δεν ξεπερνά το προαναφερόμενο όριο δεν απαιτείται αξιολόγηση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και ακολουθούνται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 *Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή*.

Στην περίπτωση που δεν είναι σαφές αν το Έργο ξεπερνά το παραπάνω όριο, θα πρέπει να γίνεται ένας στοιχειώδης έλεγχος με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία των σχετικών μελετών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπολογίζονται:

- οι **άμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου του Έργου από την αναφερόμενη τυπική κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και τυχόν διεργασίες που παράγουν αέρια του θερμοκηπίου (π.χ. διασπάσεις ανθρακικών αλάτων, αποδόμηση οργανικού υλικού, εκπομπές κτηνοτροφικών μονάδων)
- Οι **έμμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που θα εισάγεται στο Έργο. Για τον υπολογισμό των έμμεσων εκπομπών μπορεί να χρησιμοποιείται ο πλέον πρόσφατος συντελεστής εκπομπών του υπολειπόμενου ενεργειακού μείγματος της χώρας που δημοσιεύεται ετησίως από τον ΔΑΠΕΕΠ²

Αν οι εκτιμώμενες εκπομπές του Έργου σε ένα τυπικό έτος λειτουργίας δεν ξεπερνούν τους 20.000 t_nCO₂e_q, τότε δεν απαιτείται να συμπληρωθεί η επόμενη παράγραφος.

2.2. Λεπτομερής ανάλυση

Στην περίπτωση που απαιτείται λεπτομερής ανάλυση του ανθρακικού αποτυπώματος του Έργου, τότε πρέπει:

- Να επιλεγούν διεθνώς αποδεκτά πρότυπα για τον έλεγχο των εκπομπών και τον υπολογισμό των αερίων του θερμοκηπίου του Έργου.
- Να επιλεγούν οι πλέον έγκυρες πηγές δεδομένων για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

² <https://www.dapeep.gr/dimosieuseis/eguseis-proeleusis-energeiako/>

2.2.1. Ανθρακικό αποτύπωμα του Έργου

Στην παράγραφο θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά οι πηγές δεδομένων, τα πρότυπα που χρησιμοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα των εκτιμώμενων εκπομπών του Έργου για τις εκπομπές:

- **Πεδίο 1: Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από πηγές που χρησιμοποιούνται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου και ελέγχονται άμεσα από τον Οργανισμό που ελέγχει το ίδιο το Έργο.
- **Πεδίο 2: Έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από την παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας), η οποία εισάγεται από εξωτερικούς παρόχους και καταναλώνεται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου.
- **Πεδίο 3: Άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που σχετίζονται με τη λειτουργία του έργου αλλά παράγονται από πηγές που δεν βρίσκονται στον έλεγχο του Οργανισμού που ελέγχει το έργο.

2.2.2. Σχετικές εκπομπές του Έργου

Οι απόλυτες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που υπολογίζονται για ένα τυπικό έτος λειτουργίας θα πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των σχετικών εκπομπών, όπου:

- Οι σχετικές εκπομπές είναι η διαφορά μεταξύ των απόλυτων εκπομπών και των εκπομπών βάσης (baseline emissions).
- Οι βασικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι αυτές που θα προέκυπταν από ένα εκτιμώμενο βασικό σενάριο (baseline scenario) που θα συνέβαινε απουσία του Έργου, για ένα τυπικό έτος λειτουργίας.

Εάν οι εκπομπές είναι θετικές τότε θα πρέπει να γίνει οικονομική αποτίμηση των εκπομπών. Σε αντίθετη περίπτωση δεν απαιτείται να γίνει οικονομική αποτίμηση.

2.2.3. Συμβατότητα με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας

Ο στόχος της τεκμηρίωσης είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, έτσι όπως αυτός τίθεται από την Ελληνική³ και την Ευρωπαϊκή⁴ νομοθεσία.

³ Νόμος 4936/2022 (ΦΕΚ 105Α/2022) «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος.»

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)

3. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Σε αυτή την ενότητα τεκμηριώνεται η ανθεκτικότητα του έργου στην κλιματική αλλαγή, δηλαδή η δυνατότητά του να ανταπεξέλθει και να προσαρμοστεί στους αναμενόμενους κλιματικούς κινδύνους.

Η τεκμηρίωση γίνεται σε δύο στάδια. Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

3.1. Προέλεγχος

Πραγματοποιείται αξιολόγηση της τρωτότητας του έργου που προκύπτει συνδυάζοντας:

- την **ευαισθησία** του έργου στους κλιματικούς κινδύνους και
- την **έκθεση** της υποδομής λόγω της γεωγραφικής της θέσης σε αυτούς τους κινδύνους, δηλαδή εάν αυτοί οι κλιματικοί κίνδυνοι αναμένεται να εμφανιστούν στην τοποθεσία της υποδομής στο άμεσο και στο απώτερο μέλλον με βάση τις κλιματικές προβλέψεις.

Ειδικά όσο αφορά την περιοχή του Έργου, θα πρέπει να εξετάζεται η έκθεση σε κινδύνους λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά. Σχετικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από τα σχέδια και τις στρατηγικές που έχουν καταστρωθεί για την γεωγραφική περιοχή του Έργου. Μια ενδεικτική λίστα τέτοιων σχεδίων είναι:

- Τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Τα Σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμυρών⁵
- Τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης σε επίπεδο Περιφέρειας και οικονομικού κλάδου (όπου υφίσταται)
- Η εθνική στρατηγική για τα δάση

Οι κλιματικοί κίνδυνοι που πρέπει να εξετάζονται είναι όσοι αφορούν το Έργο. Ενδεικτικοί κλιματικοί κίνδυνοι (hazards) αποτυπώνονται στον πίνακα 5 του Προσωρινού Πλαισίου.

Οι αναλύσεις ευαισθησίας, έκθεσης και η επισκόπηση των αποτελεσμάτων τους (ανάλυση τρωτότητας) θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο Αξιολόγησης Κλιματικής Ανθεκτικότητας Έργων Υποδομών.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί η χρήση δεδομένων, θα πρέπει να αναφέρονται ρητά οι πηγές που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ανάλυση τρωτότητας θα πρέπει να γίνει τόσο για τη σημερινή κλιματική κατάσταση όσο και για την εκτιμώμενη στο μέλλον. Σε περίπτωση που απαιτείται η χρήση κλιματικών μοντέλων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα σενάρια RCP4.5 και RCP8.5, όπως αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο.

Η φάση του Προελέγχου καθορίζει αν θα απαιτηθεί Λεπτομερής Ανάλυση. Γενικά, απαιτείται Λεπτομερής Ανάλυση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκε τουλάχιστον ένας κλιματικός κίνδυνος για τον οποίο το επίπεδο τρωτότητας του Έργου εκτιμάται ότι είναι μέτριο ή υψηλό.

⁵ <https://floods.ypeka.gr/>

3.2. Λεπτομερής ανάλυση

Η λεπτομερής ανάλυση περιλαμβάνει τα εξής επιμέρους βήματα:

- Ανάλυση Διακινδύνευσης (risk analysis)
- Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή/Πρόγραμμα παρακολούθησης

3.2.1. Ανάλυση διακινδύνευσης

Η ανάλυση Διακινδύνευσης γίνεται για τους κλιματικούς κινδύνους που έχουν προσδιοριστεί από την ανάλυση τρωτότητας ως μέτριοι ή υψηλοί. Η ανάλυση Διακινδύνευσης θα πρέπει να δίδεται σε συνοπτικό πίνακα.

3.2.2. Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Στην περίπτωση που η ανάλυση Διακινδύνευσης αναγνωρίζει κλιματικούς κινδύνους μέτριους έως πολύ σημαντικούς, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για τον τρόπο που αυτοί αντιμετωπίζονται με κατάλληλα μέτρα προσαρμογής σε αποδεκτό επίπεδο.

3.2.3. Συνέπεια με στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής

Στόχος είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην ευρύτερη προσπάθεια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο. Η συνέπεια του Έργου με τις στρατηγικές και τα σχέδια προσαρμογής μπορεί να εξεταστεί με βάση για παράδειγμα τα εγκεκριμένα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα πρέπει να δίνονται οι πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Έργου καθώς και για τον υπολογισμό της προσαρμογής του Έργου στην κλιματική αλλαγή, ιδιαίτερα όσο αφορά την αναγνώριση και την ποσοτικοποίηση των κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.

Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων για την προσαρμογή/ εκσυγχρονισμό και ανάκαμψη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ

Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Αττικής

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
01	Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία	EL30_01.02	Διεργασίες, εξοπλισμός & συστήματα για τη μετάβαση στη ψηφιοποιημένη βιομηχανική παραγωγή	EL30_01.02.01	Ανάπτυξη καινοτόμων ψηφιακών μεθόδων για την βελτιστοποίηση διεργασιών βιομηχανικής παραγωγής ή και μεταποίησης, με έμφαση στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, της παραγωγικότητας ή και της ποιότητας των προϊόντων
01	Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία	EL30_01.03	Αναδιαμορφώσιμα συστήματα παραγωγής & αλυσίδες προστιθέμενης αξίας	EL30_01.03.04	Ενίσχυση της τεχνολογικής καινοτομίας και της εφαρμογής τεχνολογιών νέων υλικών στον κλάδο ΚΕΥΔ.
01	Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία	EL30_01.12	Πολυλειτουργικά Υλικά	EL30_01.12.01	Ανάπτυξη πολυλειτουργικών υλικών για την παραγωγή φαρμάκων
01	Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία	EL30_01.12	Πολυλειτουργικά Υλικά	EL30_01.12.02	Ανάπτυξη πολυλειτουργικών υλικών για την προστασία του περιβάλλοντος
01	Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία	EL30_01.12	Πολυλειτουργικά Υλικά	EL30_01.12.03	Ανάπτυξη πολυλειτουργικών υλικών για την παραγωγή ενέργειας
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.01.01	Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών-τεχνικών-μεθόδων καταγραφής ή/και ψηφιοποίησης ή/και επιστημονικής τεκμηρίωσης πολιτιστικής κληρονομιάς (κινητής, ακίνητης και άυλης)
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.01.02	Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, τεχνικών, μεθόδων για την αναβίωση, αναπαράσταση και γενικά για την ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού, μέσω τεχνολογιών λόγου, ήχου, εικόνας, εικονικής, επαυξημένης και μικτής πραγματικότητας, ψηφιακών παιγνίων και παιγνιοποίησης ή/και σε συνδυασμό με τεχνολογίες αιχμής (δικτύωση 5G, τεχνητή νοημοσύνη, μηχανική μάθηση, αυτόματη μετάφραση, κ.ά.). Ενδεικτικά περιλαμβάνονται: (α) η άυλη πολιτιστική κληρονομιά και σχετικά τεκμήρια (π.χ. μύθοι, έθιμα, προφορικές παραδόσεις, χοροί, δρώμενα, μουσική, τραγούδια, δεξιότητες ή τεχνικές που αποτελούν μαρτυρίες του παραδοσιακού, λαϊκού και λόγιου πολιτισμού, η ελληνική μυθολογία, η ιστορία), (β) τεχνικές συλλογής, καταγραφής, αναπαράστασης και ανάδειξης τής άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως πληθοπορισμός, συμμετοχικός σχεδιασμός, κ.ά., (γ) ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός (παραστατικές / εικαστικές τέχνες κλπ.) κ.ά.

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.01.03	Ανάπτυξη και αξιοποίηση εφαρμογών, τεχνικών, μεθόδων για: (α) την ανάλυση, τεκμηρίωση, μοντελοποίηση, διαχείριση, προστασία, βελτίωση εμπειρίας χρήστη και αύξηση της επισκεψιμότητας των μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μουσείων και χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει ή/και (β) την ενίσχυση της πρόσβασης του ξενόγλωσσου κοινού στο ελληνικό πολιτιστικό περιεχόμενο ανεξάρτητα ή και μέσα από τουριστικό περιεχόμενο ή/και (γ) την επαύξηση και βελτίωση των δυνατοτήτων παραδοσιακών μέσων παρουσίασης πολιτιστικού ή/τουριστικού περιεχομένου (π.χ. e-books επαυξημένης πραγματικότητας) με την χρήση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης ή/και άλλων τεχνολογιών για την εξατομίκευση του περιεχομένου τους.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.01.06	Έρευνα και ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών, οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και προϊόντων θεάματος, εφαρμογών edutainment για την ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς (ελληνική ιστορία, μνημεία, υδραγωγεία, μάχες, κλπ.).
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.01.12	Ανάπτυξη πλατφορμών-αποθετηρίων αποτελεσμάτων συγχεματοδοτούμενων ερευνητικών έργων στον τομέα του Τουρισμού - Πολιτισμού στην Περιφέρεια Αττικής, με στόχο την προώθηση της αξιοποίησής τους από τις επιχειρήσεις.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.02.01	Ανάπτυξη εφαρμογών παροχής τουριστικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και δικτύωσης που αξιοποιούν τεχνικές ανάλυσης δεδομένων (data analytics) με σκοπό την εξατομικευμένη παροχή πληροφοριών, συστάσεων και περιεχομένου προς τους ταξιδιώτες (π.χ. συστήματα διαχείρισης τουριστικών προορισμών/προϊόντων, δικτύωσης 5G κ.ά.) ή/και την διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος ή/και την διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.02.04	Ανάπτυξη εργαλείων, εφαρμογών για την διαφήμιση, το marketing ή/και την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας στους υποτομείς του Τουρισμού ή/και του Πολιτισμού (π.χ. διαδραστικές εφαρμογές, περιβάλλοντα για εμπειρίες εμβύθισης/immersive experiences, εφαρμογές που θα αξιοποιούν τεχνικές διαχείρισης πληροφοριών και μεγάλων δεδομένων (big data), καθώς και εξειδικευμένες ψηφιακές πλατφόρμες συλλογής και ανάλυσης δεδομένων κλπ.)

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.02.06	(α) Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για ψηφιακούς οδηγούς, ειδικότερα για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης /μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.) ή/ και (β) Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάρκα, ναυάγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα, ενυδρεία κλπ.) ή/και (γ) Ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής / απομακρυσμένης ξενάγησης, μέσω εικονικής πραγματικότητας ή άλλων τεχνολογιών για ιδιαίτερες κατηγορίες σημείων ενδιαφέροντος (υποβρύχια μουσεία, σπήλαια, ορυχεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και γενικότερα δυσπρόσιτων αξιοθεάτων) ή/και (δ) Ανάπτυξη εργαλείων, τεχνολογιών, εφαρμογών, και καινοτόμων προϊόντων για την υλοποίηση και προώθηση του ψηφιακού τουρισμού, την ανάπτυξη της αξιακής αλυσίδας και την οικονομοτεχνική ανάλυση του οικοσυστήματος του ψηφιακού τουρισμού, την υποστήριξη του ψηφιακού τουρίστα, και την ταυτόχρονη αξιοποίηση του παραδοσιακού πολιτισμικού αποθέματος στο πλαίσιο του ψηφιακού τουρισμού.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.02.10	Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών για τον παράκτιο και θαλάσσιο/καταδυτικό τουρισμό ή/και την καταγραφή παράκτιων και θαλάσσιων περιοχών καταδυτικού ενδιαφέροντος και γενικά για την ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL30_02.02.13	Ανάπτυξη πλατφορμών εξόρυξης γνώσης από δεδομένα κοινωνικών δικτύων με στόχο τη βελτιστοποίηση πολιτικών και στρατηγικών για τον Τουρισμό στην Περιφέρεια Αττικής
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL30_02.03.01	Ανάπτυξη μεθόδων και εφαρμογών για την παροχή νέων προηγμένων υπηρεσιών ή για την βελτιστοποίηση υπαρχουσών υπηρεσιών (σε επίπεδο αποδοτικότητας, μείωσης κόστους, αναβάθμισης ανθρώπινου δυναμικού, εμπειρίας χρήστη, εξατομίκευσης, πρόβλεψης εσόδων από οπτικοακουστικές παραγωγές, διαχείρισης κόστους παραγωγών, εκτίμησης ρίσκου, καινοτόμου παραγωγής περιεχομένου διαφόρων μορφών και προερχόμενο από διάφορες πηγές, επεξεργασίας περιεχομένου με energy efficient τρόπο κλπ.) με αξιοποίηση τεχνικών διαχείρισης, ανάλυσης ή/και οπτικοποίησης δεδομένων ή/και δικτύωσης 5G, τεχνητής νοημοσύνης κλπ.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL30_02.03.02	Ανάπτυξη εφαρμογών προώθησης μάρκετινγκ και γενικότερα υποστήριξης της λήψης αποφάσεων για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας του υποτομέα Δημιουργικών Βιομηχανιών, με αξιοποίηση τεχνικών διαχείρισης πληροφοριών και μεγάλων δεδομένων (big data).

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημοουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημοουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL30_02.03.05	Ανάπτυξη καινοτόμων ψηφιακών πλατφορμών και μεθόδων διανομής και εκμετάλλευσης οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και ψηφιακών εφαρμογών. Μπορεί να περιλαμβάνει και συλλογή περιεχομένου με χρήση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, κοινωνικών δικτύων και μεθόδων πληθοπορισμού (crowdsourcing)
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημοουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημοουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL30_02.03.06	Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και σειράς εργαλείων ΤΠΕ για την υποστήριξη του σχεδιασμού: - χωρικών περιβαλλόντων και χωρικών διαδραστικών εφαρμογών (π.χ. για τους τομείς της αρχιτεκτονικής, διακόσμησης, σκηνογραφίας, σκηνοθεσίας, σχεδιασμού φωτισμού, γλυπτικής, κλπ.), - διαδραστικών εφαρμογών "αφήγησης" και "εμπειριών", - εφαρμογών στους τομείς της έξυπνης εξομοίωσης χώρου με προσομοίωση συμπεριφορών ατόμων και έξυπνων διαλογικών συστημάτων για την εκπαίδευση προσωπικού, - συστημάτων εκτέλεσης ασκήσεων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και περιστάσεων, κλπ., με ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών (π.χ. σχεδιασμός σε περιβάλλον εμπύθισης μικτής πραγματικότητας, διεπαφές χρήστη σε υβριδικά περιβάλλοντα, γενεσιουργός σχεδιασμός, προσομοίωση, οπτικός προγραμματισμός, τεχνητή νοημοσύνη, διαλογικά συστήματα φυσικής γλώσσας, συστήματα συστάσεων, συστήματα συνεργατικής εμπειρίας επαυξημένης και μικτής πραγματικότητας, κλπ.)
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημοουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημοουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL30_02.03.08	Ανάπτυξη ψηφιακών παιχνιδιών και τεχνικών παιχνιδοποίησης (gamification) για ΗΥ, κινητές συσκευές και παιχνιδομηχανές, αξιοποιώντας πολιτιστικό, τουριστικό ή άλλο περιεχόμενο (π.χ. τέχνες, ιστορία, επιστήμες, γαστρονομία ή άλλα), για σκοπούς ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης, ανάπτυξης της σχεδιαστικής σκέψης (design thinking), υγείας, ευεξίας, φυσικής κατάστασης κλπ
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημοουργικές Βιομηχανίες	EL30_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημοουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL30_02.03.11	Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, τεχνολογιών και προσεγγίσεων στις παραστατικές τέχνες και τα λοιπά προϊόντα θεάματος και ακροάματος.
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.03	Διατροφή, Υγεία, Καταναλωτές	EL30_03.03.09	Προώθηση της Διατροφής Ακριβείας και της Εξατομικευμένης Διατροφής

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.04	Ασφάλεια τροφίμων	EL30_03.04.01	Τεχνολογίες 'αποτύπωσης' (παρακολούθησης/αποτίμησης) και βελτιστοποίησης της ασφάλειας τροφίμων, στρατηγικές για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας: - Χρήση εργαλείων για την εναρμόνιση της σήμανσης των τροφίμων (συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου ζωής – date marking) με την κείμενη νομοθεσία. - Εφαρμογή σε βιομηχανική κλίμακα 'νέων' ήπιων τεχνολογιών για την ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων (νανο τεχνολογία, εναλλακτικές ήπιες (μη θερμικές) επεξεργασίες) και διασύνδεση με κανονιστικό πλαίσιο. - Νέα (φυσικά) συντηρητικά - αναζήτηση βιοδραστικών μορίων από αειφόρα (π.χ. υδάτινα) περιβάλλοντα – βιο μετατροπή αποβλήτων - συνέχιση του green revolution/blue growth
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.04	Ασφάλεια τροφίμων	EL30_03.04.03	Εργαλεία επικοινωνίας και εμπλοκής των καταναλωτών στην ασφάλεια τροφίμων: -Ανάπτυξη στρατηγικών, διαδραστικών εργαλείων και εφαρμογών για την προώθηση της ενημέρωσης των καταναλωτών και της ενεργούς συμμετοχής τους για την ασφάλεια των τροφίμων. -Εκπαίδευση καταναλωτών για την αναγνώριση των κινδύνων α) σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια, β) την ποιότητα και γ) την κατανόηση των ενδείξεων στις επισημάνσεις αναφορικά με τη συντήρηση και τον χειρισμό των τροφίμων. -Διερεύνηση της τάσης του αγοραστικού κοινού αναφορικά με θέματα ασφάλειας αλλά και εναλλακτικών μορφών τροφίμων (π.χ. vegan).
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.05	Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	EL30_03.05.02	Αξιοποίηση αναδυόμενων/ σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ. IoT, Blockchain, A.I., Big data) σε όλη την αγροδιατροφική αλυσίδα (Συστήματα: πρωτογενούς παραγωγής, μεταποίησης, τυποποίησης, σήμανσης, συσκευασίας, πιστοποίησης, αποθήκευσης, διανομής, ιχνηλασιμότητας, ενημέρωσης καταναλωτών): -Αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών (Blockchain, Internet of Things, Augmented Reality, Big data analytics, Machine learning etc.) για την εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων ιχνηλασιμότητας, πιστοποίησης, αποθήκευσης και διανομής τροφίμων αλλά και συστημάτων ενημέρωσης των καταναλωτών. -Χρήση αισθητήρων και υπηρεσιών Internet of Things και Data Analytics για την παρακολούθηση αποθηκών και διανομής (Logistics) τροφίμων. -Υλοποίηση υπηρεσιών ιχνηλασιμότητας και ψηφιακής πιστοποίησης από το «χωράφι στο ράφι» με ενσωμάτωση blockchain
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.06	Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	EL30_03.06.05	Εφοδιαστική Αλυσίδα (Συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις για εφοδιαστικές αλυσίδες για προϊόντα ιδιαίτερης σημασίας για τη χώρα, καθώς και εφοδιαστικών αλυσίδων που δεν αποκλείουν ευαίσθητες ομάδες)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.06	Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	EL30_03.06.07	Βιώσιμη συσκευασία τροφίμων (Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των συσκευασιών τροφίμων, Δημιουργία μοντέλων κόστους vs περιβαλλοντικής επίπτωσης συσκευασιών, Βελτίωση της τεχνολογίας συσκευασιών, Ανακυκλώσιμη συσκευασία, συσκευασία από φυσικούς πόρους, βιώσιμα υλικά συσκευασίας, βιοαποικοδομήσιμη συσκευασία)

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.07	Αλλεργία Υδατοκαλλιεργειών	EL30_03.07.02	Υγεία & Ευημερία Ζώων (Προληπτικές και μη επεμβατικές Θεραπείες, Αύξηση ανθεκτικότητας σε παθογόνα, Καταπόνηση εκτρεφόμενων οργανισμών, Φυσικές αντιμικροβιακές ουσίες).
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.07	Αλλεργία Υδατοκαλλιεργειών	EL30_03.07.03	Βελτίωση Αποτελεσματικότητας Παραγωγής (Καλλιεργεία ακριβείας, Προσαρμογές τεχνολογιών παραγωγής, Μείωση απορρίψεων και αξιοποίηση υποπροϊόντων)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.07	Αλλεργία Υδατοκαλλιεργειών	EL30_03.07.04	Εναλλακτικές Α ύλες ιχθυοτροφών (Διαθεσιμότητα και Ασφάλεια, Προετοιμασία εκτρεφόμενων οργανισμών, Προϊόντα ειδικής διατροφής, Δείκτες διατροφικής κατάστασης οργανισμών).
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.07	Αλλεργία Υδατοκαλλιεργειών	EL30_03.07.05	Βιοτεχνολογία υδατοκαλλιεργειών (Προϊόντα ειδικής διατροφής, Πολυκαλλιεργείες, Παραγωγή νέων ειδών).
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.07	Αλλεργία Υδατοκαλλιεργειών	EL30_03.07.06	Κοινωνική διάσταση υδατοκαλλιεργειών (Ποιότητα & ασφάλεια προϊόντων, Βελτίωση αποδοχής προϊόντων, Περιβαλλοντικό αποτύπωμα υδατοκαλλιεργειών & αλλεργίας)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL30_03.07	Αλλεργία Υδατοκαλλιεργειών	EL30_03.07.07	Εξορθολογισμός και Εκσυγχρονισμός της Αλλεργίας στην Αττική.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.01	Διαχείριση αποβλήτων	EL30_04.01.02	Ανάπτυξη μεθόδων και εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας αποβλήτων/υπολειμμάτων και αναβάθμιση τους σε προϊόντα προστιθέμενης αξίας)
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.01	Διαχείριση αποβλήτων	EL30_04.01.03	Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, υποδομών και συστημάτων για τη διαχείριση αποβλήτων με χρήση ψηφιακών εργαλείων προς βελτιστοποίηση των διεργασιών συλλογής και επεξεργασίας.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.02	Υγεία Εδαφών και Υδάτων	EL30_04.02.06	Ολοκληρωμένα Συστήματα και Μέθοδοι για την παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων, των πηγών ρύπων και των Παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων της Περιφέρειας Αττικής
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.03	Ατμοσφαιρική ρύπανση	EL30_04.03.02	Ανάπτυξη υφιστάμενων και νέων αισθητήρων και ολοκληρωμένων συστημάτων καταγραφής παραμέτρων που αφορούν την ποιότητα του αέρα.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.03	Ατμοσφαιρική ρύπανση	EL30_04.03.03	Ανάπτυξη μεθόδων και υποδομών για την πρόγνωση της ποιότητας του αέρα και τον προσδιορισμό των πηγών ρύπων με τη χρήση επίγειων και δορυφορικών μετρήσεων
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.04	Προστασία, ανάδειξη και αειφόρος διαχείριση της βιοποικιλότητας	EL30_04.04.03	Βιοαναζήτηση (bioprospecting) και παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.04	Προστασία, ανάδειξη και αειφόρος διαχείριση της βιοποικιλότητας	EL30_04.04.04	Ανάπτυξη εργαλείων λήψης αποφάσεων για την προστασία, ανάδειξη και διατήρηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών με έμφαση στην αποκατάσταση του παράκτιου περιβάλλοντος
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.05	Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	EL30_04.05.03	Δράσεις αξιολόγησης και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας κρίσιμων κυβερνοφυσικών υποδομών και συστημάτων σε φυσικές / ανθρωπογενείς καταστροφές και σε πιέσεις λόγω της κλιματικής αλλαγής
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.05	Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	EL30_04.05.06	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινωνικο-οικονομικών δραστηριοτήτων στο παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον έναντι των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.07	Κυκλική Οικονομία /Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL30_04.07.05	Ανάπτυξη μεθόδων χρηστικών εφαρμογών υλικών μέσω ανακύκλωσης και ανάκτησης πρώτων υλών.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.07	Κυκλική Οικονομία /Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL30_04.07.06	Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων κυκλικής οικονομίας και βιοοικονομίας.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.07	Κυκλική Οικονομία /Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL30_04.07.09	Ανάπτυξη πλατφορμών και συστημάτων για την απρόσκοπτη συμμετοχή πολιτών και επιχειρήσεων στην κυκλικότητα ροών υλικών, παραγωγής/κατανάλωσης προϊόντων. Μελέτη νέων μορφών κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας και κοινής χρήσης υποδομών, επιχειρηματικότητας και κοινωνικής ζωής/οργάνωσης
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.07	Κυκλική Οικονομία /Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL30_04.07.12	Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων σε νησιωτικές και παράκτιες περιοχές.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.07	Κυκλική Οικονομία /Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL30_04.07.13	Διατομεακή προσέγγιση δράσεων κυκλικής οικονομίας μεταξύ των πεδίων εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.08	Βιομηχανική Συμβίωση /Δευτερογενείς Πρώτες Ύλες	EL30_04.08.07	Επαναχρησιμοποίηση Νερού στη βιομηχανία ή προώθηση υδροκεντρικής συμβίωσης μεταξύ της βιομηχανίας, των αστικών κέντρων και της αγροτική παραγωγή
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL30_04.08	Βιομηχανική Συμβίωση /Δευτερογενείς Πρώτες Ύλες	EL30_04.08.08	Διατομεακή προσέγγιση δράσεων βιομηχανικής συμβίωσης μεταξύ των πεδίων εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL30_05.01.01	Προϊόντα για τα οποία δεν υπάρχουν ήδη εγκεκριμένα γενόσημα ή φαρμακευτικά προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines) στην ελληνική αγορά
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL30_05.01.02	Βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων (νέες περιεκτικότητες φαρμάκων σε δραστικές ουσίες, νέες φαρμακοτεχνικές μορφές, τροποποίηση φαρμακοτεχνικής μορφής με στόχο την βελτίωση της συνεργασιμότητας/ συμμόρφωσης των ασθενών, της βιοδιαθεσιμότητας και των φαρμακοκινητικών χαρακτηριστικών, ποιοτική σύσταση φαρμάκων με την χρήση διαφορετικών εκδόχων κλπ.)
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL30_05.02.01	Ανάπτυξη τεχνολογιών περιέκτη και συσκευασίας φαρμάκου
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL30_05.02.02	Ανάπτυξη τεχνολογιών και συσκευών χορήγησης φαρμάκων
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL30_05.02.03	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων φαρμάκου-συσκευής με στόχο την παρακολούθηση της θεραπείας σε πραγματικό χρόνο, την ενίσχυση της φαρμακευτικής φροντίδας, και την ενίσχυση της συμμόρφωσης του ασθενούς
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL30_05.02.04	Ανάπτυξη στοχευμένων θεραπευτικών λύσεων με την ολοκλήρωση διαφορετικών τεχνολογιών και προϊόντων σε ένα προϊόν

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.03	Κλινική Έρευνα, επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρόνιων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ.)	EL30_05.03.01	Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III): 1) νέων δραστικών ουσιών για εφαρμογή τους στην κλινική πράξη ως διαγνωστικών/θεραπευτικών μέσων, 2) συνδυασμών νέων ή και καθιερωμένων δραστικών ουσιών ως διαγνωστικών ή θεραπευτικών μέσων, 3) καθιερωμένων ή νέων φαρμακοτεχνικών σκευασμάτων σε νέες διαγνωστικές ή θεραπευτικές ενδείξεις
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.04	Φαρμακευτικά προϊόντα, λειτουργικά τρόφιμα, συμπληρώματα διατροφής & καλλυντικά βασισμένα σε πρώτες ύλες από ελληνικά φυτά (χερσαία & θαλάσσια), θαλάσσιους οργανισμούς και μικροοργανισμούς. Αξιοποίηση της ελληνικής βιοποικιλότητας.	EL30_05.04.05	Μετατροπές-βιομετατροπές φυσικών προϊόντων για την βελτιστοποίηση των ιδιοτήτων τους (βιοδραστικότητα, φυσικοχημικές ή οργανοληπτικές ιδιότητες κλπ) για την ανάπτυξη νέων προϊόντων φαρμακευτικού, κοσμητολογικού ή διατροφικού ενδιαφέροντος
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.04	Φαρμακευτικά προϊόντα, λειτουργικά τρόφιμα, συμπληρώματα διατροφής & καλλυντικά βασισμένα σε πρώτες ύλες από ελληνικά φυτά (χερσαία & θαλάσσια), θαλάσσιους οργανισμούς και μικροοργανισμούς. Αξιοποίηση της ελληνικής βιοποικιλότητας.	EL30_05.04.08	Λειτουργικά τρόφιμα, συμπληρώματα διατροφής, καλλυντικά & προϊόντα αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος βασισμένα σε πρώτες ύλες από θαλάσσιους οργανισμούς και μικροοργανισμούς.
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.05	Ηλεκτρονική Υγεία: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς / Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας	EL30_05.05.11	Δημιουργία εθνικών βάσεων ανοικτών δεδομένων για την καλύτερη διαχείριση ιατρικών και βιολογικών δεδομένων.
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL30_05.05	Ηλεκτρονική Υγεία: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς / Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας	EL30_05.05.12	Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων για τη συλλογή και αξιοποίηση των RWD/RWE (Real World Data/Real World Evidence) στον τομέα της υγείας.
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.01	Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας	EL30_06.01.01	Ανάπτυξη μοντέλων, αλγορίθμων, τεχνολογικά προηγμένων πλατφορμών και συστημάτων (π.χ. Control Towers) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών λιμένων (και των συνεργαζόμενων χερσαίων τερματικών σταθμών) και μεταφορικών συστημάτων
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.01	Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας	EL30_06.01.04	Ανάπτυξη προβλεπτικών μοντέλων εμπορευματικών μεταφορών αξιοποιώντας εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης και τεχνικές μεγάλου όγκου δεδομένων
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.01	Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας	EL30_06.01.22	Διατομεακή προσέγγιση δράσεων ενίσχυσης του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών και εφοδιαστικής αλυσίδας, μεταξύ των πεδίων εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.01	Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας	EL30_06.01.23	Ανάπτυξη μηχανισμών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων στο ευρύτερο φάσμα των θαλάσσιων μεταφορών ή/και λιμενικών δραστηριοτήτων
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.02	Ανάπτυξη ευφυών υποδομών και συστημάτων και υπηρεσιών υποδομών	EL30_06.02.23	Εφαρμογή σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών για την μετατροπή των τουριστικών Λιμένων και Μαρίνων της Αττικής σε «Έξυπνα Λιμάνια» (smart ports)
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.02	Ανάπτυξη ευφυών υποδομών και συστημάτων και υπηρεσιών υποδομών	EL30_06.02.24	Ανάπτυξη καινοτόμων πληροφοριακών συστημάτων (Space, AIS, VTMISS, UAV, τηλεπικοινωνίες) για τη διάσωση επιβατών και την ασφάλεια ανθρώπων και μεταφορών στη ναυτιλία
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.03	Πράσινες Μεταφορές - Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές	EL30_06.03.19	Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος πλοίων κατά την προσέγγιση και παραμονή τους σε λιμένες
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.03	Πράσινες Μεταφορές - Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές	EL30_06.03.21	Διατομεακή προσέγγιση δράσεων πρόωθησης των πράσινων μεταφορών, της αειφορίας και της βιωσιμότητας στις μεταφορές, μεταξύ των πεδίων εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.03	Πράσινες Μεταφορές - Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές	EL30_06.03.22	Ανάπτυξη συνεργατικών μοντέλων για πράσινες θαλάσσιες μεταφορές και δείκτες αξιολόγησης για την εφαρμογή και προώθηση του πλαισίου ESG
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.04	Ενίσχυση της διατροφικότητας και της αυτονομίας στις μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων	EL30_06.04.06	Διευκόλυνση και ανάπτυξη των συνδυασμένων και πολυτροπικών μεταφορών με την ανάπτυξη κατάλληλων τεχνολογικών συστημάτων. Μέθοδοι και τεχνολογίες για τον ενιαίο συνδυασμό και συντονισμό πολυτροπικών μεταφορών
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.08	Σύγχρονες Μεγάλες Εμπορευματικές Εγκαταστάσεις και Κέντρα Αποθήκευσης	EL30_06.08.01	Προηγμένες τεχνολογικά μέθοδοι για την ενοποίηση άτυπων συγκεντρώσεων εγκαταστάσεων εφοδιαστικής στην Αττική και Κεντρική Μακεδονία (κοινή πλατφόρμα διαχείρισης φορτίων και μέσων σε συνδυασμό με προβλεπτικά μοντέλα)
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.10	Ναυπηγική - Ναυπηγοεπισκευή	EL30_06.10.01	Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών στους τομείς των «έξυπνων και πράσινων πλοίων»
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.10	Ναυπηγική - Ναυπηγοεπισκευή	EL30_06.10.02	Προώθηση της πράσινης καινοτομίας στην τεχνολογία διάλυσης πλοίων και της ανακύκλωσης υλικών και συσκευών
06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα	EL30_06.10	Ναυπηγική - Ναυπηγοεπισκευή	EL30_06.10.03	Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών και εργαλείων για την αναβάθμιση των ναυπηγικών σε «έξυπνα ναυπηγεία»
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL30_07.02	Ενέργεια από ΑΠΕ	EL30_07.02.03	Τεχνολογίες και συστήματα υπεράκτιων / πλωτών εγκαταστάσεων ΑΠΕ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL30_07.04	Τεχνολογίες και συστήματα Υδρογόνου και κλιματικά ουδέτερων καυσίμων	EL30_07.04.07	Ανάπτυξη τεχνολογίας ανάμιξης φυσικού αερίου και υδρογόνου
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL30_07.04	Τεχνολογίες και συστήματα Υδρογόνου και κλιματικά ουδέτερων καυσίμων	EL30_07.04.08	Ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης (RFNBOs)
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL30_07.04	Τεχνολογίες και συστήματα Υδρογόνου και κλιματικά ουδέτερων καυσίμων	EL30_07.04.09	Συνδυαστική παραγωγή, αποθήκευση και χρήση ενέργειας από συμβατικές και κλιματικά ουδέτερες πηγές.
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL30_07.08	Ενέργεια και Μεταφορές	EL30_07.08.02	Ενέργεια και Ναυτιλία: Πιλοτικές δράσεις σε επίπεδο πλοίου ή και λιμένος/εγκαταστάσεων (π.χ. μετατροπή υφιστάμενου πλοίου σε υβριδικό ηλεκτρικό-diesel ή/και υδρογόνο, μετατροπή πορθμείου σε ηλεκτρικό ή/και υδρογόνο από ΑΠΕ, συστήματα διαχείρισης και αποθήκευσης πράσινης ενέργειας λιμένων, πορθμείων και μαρινών καθώς και συστήματα βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης)
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL30_07.09	Ενέργεια και Αγροτικός Τομέας/Περιβάλλον	EL30_07.09.03	Πιλοτικές δράσεις (π.χ. εφαρμογή αγροφωτοβολταϊκών συστημάτων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και αυξημένη απόδοση καλλιέργειας)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL30_08.01.02	Προηγμένες τεχνολογίες τρισδιάστατης μοντελοποίησης, διατήρησης, αποκατάστασης υλικών και άυλων στοιχείων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL30_08.01.03	Προηγμένο ψυχαγωγικό λογισμικό και καινοτόμες τεχνολογίες παιχνιδιών και τεχνικών gamification
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL30_08.01.05	Τεχνολογίες επιτήρησης (Τεχνολογίες ανάλυσης και σύντηξης ετερογενών, πολυμεσικών, δεδομένων)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL30_08.02.01	Έξυπνα δίκτυα και νέες αρχιτεκτονικές διαδικτύου
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL30_08.02.03	Προηγμένες υποδομές & υπηρεσίες νέφους & αποκεντρωμένη υπολογιστική (edge computing)

Κωδικός Τομέα	Τομέας Προτεραιότητας ΕΣΕΕ	Κωδικός Περιοχής Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης ΕΣΕΕ	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα ΕΣΕΕ ή Προτεραιότητα Αττικής
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL30_08.02.04	Εργαλεία, μέθοδοι και ολοκληρωμένα περιβάλλοντα για ανάπτυξη λογισμικού
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL30_08.02.05	Πλατφόρμες συλλογικής ευαισθητοποίησης για αειφορία και κοινωνική καινοτομία
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL30_08.02.07	Προηγμένες υποδομές και υπηρεσίες δικτύων 5G και πέραν (6G)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)	EL30_08.03.01	Τεχνολογίες και συστήματα αναπαράστασης γνώσης και αυτοματοποιημένου λογισμικού με μηχανική μάθηση και τεχνητή νοημοσύνη, με δυνατότητα προσαρμογής και εφαρμογής σε διάφορους τομείς και δραστηριότητες (δημόσιο και ιδιωτικό τομέα) ή για την αντιμετώπιση μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)	EL30_08.03.03	Δημιουργία πλατφορμών TN για δοκιμές και πειραματισμό σε εφαρμογές
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)	EL30_08.03.04	Συστήματα TN από επιχειρήσεις για ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων & υπηρεσιών
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)	EL30_08.03.06	Συστήματα για την ανάλυση, ανίχνευση και αντιμετώπιση μεροληψίας και διακρίσεων σε συστήματα και υπηρεσίες TN (AI bias/fairness/discrimination)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)	EL30_08.03.07	Τεχνολογίες και νέες αρχιτεκτονικές για εξηγήσιμη και επαληθεύσιμη TN
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.04	Αλληλεπίδραση ανθρώπων & μηχανών	EL30_08.04.01	Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of things-IoT, συμπεριλαμβανομένου του δορυφορικού IoT) και ευέλικτες πλατφόρμες - εφαρμογές διασύνδεσης «έξυπνων» αντικειμένων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.04	Αλληλεπίδραση ανθρώπων & μηχανών	EL30_08.04.02	Πολυτροπική και φυσική αλληλεπίδραση με υπολογιστή, φωνητική και μη φωνητική, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης μετάφρασης
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.05	Έξυπνη, ψηφιοποιημένη βιομηχανία και μεταποίηση	EL30_08.05.01	Βελτιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.05	Έξυπνη, ψηφιοποιημένη βιομηχανία και μεταποίηση	EL30_08.05.02	Τεχνολογίες μοντελοποίησης, προσομοίωσης, ανάλυσης, βελτιστοποίησης και πρόβλεψης υποστηριζόμενες από ΤΠΕ
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.05	Έξυπνη, ψηφιοποιημένη βιομηχανία και μεταποίηση	EL30_08.05.07	Αξιοποίηση τεχνητής νοημοσύνης και άλλων σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ ψηφιακών διδύμων-digital twins, ρομπότ, συνεργατικά βιομηχανικά ρομπότ-cobots, βιομηχανικό IoT, AR/VR) προς όφελος του αγροδιατροφικού τομέα, της βιομηχανίας/μεταποίησης και των κατασκευών
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Καταναμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL30_08.08.01	Ιδιωτικότητα και ασφάλεια προσωπικών δεδομένων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Καταναμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL30_08.08.05	Προστασία συστημάτων κυβερνοασφάλειας
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Καταναμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL30_08.08.07	Έξυπνα συμβόλαια / smart contracts (ιδιαίτερα εφαρμογή σε νομικές πράξεις)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Καταναμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL30_08.08.12	Διαμοιρασμός αυτοδύναμων και επαληθεύσιμων δεδομένων με έμφαση στην προστασία της ιδιωτικότητας αξιοποιώντας τεχνολογίες blockchain
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.09	Κβαντικοί υπολογιστές και κβαντικές τεχνολογίες	EL30_08.09.01	Κβαντική υπολογιστική και αλγόριθμοι
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL30_08.09	Κβαντικοί υπολογιστές και κβαντικές τεχνολογίες	EL30_08.09.04	Κβαντικές επικοινωνίες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

Τεκμηρίωση της συνάφειας του επενδυτικού σχεδίου με μια τουλάχιστον από τις Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής

Παρακάτω παρουσιάζεται μια ενδεικτική δομή της τεκμηρίωσης ευθυγράμμισης του Επενδυτικού Σχεδίου με τις Προτεραιότητες Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής.

1. Συναφής/είς Προτεραιότητα/ες της Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής

Αναφορά στην/στις Προτεραιότητα/τες Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής (βλ. Παράρτημα XIV) με την/τις οποίες έχει άμεση θεματική συνάφεια το Επενδυτικό Σχέδιο

2. Ανάλυση και τεκμηρίωση της συνάφειας.

Συνοπτική καταγραφή και παράθεση των σημείων του Επενδυτικού Σχεδίου, που αναφέρονται στην ανάπτυξη, ή ενσωμάτωση καινοτομίας (όπως ενδεικτικά: προϊόντος, τεχνολογίας, υπηρεσίας, διαδικασίας ή μεθόδου) στη δραστηριότητα της επιχείρησης, συναφούς με την/τις Προτεραιότητα/τες Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής που δηλώθηκε/αν στην παρ. 1.

3. Ενίσχυση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού

Εφ' όσον από τη φύση του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει η ανάγκη προσαρμογής/ εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης, παραθέσατε τα σημεία του Επενδυτικού Σχεδίου όπου υπάρχει πρόβλεψη για την ενίσχυση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την υποστήριξη του αντικειμένου της επένδυσης.

4. Εξωστρέφεια

Η ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας είναι οριζόντιος στόχος όλων των Προτεραιοτήτων της Έξυπνης Εξειδίκευσης. Παραθέσατε τον τρόπο με τον οποίο η επένδυση θα ενισχύσει τη συμμετοχή της επιχείρησης σε διεθνείς αγορές και αλυσίδες αξίας.

5. Σκοπιμότητα και Προστιθέμενη Αξία

Ενδεικτικά:

- Το όφελος που θα προκύψει για την επιχείρηση, τους πελάτες, την κοινωνία, το περιβάλλον (π.χ. βελτίωση εμπειρίας χρήστη, μείωση κόστους, περιβαλλοντικά οφέλη, κ.λπ.).
- Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο το επενδυτικό σχέδιο συμβάλει στην προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης της καινοτομίας και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης του τομέα προτεραιότητας στην Περιφέρεια Αττικής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧVI**για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»****Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία**

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη/ δράση ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της πρόσκλησης και της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α' έως και ΣΤ') δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/σκάφες, αναβατόρια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)
- (4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

(1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

(1) Σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνή Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστότοπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

(2) Στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) Σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) Σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) Σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδιάσή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.

(6) Σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

(1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

A.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

A.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

A.3 Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

A.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

A.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

A.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

A.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

A.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ Αριθμ. Οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561 ΦΕΚ 6213 Β Αντικατάσταση της υπ'αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

A.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

A.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

A.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β' Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- B.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"*
- B.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'*
- B.3. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα*
- B.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»*
- B.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».*
- B.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.*
- B.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.*
- B.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/2022 ΦΕΚ 6213 Β' Αντικατάσταση της υπ'αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών"*
- B.9 Απόφαση με αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/66006/2360/2023 ΦΕΚ 3985 Β' Έγκριση Κτιριοδομικού Κανονισμού*

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- Γ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"*
- Γ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'*
- Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών*
- Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές λειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα Γ.5. Ν. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α' Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.*
- Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα*
- Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»*
- Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.*
- Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.*
- Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β' Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως*

προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

Γ. 11. Ν. 4974/2022 ΦΕΚ 158 Α' Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών - Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις.

Γ.12 Ν. 4710/2020 ΦΕΚ 142 Α' Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις.

Γ.13. Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 362897/2023 ΦΕΚ 7483 Β' Κανονισμός Δικαιωμάτων Επιβατών τακτικών και έκτακτων γραμμών με οδικά μέσα δημόσιας μεταφοράς (λεωφορεία, τρόλεϊ) και μέσα σταθερής τροχιάς (μετρό, τραμ).

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Δ.3. Ν. 4994/2022 ΦΕΚ 215 Α' Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Δ.4. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις" (προαιρετικά)

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α' "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις"

Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org)

Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (<http://www.w3.org/TR/mobile-bp/> - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά)

Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά)

Ε.9 Οδηγός ψηφιακής προσβασιμότητας για ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των Οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (<https://www.secdigital.gov.gr/sti-dimosiotita-o-odigos-psifiakis-prol/>)

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

ΣΤ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'